VOIE, Revue religion use russe
CALE
ORGANUL GÂNDULUI RELIGIOS RUS. editat de N. A. BERDYAEV, cu participarea lui B. P. VYSHESLAVTSEV
În cărțile anterioare ale Căii au fost publicate articole de următorii autori: N.N. Bezobrazova, E. Belenson, N. A. Berdyaeva, N. Bubnova, prot. S. Bulgakov, R. Walter, B.P. Vysheslavtsev, Frank Gabin (America), M. Georgievsky, N.N. Glubokovsky, I. Hofstegter, V. Grinevich, L.A. Zander, V.V. Zunkovsky, tatăl A. Elchaninov.P. K. Ivanova, Y. Ivaska, V.N. Ilyina, A. Karpova, L. P. Karsavina, A. Kartasheva, N. A. Klepinina, S. Kavsrtz, (America) L. Kozlovsky (+) (Polonia) , G.G.Kulyl/ik, T.Ts .Ku (China), M. Kurdyumova, I. LogovskAgo, F. Lieba (Basel), N. O. Lossky, J. Maritain (Franța), Ya. Menshikova, P. I. Novgorodtseva (ț), prot. Nalimov (f), S. Ollard (Anglia), A. Pogodin, R. Pletnev, A. M. Remizov, D. Remenko, Yu. Sazonova, contele A. Saltykov, E. Skobtsova, I. Smolich, V. Speransky, I. Stratovov, V. Seseman, P. Tillich (Germania), N. Timashev, S. Trinity-OAgo, carte. G. N. Trubetskoy (f), N. Turgeneva, N. O. Feodorova (ț), G. P. Fedotov, G. V. Florovsky, S. L. Frank, prot. S. Cheg-erikoba, D. Chizhevsky, V. Eckersdorf, G. Erenberg (Germania), tatăl G. Tsevrikov, L. Shestov, Prinț. D. Şahhovski (ieromonah Ioan).
----- Adresa redacției și biroului: -
10, B.D. MONTPARNASSE, PARIS (XV).
Prețul celei de-a 26-a emisiuni: 0,60 USD.
Prețul abonamentului este de 2,25 USD pe an (6 cărți). Abonamentele sunt acceptate la sediul revistei.
la se.
FEBRUARIE 1931
nr. 26.
CONȚINUT:

Gerant: Le Vicoale Hetmaa de Villiers

Biblioteca „Runivers”

IDA ISCARIOTH APOSTOL-TRADĂTOR

PARTEA ÎNTÂI (istoric)

În zilele Săptămânii Patimilor, în țesătura de aur a coperta cântecului său, un fir tulbură ochiul, o disonanță dureroasă taie în armoniile ei cerești, apoi - imaginea apostolului-trădător. Cu ea parcă ne îmbolnăvim în zilele pasionale. Și Biserica nu ne cruță impresionabilitatea, îi acordă atât de mult spațiu și atenție lui Iuda, încât el este una dintre cele mai centrale imagini din Taina Pătimașă, parcă i-ar umbri pe ceilalți apostoli în opoziția sa față de Hristos. Iuda, „un sclav și un lingușător”, în reprezentarea poeziei bisericești

este pur și simplu un iubitor de bani care și-a vândut Învățătorul pentru bani1).

1) Începând de la Complete de Marți Mare și până la Utrenie, ne-au condus călcâiul spre dragostea de bani și trădarea lui Iuda, un loc proeminent este acordat slujbelor Săptămânii Patimilor. Iată câteva exemple din numeroasele locuri dedicate lui Iuda.

„Iuda, cel fărădelege, scufundându-și mâna în sare cu tine la cină, Doamne, întinde mâna la runele fărădelege să primească arginți și socotind prețul, nu mă tem să-ți vând neprețuitul: dar simplu la ispită, Vladyka oblobyza măgulitor în trădarea fărădelegii nym: chipul apostolului a fost respins și treizeci de arginți ți-au aruncat învierea de trei zile, neștiind, miluiește-ne pe noi.” (Marea a patra artă veche. Laudă.) „Iuda, sclav și lingușitor, ucenic și confident, prieten și diavolul din fapte s-au arătat: urmează pe Învățător, și îndreptată spre El este tradiția, zicând în sine: Eu va trăda și va câștiga bănuții adunați. Iskache

O astfel de stilizare a lui Iuda, oricare ar fi motivele sale ecleziastice și pedagogice, disonanța nu face decât să devină și mai agravată. Iuda, prin prezența sa lângă Hristos, introduce neînțelesul, incoerența în istoria patimilor lui Hristos. Atât mintea, cât și inima sunt la fel de epuizate de această contradicție. Există diferite semnificații ale contradicției și incomprehensibilitatii. Religia este plină de mister sacru, pentru că este revelația celui mai pașnic Dumnezeu. Sfinte antinooane, în cunoașterea lui Dumnezeu, dau aripi gândului și umplu inima cu tremur de bucurie, sunt dulci în trecătoarea lor și în ele nu este nicio contradicție care să strică sufletul. Acesta din urmă există doar în limitele vieții noastre umane, în limitele gândirii noastre umane, în adâncul inimii noastre umane. Și tocmai această contradicție coruptă și otrăvitoare conține istoria lui Iuda,

și vândut lumii pentru a fi, și Iisus lingușirii lui yati: sărută, dă-L pe Hristos” (ibid.) bucăți de argint învață de la el. Curge către iudeu, vorbește celor fără de lege: ce vrei să-mi dai și ți-l voi preda? O, dragostea de trădător de bani, creează o vânzare de mică valoare, la voința cumpărătorilor prețul vândut creează. Nu este zgârcit cu prețul, ci de parcă ar vinde un sclav fugit: obiceiul este prețios pentru cei care fură. Acum, dă jos câinele sfânt, discipolul demoniei, pentru ca dragostea de bani să se înfurie împotriva stăpânului său, creează-l. Fugim de ispitele lui...” (ibid.). „Personajul tău este plin de lingușire, judo fără lege: fiind bolnav de dragostea de bani, ai dobândit ura umană. Dacă ai iubit bogăția, de ce ai venit să înveți despre sărăcie? dacă și tu ai iubit, ai trădat pe neprețuit pentru totdeauna, trădat pentru a fi ucis? (ibid.). „Dar nimeni, parcă măgulitor, nu ar trebui să înceapă o masă: acela, primirea ukruh, mișcându-se pe pâine, ca un student sărac, un ucigaș adevărat, distrându-se cu evreii, cu apostolii, se așează: urându-l pe cel care a sărutat, sărutând pe cel care ne-a vândut, izbăvindu-ne b dintr-un jurământ” (ibid.). „Sărutul tău este măgulitor, iar sărutul este amar: la cine chemi, lingușire, zicând: bucură-te, rabine? Hristos, pentru Iuda, a răspuns: prietene, fă-o, ai ajuns la tandrețe: dacă ai venit să săruți, oferind un cuțit uns cu miere ”(Canonul Complei Mare. Trimestrial, p. 9, tr. 2). Această stilizare a lui Iuda, desigur, trebuie luată în considerare în felul ei, dar evident că nu

este suficientă în evidenta ei unilateralitate moralistă și ezoterică în considerarea teologică a chestiunii lui Iuda.

și numai obișnuința, în alianță cu indiferența, își tocește ascuțimea caustică în noi. Totuși, există un rezultat demn pentru un creștin - să fie mântuit prin obiceiul care dispune să vadă în Iuda doar figura sumbră a unui trădător, o umbră neagră lângă imaginea strălucitoare a Învățătorului? Dar nu este clar că această umbră neagră cade, ca o grea nedumerire, pe parcursul întregului curs al evenimentelor Evangheliei? Printre chipul apostolic se află un iubitor de bani murdar, trădător la ultima cină, vânzând pe Învățător pe bani puțini, dar în același timp, chemat la apostolat, cinstit prin alegere mai presus de orice alegere! Dacă vedem impenetrabilitate în orice figură istorică, o incapacitate de a-și alege colaboratorii, o astfel de lipsă de instinct spiritual, încât poate permite unui iubitor de bani murdar și trădător să intre în cercul său imediat de colaborator intim, atunci cum să judecăm asta? Cum judecăm conducătorii spirituali care nu știu să deosebească un sfânt, un ipocrit, unul înșelat de un sfânt și purtător de duh al lui Dumnezeu? Nu este o asemenea orbire a lor o dovadă a limitărilor lor spirituale? Și între timp, același lucru este transferat inconștient lui Hristos de toți cei care văd în apostolul trădător doar „un sclav și un lingușător”. Aceasta este o blasfemie directă împotriva lui Hristos, a gândi și a spune că El ar putea pur și simplu să facă o greșeală alegând ca apostol un hoț iubitor de bani și îngăduind un trădător ticălos și viclean la Cina cea de Taină. El, văzătorul inimii, invocându-i pe apostoli, a citit în sufletele lor, ca într-o carte deschisă, El a cunoscut întreaga lor viață în trecut și în prezent („a văzut pe Nathaniel sub smochin”), dându-le nume noi pe baza acestei viziuni. După o rugăciune de toată noaptea către Tatăl, El a ales și a chemat doisprezece să învețe și să predice

cunoaşterea tainelor Împărăţiei lui Dumnezeu. El, nu numai ca înțelept perspicac, ci și ca Dumnezeu, cunoștea secretele inimii omenești mai bine și mai pe deplin decât oamenii înșiși. De aceea, trebuie în primul rând să ne amintim că Iuda este apostolul lui Hristos, chiar dacă este un apostol trădător. Puțin din. Simplificarea în înțelegerea lui Iuda este, într-un anumit sens, o propoziție asupra întregii rase umane. A fost pe pământ singura, cea mai înaltă, sfântă manifestare a omului, Învățătorul din Nazaret, Dumnezeu și Om, în înțelepciunea divină și omenească, care a ales și a chemat la sine doisprezece, floarea duhovnicească a omenirii, dragostea lui pentru El. Și printre acești doisprezece, ca răspuns la această chemare, a pândit trădarea, s-a strecurat josnicia murdară. În acești doisprezece, s-a manifestat toată slăbiciunea omenească: ambiție cu poftă de putere și părăsirea Învățătorului fricii de dragul evreilor și lăudărirea încrezătoare în sine și renunțarea - era tot ce curgea din slăbiciune, dar în toate acestea exista încă nu era răutate. Dar s-a dovedit și răutatea, pentru că ce ar putea fi mai josnic decât această vânzare a Învățătorului care să fie sfâșiat în bucăți pentru o miză? Ce altceva vă puteți gândi la mai inuman și mai prost? Dacă așa este umanitatea în apostolatul ei, dacă nu s-ar putea alege mai bun nici în Israel și în întreaga lume, atunci ce merită o astfel de umanitate? Prin urmare, simplificarea stilizării este atât de insuficientă aici, ceea ce este doar o încercare de a se ascunde de întrebare, cu transformarea tragediei

apostolului într-o denunțare cotidiană a unui „angajat” cumpărat al camerei de tortură a episcopului. Stăm aici nu numai înaintea unei căderi umane, ci și în fața unui mister, taina lui Hristos și a lui Iuda. Această taină este cumplită, dar și mântuitoare, pentru că în ea se descoperă căile lui Dumnezeu și căile omului, adâncurile lui Dumnezeu și adâncurile creației. Greu, greu și, m. b., nu-

pentru a te apropia cu recunoștință de tipul lui Iuda, este mai ușor și mai liniștit să nu-l observi, acoperindu-l cu trandafiri ai frumuseții bisericii și înecându-l cu sunetele dulci ale melodiilor pasionate. Dar nu se mai poate, odată văzând-o și sătul de ea, să te ascunzi de ea, ca să nu ajungi ca prietenii lui Iov, cărora le-a fost aruncat un cuvânt de ocară: „Deci acum nu ești nimic: ai văzut. un lucru îngrozitor și s-au temut” (Iov 6.21.). Este imposibil să te îndepărtezi de acest mister doar pentru că este inclus în Evanghelia însăși. De asemenea, este inclusă în toată istoria omenirii. . .
Cine este el?
O stea purpurie s-a luminat pe cer: acum se aprinde cu o flacără dureroasă, acum pare că se stinge întunecat, trist, de rău augur, neliniştit. Ea stătea vizavi de steaua din Betleem. Concomitent cu steaua Regelui Evreilor, această stea ciudată și tristă se aprinde, în aceeași constelație cu celelalte unsprezece stele. Concomitent cu Hristos, Iuda se naște pe pământ.
Cine este el? Ce putem învăța despre el din Evanghelii? Evangheliile sunt mereu zgârcite cu detalii și, în același timp, cu această zgârcenie, dau un conținut bogat în câteva rânduri trase de dalta unui maestru de inspirație divină. În ceea ce privește Iuda (ca, într-adevăr, mulți alți apostoli) ei sunt deosebit de zgârciți. Doar istoria trădării este luminată în ei cu o lumină strălucitoare, în măsura în care se țese în istoria patimii lui Hristos, întreaga viață anterioară a lui Iuda în apostolat aproape că nu este expusă. Aceasta a fost ocupația legendei atât în răsărit, cât și în apus, care a înfrumusețat cu diverse detalii neatrăgătoare întreaga viață a lui Iuda, începând chiar din copilărie. În același timp, i se atribuie soarta lui Oedip,

uciderea tatălui și căsătoria cu mama1). Aceste descrieri ale lui Iuda ca monstru nu au nicio semnificație religioasă, fie și doar pentru că contrazic în mod blasfem principalul fapt al Evangheliei - alegerea lui ca apostol. Cu toate acestea, citind cu atenție și comparând datele Evangheliei, se pot stabili multe lucruri esențiale pentru înțelegerea lui din strălucirea și soarta lui2) Numele lui Iuda 3) este comun în epoca Noului Testament și „aproape jumătate din Iuda sunt figuri cu caracter religios, national, politic”, de ce se poate crede ca numele dat lui Iuda indica o inspiratie religioasa si politica deosebita a familiei sale.tribul lui Iuda. „Dintre cei doisprezece apostoli, el singur era iudeu, din seminția lui Iuda.” La fel de obișnuit a fost și numele său de mijloc Simon (Io. 6-71), numele sau patronimul tatălui său. Printre cei doisprezece apostoli, se pare, mai erau trei purtători ai numelui lui Iuda Simon4, (fără a se număra
1) Literatura teologică rusă are un excelent și, s-ar putea spune, exhaustiv studiu exegetic al Prof. M. D. Muretova Iuda un trădător (Dumnezeu V. 1906, 7-8, 1907). În partea exegetică, folosim concluziile acestui studiu, cu care știința teologică rusă are dreptul să se mândrească.

2) miercuri. prof. Muretov, op. op. BV 1906, 7-8: Numele lui Iuda a fost primul care a fost primit de al patrulea fiu al lui Iacov de la Lea, strămoșul tribului regal al lui Iuda cu Ierusalimul drept capitală. Înainte de Ezra și Neemia, acest nume nu se găsește, dar la întoarcerea din captivitate, devine unul dintre cele mai frecvente din Vechiul și Noul Testament (o listă a acestora la p. 541-2).
3) Numele apostolilor din Evanghelii nu sunt în întregime stabile și clare. „Puteți ajunge la boabele istorice, se pare, în ipoteza că printre apostoli au fost trei Iuda cu și eu mănânc Simon: Iuda Simon Iakovlev (fratele lui Iacob Alfeev) poreclit Leovei-Thaddeus, Simon Iuda supranumit Kanaiit sau Zelot și Iuda Simon, supranumit Iscarioteanul (Muretov. ib 558).
4) Ibid 547-8.

Simon Petru). Astfel, numele Iuda, fiind cu totul obișnuit, trădează deja în același timp cunoscuta gelozie națională și politică a purtătorului său, personal și familial; în acelaşi timp, este suficient de apostolică. Porecla Iskariot sau Ska-r i o t b 1) indică originea sa din orașul Kariot: că din Kariot, soțul este un karioțian. Ca poreclă, după semnificația ei, poate fi interpretată: „un om al orașelor, Stadtemann (Keil) un locuitor al orașului”, 2) spre deosebire de alți apostoli, pescari și săteni galileeni. (De aici este posibil să-l apropiem pe Iuda de Cain, ca ziditor de orașe: Gen. 4, 17). „Cel mai probabil, porecla lui Iscariotean, ca și numele similare ale celorlalți apostoli (Kg fa - Petru, Boanerges, Levvei - Thaddeus, Canaanite-Zealote) a luat naștere în mijlocul postolianului și aici a fost dat pentru prima dată Iuda. 3) Totuși, fonetic posibil și altă interpretare, semantică,4) a numelui Iscariotean, arătând spre personajul fanatic greu, solitar, purtător al acestuia.
Kaka, locuitor al orașului, cu o psihologie „proletariană”, Iuda este un străin printre copiii ingenui ai naturii, purtând în sinea lor. sufletele azurului lacului Galileii, frumusețea florilor galileene și sclipirea cerului înstelat. Un gând s-a trezit în el devreme, muncind din greu și în unanimitate, un vis aproape
1) Ib. 547.
2) Ib. 548.
3) Ib. 549
4) „Fonetica pronunției permite și de la kagi, se va dovedi: ♦ soț de dușmănie, opoziție, fanatic, iubire de sine”. În acest caz, este posibil să facem aluzie la diferența dintre caracterul celor doi Iuda, care formau o a șasea pereche de apostoli, deoarece celălalt Iuda se numește „Levvay sau Thaddeus din lev inimă și hed piept, adică cordial. , sincer, dulce, suflet-om” (548). mier juxtapunerea tacită a două Iud-uri în Io. 14.22: „Iuda, nu Iscarioteanul, vorbește-I.”

o idee vâscoasă, despre împărăția lui Israel, care în ochii zeloților (zeloților) este împărăția lui Dumnezeu, începută de mesia aici pe pământ. Sufletul îi arde de zel mesianic și îl doare de durere națională. El cunoaște și puterea și puterea banilor. Spectacolul sărăciei și opresiunii populare îl face un revoluționar, împingându-l poate pe calea terorii politice, dar în același timp un „materialist economic” în socialismul său mesianic. Și în adâncul întunecat al sufletului roiește șarpele ambiției și al iubirii de bani, low auri sacra famés. Știe să gestioneze banii, motiv pentru care i s-a

încredințat slaba, desigur, casieria comunității apostolice. Banii îl tentează, iar în acest sens este un „hoț”, un iubitor de bani. Dar mai presus de toate, este un mesianist evreu, ca mulți din jurul lui, un revoluționar, un marxist mesianic, un „bolșevic”. Orașul l-a lipsit de poezia sufletului său, dar a trezit în el un gând ascuțit de protest. El suferă însă tocmai din propria sa minte, pe care inima lui, aşteptând şi însetată de iubire, nu o poate potoli, şi este epuizat în această contradicţie. Nu are nici un prieten în apostolat, deși toți cei doisprezece apostoli sunt împărțiți în doi, ca să-și primească și el perechea!): Acesta este Ioan, ucenicul iubit. În a patra Evanghelie simțim atât această polaritate, cât și această opoziție tăcută tot timpul. Se exprimă chiar și în acea nuanță specială

1) Dintre acești cinci, vreo doi, Iacov și Iuda, frații lui Alfeu, se spune în continuare că ei, poate, ca „frați” – veri – ai lui Isus „nu au crezut în Domnul”: IO. 7. 5. cf. lu. 12,46-50 Mp. 3. 31-35 și Lc. 8.19-21 , pe lângă cuvintele sale despre Lazăr (Io. 11.16) el este cunoscut pentru lipsa de credință duminică (Io. 20.24)

intransigența, care este inerentă reprezentării lui Iuda în Evanghelia ioană.

Iuda Iscarioteanul aparține celor cinci apostoli (Thomas Geamănul, Iacob Alfeev, probabil fratele său Iuda Levey-Thaddeus și Iuda Simon Zelotul și Zelotul), despre care, înainte de a-i enumera în lista celor doisprezece, nu se relatează nimic în Evanghelii. 1) Ultimul loc în această listă este ocupat de Iuda Iscarioteanul, evident, având în vedere trădarea și îndepărtarea sa din mediul apostolic, așa cum subliniază în mod expres evangheliștii: ó καί παρδοαυς αυτόν. Mθ. 10,4; óζ και, παρεδωκευ αυτόν. Mk. 3:19 óς καί εγενετο ó Luca 6, 16. Ioan nu are deloc o listă apostolică. În lista de apostoli, cel evident este închis să-i numească în perechi, este doar la fel, căci au fost trimiși la Hristos pe Prevd, „Cuplurile sunt hotărâte: a) rudenie, frați nativi: Petr și Andrei, IAkov și Ioann Vedvedevs, Iaakov și Iuada Levai-ѳadey Alfeeva; b) orice relație specială înainte de a-l urma pe Hristos și după: Filip și Nathanael-Bartholomeu (relația dintre Toma și Matoi nu este complet clară). La M. iar dl. împreună cu Iuda Iscarioteanul sta Simon Kananei sau Canaan, dar Luca și D. Ap. cuplul lui Iuda Iscariotean este Iuda Jacoblev (aceeași dualitate în listele extra-canonice ale apostolilor) și domnul, - Simon Zelotul sau Zelotul, căci este cel mai firesc ca Jude Jacoblev, fratele lui Iacov Alfeev, să-l aibă în cuplu pe fratele său Iacov, ca Petru și Andrei, precum și Iacov și Ioan - frați apostolici împreună" 1.) Despre vârsta lui Iuda, nu există nicio informație directă.

1) Muretov Ib. 550.

Rămâne de gândit că el, la fel ca majoritatea apostolilor, avea aproximativ aceeași vârstă cu Hristos.

APOSTOL IIDA.

Deși nu se spune nimic despre Iuda personal în istoria vocației apostolice, totuși, ceea ce se spune despre întregul chip apostolic se aplică și lui. Domnul a fost înconjurat de ucenici încă înainte de alegerea celor doisprezece, dar această alegere a fost un act solemn plin de semnificație și putere.voința Tatălui: „Mi i-ai dat” (17.9, 12). Domnul spune despre alegerea în sine: „M-am urcat pe munte și am chemat la Sine, pe care eu însumi îl voiam oΰς έδελεν αυτές. și au

venit la El și au rânduit (dintre ei) doisprezece să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască și să aibă puterea de a vindeca de boli și de a scoate demoni” (Marcu 3:13-15) (Și apoi urmează lista celor numiţi apostoli, care se termină cu Iuda Iscarioteanul). Această alegere, având în vedere importanța deosebită a acestui act, a fost precedată de rugăciunea de noapte a Domnului: „În acele zile S-a urcat pe munte să se roage și a stat toată noaptea în rugăciune către Dumnezeu. Când
1) Conform Evangheliei după Matei, ucenicii apar înaintea apostolilor (5.1), iar aceasta este precedată de chemarea primelor două cupluri: Andrei și Petru și Iacov și Ioan (4.18-22). Ucenicii Îl înconjoară și Îl urmează într-o barcă în timpul îmblânzirii furtunii (Mt. 8.18-25 - Mc. 4.35-41 - Lc. 8.22-25), tot în capitolul 9 (chemarea vameșului). Chemarea apostolilor este povestită doar în capitolul 10. În Evanghelia după Marcu avem mai întâi chemarea a doi duble (1.16-20) și apoi alegerea a 12 apostoli dintre ucenici (3.7.16-19). În sfârşit, la Luca găsim la început şi alegerea a două perechi (Lc. 5,1-11), vameşul Levi (5,27-28), mai întâi vorbeşte despre ucenici în general (6,1) şi apoi despre chemarea a doisprezece (6.12-16).

Și a venit ziua în care El a chemat pe ucenicii Săi și i-a ales pe doisprezece dintre ei, pe care i-a numit apostoli. (Luca 12-13) Această alegere, oportunitatea ei cea mai înaltă, este misterul vederii lui Dumnezeu. Printre acești aleși dintre ucenici, distinși cu titlul de apostoli și încadrați în numărul sacru de doisprezece!), s-a numărat și Iuda. Desigur, această selecție a apostolilor dintre ucenicii deja cunoscuți presupune atât o relație personală, o întâlnire personală, cât și o chemare. În ceea ce privește apostolii individuali, acest lucru se spune în Evanghelii: așa au fost numite în mod special perechea Andrei și Petru, Iacov și Ioan (Mt. 4. 18-22. Domnul 1. 16-20, Lc. 5.110) , Matei (Levi Altheev) vameșul (Mt. 9. 9, Domnul 2. 14, Lc. 5. 27-28), apoi Filip și Nathaniel (Io. 1. 43-50), iar această alegere a fost uneori însoțită prin redenumire (Simon-Petru, Iacov și Ioan - fiii lui Gromov). Cât despre Iuda, nu se raportează nimic, dar această tăcere despre el, ca și despre cei cinci apostoli, nu poate însemna, desigur, că ei au fost chemați fără un astfel de contact intim și personal și fără pătrunderea în suflet a Dătătorul de Inimă (cum este evidentiat direct de Iuda in Ioan). Această alegere presupunea, în primul rând, iubire personală reciprocă: apostolul neiubit și neiubitor este o contradictio in adjecto (și dacă parcă îl întâlnim în Evanghelia după Ioan, atunci aceasta are aici o semnificație specială, care trebuie explicată). de mai jos). Această iubire pune bazele unei încrederi deosebite și unei prietenii personale cu Domnul (10.15.14-15) și chiar
1) miercuri. eseul meu „Petru și Ioan, doi apostoli mai mari”. Paris. 1906. Acest al doisprezecelea dintre apostoli este o unitate atât de indestructibilă încât, după căderea lui Iuda, ea este completată de noua alegere a celui de-al doisprezecelea apostol - Matei (D. Ap. 1. 16-26)

la ceasul trădării, Iuda aude un apel către sine: prieten (εταίρε). Domnul i-a ales pe apostoli exact așa cum erau ei, cu toate calitățile și predispozițiile lor personale, căci, după cum spune Evanghelia după Ioan, nu avea nevoie ca nimeni să depună mărturie despre o persoană, căci El însuși știa ce este în om (10). 2. 25). Și această

infailibilitate a alegerii, desigur, corespunde faptului că în fiecare dintre apostoli au existat trăsăturile sale personale care au justificat această alegere și, ca să spunem așa, au justificat apostolatul său. Trebuie să acceptăm ca o axiomă a inimii divine că toți apostolii, cu toate slăbiciunile și limitările lor umane, erau demni de alegerea lor și, desigur, Iuda, cu calitățile sale personale, nu a constituit o excepție. (Acest lucru nu contrazice Ioan 6:64, 70, care va fi discutat mai jos). Mai mult, tocmai aceste calități personale ale fiecăruia dintre apostoli erau necesare pentru pleroma umană a apostolatului, pentru plinătatea celor doisprezece. Nu putem stabili întotdeauna aceste trăsături, în special în ceea ce privește Iuda. Desigur, nu era practicul lui urban, capacitatea lui de a gestiona banii, datorită cărora, la sfârșitul slujirii sale, i s-a încredințat punerea la dispoziție a „chivotului" (la început, se pare, apostolul Filip știa asta: Jo. 6. 5-7). Felul său spiritual general de a fi un zelot naționalist, arzând de entuziasm pentru împărăția pământească a lui Mesia, într-o anumită măsură, a fost împărtășit de toți apostolii pe parcursul întregii vieți pământești a Domnului, precum și după Înviere, imediat. înainte de Înălțare: ei nu întreabă acum, Doamne, Tu restabiliți împărăția Israel? D. Ap. 16). Dar în ea era deosebit de pronunțat: printre ceilalți apostoli, coloniști pașnici și pescari, care aveau între ei doar

un fost vameș, a fost un oraș-revoluționar prin excelență. Și, poate, ultimul loc pe care îl ocupă în lista apostolilor, fără îndoială în legătură cu trădarea sa, și l-a remarcat inițial ca special și totodată primul, deși de la final. În orice caz, din atitudinea generală a tuturor apostolilor față de Hristos a rezultat că toți doisprezece au format o uniune prietenoasă strânsă, au trăit o singură viață comună, - „* δώδεκα. Deși în limitele ei existau nuanțe în diferite apropiere de Hristos (Petru și Ioan, Iacov și Andrei), pe tot cuprinsul ei Domnul spune nedespărțit: „V-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, dar celor din afară. totul se întâmplă în pilde." (Marcu 4:11). Tuturor acestora li se dă în mod egal autoritate apostolică: „și, chemând pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere asupra duhurilor necurate, ca să le alunge și să vindece orice boală și neputință". (Mt. 10.1, Lc. 9.1). Toți sunt trimiși să propovăduiască, călăuziți de o lecție (Mt. 10), care conține, parcă, o prescurtare a întregii Evanghelii: „Iată, vă trimit ca niște oi între lup, deci fiți înțelepți ca șerpii, și simplu ca porumbelul" (Mat. . 10 16), „și părul tău este numărat" (10, 30). Apostolilor li se poruncește: „Nu mergeți pe calea layichnikului și nu intrați în orașul Samara, ci mergeți în primul rând la oile mai mari ale lui Israel. Pe măsură ce mergeți, predicați că Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Vindecă bolnavii, curăță leproșii, înviați morții, scoateți demonii" (10:6-8) și „nu veți avea timp să ocoliți cetățile lui Israel înainte de a veni Fiul Omului" (10:25) (care este în limbajul apocalipticului de atunci, care a venit din viziunea profeţilor.Daniel, a însemnat venirea împărăţiei mesianice). Adevărat, aici scrie

și despre persecuție și despre moartea, dar cum trebuie să fi sunat în inimile ucenicilor, și mai ales a lui Iuda, a acestui trimis în Israel și a promisiunii unei împărății apropiate și prin câte mai aveau de trecut. înainte de ziua aceea când au trebuit să audă sentința asupra

poporului ales: „Iată, casa ta ți se lasă goală” (Mo. 23. 38). Dar acum „s-au dus și au trecut prin sate, propovăduind vestea cea bună și tămăduind pretutindeni” (Luca 9.6.), „au scos mulți demoni și au uns cu untdelemn pe mulți bolnavi și s-au vindecat”. (Marcu 6. 13.). Aceasta începe viața celor doisprezece cu Hristos, iar în imaginea Evangheliei acești doisprezece constituie o unitate spirituală, în totalitatea ei comunicând cu Hristos: „El a trecut prin cetăți și cetăți, propovăduind și prosperând Împărăția lui Dumnezeu, iar împreună cu El doisprezece” ot δώδό χα συν αυτά. (Luca 8:1). Opp sunt martori ai minunilor și predicilor Sale, ei mărturisesc prin gura lui Petru credința în El ca în Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu, pe drumul spre Cezareea Filipi (Mt. 16), iar Domnul începe să stăruie și definitiv. anunță despre suferința și moartea viitoare pe Cruce (Mt. 16.21, 20.17: El a chemat înapoi pe cei doisprezece ucenici ai SINGULUI Său τους δωδίχα κατ' ¿δίαν. Mp. 10.32, Luca 9.43-45). Tuturor lor, fără nicio limitare, le-a fost dată o promisiune ca răspuns la întrebarea lui Petru, ce se va întâmpla cu noi, „cei care au lăsat totul și Îl urmează pe Hristos: „Adevărat vă spun că voi, care M-ați urmat, veți fi în viața de apoi, când Fiul Omului va ședea pe tronul slavei, voi veți ședea și voi, pe douăsprezece scaune de domnie, ca să judeci cele douăsprezece seminții ale lui Israel” (Mt. 19:27-29, Luca 22:36 deja la sfârșitul) Cină). Chiar și atunci când această unitate a celor doisprezece a șovăit, ca, de exemplu, când Iacov și Ioan, fiii lui Zebedeu (Mc.

10:35-40), împreună cu mama sa, Mө. 20.20), i-au cerut Învățătorului pentru ei înșiși primele locuri în împărăția Sa, încălcând astfel unirea iubirii, restul de zece οι δά'κα. (Mr. 10.41, Mt. 20.24), prin urmare, și Iuda s-a supărat împotriva celor doi frați. Dar aceste ceartă trecătoare sunt eliminate, iar unitatea celor doisprezece este din nou inviolabilă. Așa apare în drumul spre Ierusalim (Marcu 10:32), la intrarea solemnă a Domnului, când „întreaga mulțime a ucenicilor a început cu bucurie și cu voce tare să slăvească pe Dumnezeu pentru toate minunile pe care le-au văzut” (Luca 19). :37). După aceasta, Isus „iese la Betania cu cei doisprezece” (Marcu 11:11). Ei contemplă blestemul smochinului (Mt. 121.20) și țin seama de ultimele cuvinte ale Domnului (Mt. 23.1), care completează ruptura cu poporul evreu, sunt prezenți cu El pe Muntele Măslinilor, aud! Ultimul său mesaj despre răstignirea lui în acest Paște (Mt. 26:2) și, în cele din urmă, ei sunt prezenți la cina din casa lui Simon leprosul. Este de remarcat faptul că în Evanghelii nu se menționează apostolatul său!” informații despre ispitele sale, care sunt despre cei mai importanți apostoli, precum Petru, Iacov și Ioan. Se poate spune că, de-a lungul întregii Evanghelie, celor trei sinoptici nu numai că le lipsește orice indicație a vreunei trăsături care să-l deosebească pe Iuda de ceilalți apostoli și să-l deosebească de unitatea celor Doisprezece, dimpotrivă, avem aici dovezi pozitive ale Egalului. -la-Apostoli și Iuda, care a fost inclus în chipul apostolic în mod organic, împărtășindu-și viața comună în jurul Învățătorului său. Și această mărturie pozitivă, deși tacită, a Evangheliei este extrem de importantă pentru înțelegerea naturii trădării sale.

Și totuși, alături de această indicație a meteorologilor, avem o mărturie directă a van helium de la John, care, la prima vedere, pare să conțină o acoperire complet opusă a evenimentelor. Potrivit lui

Ioan, se poate crede că Iuda a fost întotdeauna un șarpe-trădător în apostolat și nu i-a intrat niciodată cu adevărat pe față. Acest gând este condensat până la limită în cuvintele Domnului, rostite de El — ceea ce este deosebit de izbitor — tot celor doisprezece: dar unul dintre voi este diavolul. (Aceasta a vorbit despre Iuda Simon Iscarioteanul, căci acesta avea εμελλεν să-L trădeze, fiind unul dintre cei doisprezece" (Io. 6:70-71), iar în același timp și evanghelistul adaugă și în numele său: „căci Isus a știut de la început... cine își va trăda "(6. 64. comparați 2. 24-25; 13. 18). Este posibil să combinați meteorologii și Ioan și nu este necesar să sacrificăm unul pentru altele, cum se face de obicei? Răspundem cu toată certitudinea: este posibil și ar trebui să fie combinate ambele mărturii, ca esențial necesare și interconectate. Trebuie să ținem mereu cont, în ceea ce privește Evanghelia după Ioan, că ea presupune prezența povestea sinopticilor și nu anulează mărturia lor, ci o completează, cel mai adesea cu istoria teologiei.(Astfel, de exemplu, istoria nașterii lui Hristos în Mo. iar Luca completează teologic prologul Evangheliei după Ioan. .) La fel și aici: istoria apostoliei lui Iuda, expusă de sinoptici, se completează cu învățătura teologică despre căderea lui.: în timp și veșnicie, și pot fi combinate. O încercare la o astfel de combinație va fi dată în a doua, teologică,

părți ale acestui eseu, acum să ne întoarcem din nou la istoria apostoliei lui Iuda.
Deci, pe baza mărturiei tuturor sinopticilor, Iuda a fost un adevărat apostol, din rândul celor doisprezece, care și-a trecut slujirea apostolică lângă Domnul, a ascultat învățătura Lui, a văzut minunile Lui și prin aceasta a crescut spiritual împreună. cu toți apostolii, văzând că „mulți prooroci și împărați au vrut să vadă și n-au văzut" (Luca 10:24). Și în acest ales al lui Hristos, nimic nu arăta un viitor trădător și nici el însuși nu și-a putut cunoaște soarta. Ea a fost cunoscută numai prin atotștiința divină, așa cum este mărturisită în Evanghelia după Ioan.
Prin urmare, este imposibil să vezi în Iuda doar un trădător care, ca un lup răpitor sau un șarpe rău, s-a strecurat în mijlocul mieilor, purtând intenția lui rea. A devenit trădător în cursul apostolatului, dar nu a fost așa de la început. Care a fost calea care l-a condus pe apostol la trădare? Evanghelia păstrează o tăcere deplină despre el, lăsându-i doar să ghicească, iar Biserica păstrează aceeași tăcere, acoperind exoteric întregul adevărat abis al trădării cu dragostea de bani. Rămânem aici doar intuiție și conjecturi psihologice.
Cei doisprezece și-au trecut slujirea apostolică în mod conciliar, ca o unire a iubirii, iar aceasta nu a suprimat individualitatea apostolilor individuali, fiecare dintre ei a trăit și s-a dezvoltat, urmând propriul său drum individual, și putem distinge aceste individualități: atât Petru, cât și iubitul discipol al lui Ioan, al lui Toma și al lui Nathaniel. Iuda ocupă un loc cu totul special în chipul apostolic. Iuda, când a fost chemat, se pare că era mai bătrân mental și mai matur decât ceilalți apostoli. Avea deja propriul lui messic revoluționar.

o viziune ancestrală asupra lumii și, poate, propria sa opera politică („revoluționară"). El era străin de imediatitatea și inocența copiilor naturii, pescarii galileeni și, de asemenea, era diferit de Matei - Levi, vameșul, care, de dragul mită, a săvârșit trădare împotriva

poporului său. Dacă toți apostolii „au lăsat totul” de dragul de a-L urma pe Hristos, atunci pentru pescari au fost mrejele, pentru Matia masa de bani, iar pentru Iuda ideile și lucrarea care a izvorât din ele. Inima lui Iuda nu era liberă când a fost chemat, a trebuit să comită un act de lepădare de sine spirituală pentru a-L urma pe Hristos și, poate, L-a urmat cu convingerea că în El va găsi cea mai înaltă împlinire a sa. idealuri, percepându-L după propria-i imagine.
Iuda nu era un om ambițios, mai degrabă un om de idei, gata să facă sacrificii de dragul lui. Așa că acum s-a condamnat la sărăcia de bunăvoie, rătăcind cu El, privându-se de toate oportunitățile de îmbogățire. Și nu era străin de ispitele bogăției, de acea slăbiciune ereditară, pe care o cunoștea și o disprețuia în sine, care uneori zăcea ca un șarpe negru la inima lui. Dar acum se simțea eliberat și de ea. Aparent, Iuda a fost mereu greu și posomorât, un caracter greu de gândit și greu, sumbru, nesociabil și nebun: numai cu El și pentru El a putut să iasă din singurătatea lui și să intre în cei „doisprezece”, să trăiască cu ei, mergând după El. Uneori era epuizat sub greutatea minții lui reflectorizante, care controlează și descompune totul, cu o deosebită ascuțire a vederii pentru ridicol, prost, urât. Și, dimpotrivă, cel mai mult a fost captivat de spontaneitatea și claritatea, tandrețea și transparența pe care le-a văzut la Ioan. Dar asta

a fost un dar de neatins pentru el. Numai că a adăugat propria lui sumbră. Dar chiar și de ea s-a eliberat lângă El, apoi s-a simțit ca toți ceilalți, ca unul dintre cei doisprezece. Nu cunoștea dragostea: se pare că nu avea nici familie, nici prietenie, inima i-a rămas nedeschisă. Dar îi era sete de dragoste și ardea de această sete. Și aici se dezvăluie. L-a întâlnit și a fost chemat de El să-L urmeze și s-a dus ascultător ca un miel, pentru că dragostea mare a intrat în inima lui. El este iubit, iar de acum încolo este plină, această inimă dornică. Dar iubirea este aceeași cu el însuși: grea, geloasă și geloasă. Gelozia este focul iubirii și nu există iubire fără gelozie: „puternic ca moartea este dragostea, înverșunat, ca gelozia infernală (A. P. 8, 6) Iuda a iubit cu dragoste geloasă, care i-a umplut toate gândurile și sentimentele și îi îngăduia duhovnicești. libertate. Iubirea aceasta îi cerea sacrificii neîncetate, căci trebuia mereu să o împartă cu cei doisprezece, ca să nu mai vorbim de altele exterioare care curgeau de pretutindeni, deși nu erau prieteni ca aceștia (sau ca Marta și Maria cu fratele lor Lazăr). În mod involuntar, el și-a comparat atitudinea față de sine și față de ei, iar uneori un sentiment greu, aproape de invidie, îi zdrobi sufletul. Dar a știut să se stăpânească și nu și-a arătat subteranul. Necumpătarea lui Petru și pretențiile nepotrivite la primatul lui Iacov și Ioan i-au rămas străine. A stiut sa taca in privinta asta, dar nu a putut sa nu se compare tot timpul.Era ultimul in chipul apostolic, numai ca in aceasta s-a dovedit diferit si deosebit de ceilalti apostoli, de care s-a simtit mereu. diferența lui. Nu a fost chemat nici la odaia fiicei Iairova, nici la munte

Tabor, sau la Muntele Măslinilor pentru a vorbi despre sfârșitul lumii. Adevărat, nu a fost niciodată diminuat în apostolatul său în comparație cu ei, dar nu a fost niciodată distins. Aici el, și nu Matthew Levi, vameșul, i s-a dat o cutie de bani, făcut trezorier. Desigur, știe să

fie responsabil față de bani, le cunoaște valoarea și nu își va permite extravaganța sentimentală cu uitarea săracilor și a nevoilor stringente ale comunității, dar. . . De ce are nevoie de această ispită a banilor aici, lângă El, când el însuși caută atât de mult să se elibereze de ea? La urma urmei, el este un „hoț”, un iubitor de bani din fire, este mai bine pentru el să stea departe de bani, 1) nu știe El asta? Aceste nedumeriri și această gelozie, care se transformă în invidie, și se întunecă uneori într-un sentiment care se limitează la ură, cad asupra lui ca un nor greu - un sentiment bolnav, de nescăpat. . . Și își vede propriul negativ, parcă într-o oglindă, în sufletul tânăr al lui Ioan, în care strălucește azurul apelor și al cerurilor Galileii. El iubește cu blândețe, clar, cu bucurie, fără gelozie și este iubit de El. Ioan și Iuda - această opoziție fără cuvinte este țesut în narațiunea Evangheliei după Ioan, în care - o trăsătură remarcabilă - nu există un singur cuvânt ireproșabil despre Iuda. Iar la Cina cea de Taină ambele imagini arată diferit

1) miercuri. Interpretarea este fericire. Teofilact, Arh. bulgară pe St. Evanghelia partea a IV-a, Ev. iată-l pe John. Kazan. 1875, p. 303. „Dacă Iuda era lacom și hoț, atunci de ce i-a încredințat Domnul gestionarea banilor? Pentru că era un hoț, să-i ia orice scuză. Căci nu putea spune că L-a trădat din dragoste de bani. Cutia de bani l-a consolat, dar când a cărat cutia, nu a fost credincios. Căci a luat, adică a furat ceea ce era pus acolo, și a fost un sacrileg, însușind de pomană pentru cauza sfântă. Poate cineva să se mulțumească cu o astfel de explicație? „Dar, într-adevăr, numirea lui Iuda, „hoțul”, ca trezorier ascunde un fel de viziune incomplet revelată despre Dumnezeu.

într-un prieten: unul așezat pe pieptul Învățătorului, celălalt trădându-L... 1)

Dar dorește Iuda această iubire personală pentru sine numai pentru sine, pentru propria sa mângâiere, pentru a deveni el însuși un discipol iubit? Nu, el este gelos și pe Sine Însuși, Învățătorul. Dragostea geloasă se străduiește ca cel iubit să se descopere pe sine, să se descopere în adevărul, puterea și slava lui. Dragostea geloasă vrea să realizeze aici ceea ce este scris în rai. Cu toate acestea, acest lucru este numai în cazul în care dragostea geloasă vede cu adevărat acest arhetip. Și dacă nu? Dacă își ia propriul vis pentru acest adevăr și vrea să-și măsoare iubitul după el? Dacă vrea să-l pervertize după propria ei imagine, comitând violență împotriva libertății lui, asupra însăși ființei lui? Apoi iubirea geloasă se transformă în violență despotică, care fie își distruge obiectul, fie trebuie ea însăși desființată. Dar ce se va întâmpla dacă criteriul pentru Omul perfect este idealul limitat local al mesianismului național, prin care Iuda și-a măsurat Învățătorul? El a iubit în El nu numai pe Sine Însuși, ci a legat această iubire de visul Său fantomă, pe care cu cât Îl întuneca pe Învățător mai mult, cu atât zelul lui pentru El era mai aprins. El a iubit în El pe viitorul mesia care avea să deschidă împărăția lui Israel. În dragostea lui personală pentru El și-a investit tot fanatismul său național, idealul său, pentru care a trăit. El L-a văzut în lumina acestui ideal, a acestor aspirații apocaliptice revoluționare și în astfel de

1) Este de remarcat faptul că Leonardo de Vinci la Cina cea de Taină îl plasează pe Iuda chiar lângă Ioan printre apostoli. Se pare că acest lucru nu decurge numai din considerente de compoziție artistică, ci corespunde și intuiției religioase.

numai simțul a acceptat lucrarea Lui. El nu și-a înțeles Învățătorul, dar, în același timp, nu numai că nu era conștient de neînțelegerea lui, dar și-a dorit sincer să-și schimbe calea, să-și corecteze gândurile și acțiunile. Adevărat, în această privință, Iuda, poate, nu s-a deosebit atât de mult de ceilalți apostoli, care, după Evanghelie, nu L-au înțeles nici pe Hristos, dorind să vadă în El un rege mesianic. Prin urmare, este firesc ca atunci când au auzit cuvântul Său despre suferința și moartea viitoare pe Cruce după Schimbarea la Față, doar „s-au întristat foarte mult” (Mt. 17, 23), pentru că „n-au înțeles aceste cuvinte, ci s-au temut. a cere” (Marcu 9. 12. Luca 9:45). Reacția lor imediată la acest cuvânt a fost doar gândul: „Care dintre ei ar fi mai mare?” (Luca 9:46), la cererea lui Iacov și Ioan, fiii lui Zebedeu, să stea de-a dreapta și de la stânga „în slava Ta” (Marcu 10,, 35-37, „în Împărăția Ta” Mt. 20). , 21). La fel, Petru, după mărturisirea sa în drumul spre Cezareea, când Hristos a început să descopere ucenicilor săi suferințele sale, „a început să-L mustre: fii milostiv cu Tine Însuți, Doamne, ca să nu ți se întâmple aceasta” (Mt. 16). :21-22), arătând în acelaşi timp un asemenea grad de opoziţie încât a meritat numele „Satana” de la Domnul. Noțiunile mesianice au fost cele mai greu și mai lent de depășit la ucenici, astfel încât încă înainte de Înălțare, ecourile lor mai răsună (D. Ap. 1.6.). Cu toate acestea, după ce apostolii au găsit ispite, s-au instalat ascultarea copilărească și încrederea neresponsabilă în Învățătorul lor. Dar Iuda nu era așa, el era la fel de incapabil atât de credință nesocotită, cât și de neînțelegere pasivă. Gelozia lui l-a împins la acțiune, și-a încordat voința, a căutat dureros o cale de ieșire. Era un violator și nu știa cum să-și îndoaie voința.

Astfel au trecut zilele de El. Și câtă bucurie și mulțumire în dragostea sa a primit ucenicul de la Învățătorul său, auzind cuvintele Lui și chiar mai mult văzând faptele Lui. În ele a văzut semnul puterii pentru crearea împărăției mesianice și pentru domnia în el. Nu înmulțește acest Făcător de Minuni pâinile și hrănește mii la singurul Său cuvânt? Este el. nu vindecă bolnavii și înviază morții? Nu poate El pune moneda de care are nevoie într-un pește proaspăt prins? Nu arată El puterea Sa regală prin intrarea împărătească în Ierusalim? Tot ceea ce vede Iuda îi aprinde gândurile și îl face să caute ceva mai mare. El vrea să-L vadă pe tronul lui Israel, deschizând împărăția poporului Său, potolind orice durere și vindecând orice boală și orice boală a oamenilor, și apoi conducătorul lumii. Se pare că totul este posibil pentru asta, dar nu există voință, nici hotărâre, din anumite motive El ezită. Și chiar mai mult decât atât: din gura Lui se aud aceste cuvinte despre suferința și moartea viitoare și, prin urmare, eșecul sigur al lucrării Sale. Iuda trăiește în tăcere acest lucru, fără a-L contrazice, ca și Petru, dar din această cauză, nu mai puțin rezistă acestor gânduri relaxante în sufletul său, pentru că nu înțelege acest lucru și nu poate accepta ceea ce nu înțelege. Între el și Învățător se ridică un zid al neînțelegerii, care devine din ce în ce mai dureros pentru el. Și deodată îl apucă un fel de desfătare rece.De parcă în sufletul lui chinuit i-ar fi venit un fel de inspirație odată cu gândul: el, Iuda, este chemat să-l ajute pe Învățător, să-și îndeplinească lucrarea cu El și prin El. Este dragostea lui pe care

Învățătorul o așteaptă și o ispitește cu inacțiunea Lui și cu acest fel de socoteală. Iuda știe ce să facă: își va arăta dragostea

cu prețul propriului suflet, căci nimeni nu are mai mult decât această iubire, de parcă și-ar trăda sufletul. Aceasta a spus El însuși. El își va asuma acest risc spiritual teribil, pentru că nu există creativitate fără risc. El Îl va forța să devină El Însuși, chiar dacă numai cu prețul trădării, Îl va pune într-o poziție fără speranță din care El poate ieși doar dezvăluindu-Se rege. Și El Însuși așteaptă pentru aceasta ajutorul jertfelnic al prietenului Său Iuda. În sufletul lui Iuda s-a iscat o furtună satanică: întreaga sa natură umană s-a răzvrătit împotriva trădării îndreptate asupra celui pe care l-a iubit mai mult decât pe sine, mai mult decât viața, mai mult decât sufletul său. Dar aceasta este ideea lui, chemarea și alegerea lui: trebuie să salveze pe Prieten, scoțându-L din inacțiune. Și în răpirea rece a inspirației pe care o găsise, calea realizării sale a continuat să se desfășoare înaintea lui. Iuda s-a simțit la mila acestui flux grăbit de gânduri și sentimente certate. Da, va fi un act de prietenie, nu de trădare. Poate fi El cu adevărat trădat Cine are putere asupra vieții și morții? Poate fi reținut de forța umană? Și Iuda și-a amintit acele numeroase cazuri când vrăjmașii lui Isus, când au venit, nu L-au putut lua, iar El, trecând prin ei, S-a îndepărtat: la urma urmei, aceasta s-a întâmplat chiar la începutul lucrării Sale în Nazaret (Luca 4:28). - 30), când au vrut să-L doboare din munți. Aceasta a fost după hrănirea miraculoasă a poporului, când au vrut să prindă și să-L facă împărat (Ioan 7:30). la vistierie (8.20), în templu, când „au luat pietre ca să arunce în El, dar Iisus S-a ascuns și a ieșit din Templu, a trecut prin mijlocul lor” (Io. 8.59), iar din nou după cuvintele despre Sine și despre Tatăl (Io. 39), și, în cele din urmă, deja după învierea lui Lazăr și după apariția elenilor, „Isus a plecat și

s-a ascuns de ei ”(12, 36) Și nu poate El să cheme o legiune de îngeri în apărarea sa (Mt. 26. 53)? Iuda, în același timp, nu a observat că el însuși dorea să comită violențe împotriva Învățătorului, inspirat de o forță necunoscută. Acest vârtej duhovnicesc îi sparge ființa și atunci el caută involuntar odihnă lângă El: să-L vadă, să-L audă, să-I închine, să-L iubească. Și între timp atmosfera este totul. se îngroașă, evenimentele se apropie. Ce triumf a fost această înviere a mortului de patru zile! Și un triumf și mai mare a fost intrarea Sa regală în cetatea sfântă! Cât L-a iubit atunci, cum a strigat: Osana! I s-a părut pentru o clipă că visul lui, ideea lui în ajunul împlinirii: Învățătorul său, Prietenul său, a preluat în sfârșit puterea, domnea la Ierusalim. Dar până în seara aceleiași zile, El a părăsit Ierusalimul cu el, pentru ca în zilele următoare, cu cuvântările Sale, să-și desăvârșească ruptura cu conducătorii legitimi ai acelui popor, în fruntea căruia ar fi trebuit să devină. Visul, apropiindu-se pentru o clipă, a înșelat. Picătura care a revărsat cupa au fost impresiile de la cina din Betania în casa lui Simon Leprosul.

TRADAREA LUI IIDA.

Potrivit lui M. (26.1-13) și dl. (14. 3-9) această cină a avut loc cu două zile înainte de sărbătoarea Paștilor) în ajunul Cinei celei de Taină a lui Hristos (Mo.

1) În Evanghelia după Luca, această poveste este complet absentă (în mod evident fiind compensată de o poveste similară despre cina din casa

lui Simon Fariseul: 8. 36-50). Evanghelistul Ioan s-a abătut de la cronologia sinopticelor, punând această cină înaintea intrării Domnului în Ierusalim cu șase zile înainte de Paști (Io. 12, 1) și identificând soția care L-a uns pe Domnul cu Maria, sora lui Lazăr, care era printre cei culcaţi, iar Maroa slujea. Dintre aceste două opțiuni, conform concluziei lui M. D. Muretov, cronologia prognozatorilor meteo este mai de preferat.

26,7-13). O femeie s-a apropiat de El cu un vas de alabastru din lume prețioasă și (spărgând vasul: Marcu 14:3) l-a turnat pe capul Lui culcat. Văzând aceasta, ucenicii Săi s-au indignat și au spus: „Dl. 14.4: „dar unii s-au indignat și au spus,” în Jo. 12.4: „Când Iuda Simon Iscarioteanul, care voia să-L vândă, a spus: „De ce o asemenea risipă? Căci această lume ar putea fi vândută la un preț mare și dată săracilor. Dar Isus, înțelegând aceasta, le-a zis: De ce necăjiți femeia? ea a făcut o lucrare de frumusețe ((ογον δε χαλ&ν, - o faptă frumoasă, frumoasă) pentru Mine; căci pe săraci îi aveți întotdeauna cu voi, dar nu Mă aveți mereu; după ce a pus lumea aceasta pe trupul Meu, ea a pregătit Eu pentru înmormântare. Adevărat vă spun: unde și această Evanghelie va fi propovăduită, se va spune în toată lumea în memoria ei și ce a făcut ea.” Inimile întregii lumi creștine emană împreună cu această femeie o lume. de dragoste pentru Mântuitorul, inspirați de frumusețea faptei ei, dar ucenicii au închis ochii la frumusețea alt sens al mișcării duhovnicești a acestei femei.Au rămas într-o nedumerire moralistă prozaică, înaintea acestei extravaganțe și în fața nerezonabilului inutilitate a acestei femei. deșeurile, care ar fi trebuit direcționate către cerșetori, au avut dreptate chiar din punctul lor de vedere limitat, întrucât nu au putut să înțeleagă ce se întâmplă și să vadă frumusețea, este un caz caracteristic de ciocnire între percepția moralistă și artistică a vieții. . - unele (rtveç), în Io. Jude, desigur, nu înseamnă că a fost singurul, dar aici a fost purtătorul de cuvânt al dispoziției generale (mai mult, evanghelistul deja

adaugă că intenționa (μ/λλων) să-L trădeze pe Hristos, mărturisind astfel că procesul tragic de diviziune din sufletul lui Iuda a început mai devreme. Evanghelistul Ioan, fidel stilizării lui Iuda, nu a omis să adauge: „A spus aceasta nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că era un hoț) și, având o cutie (gestionând casieria), a acceptat. contribuții (la propriu: a dus ceea ce era coborât acolo) » (Io 12,6). Aici se remarcă uscăciunea generală a inimii lui Iuda, care avea puțin acces la un sentiment de compasiune personală (ca mulți revoluționari), combinată, totuși, cu o lucrare abstractă, impersonală asupra „săracilor”, un fel de populism și principial. sinceritate în judecăţi. Mai mult, aceasta se îmbină și cu un simț sporit al răspunderii personale al vistiernicului comunității, ale cărui atribuții revin în general asupra îngrijirii săracilor, mai ales în vederea sărbătorii care se apropie (după cum reiese din 10.13.29: „și precum Iuda a avut o cutie, unii credeau că Iisus îi spune: „cumpără ce ne trebuie de sărbătoare”, sau să dăm ceva săracilor”). Și sub aceasta se pândea dragostea lui firească pentru bani, lăcomia instinctivă, care era agravată de această apropiere involuntară a banilor, deși, desigur, mici. Desigur, este absolut imposibil să-l înțelegi pe Yo. 11:6 în sensul că Iuda a furat în general și ar dori să fure și din această

sumă — o astfel de presupunere ar fi prea în contradicție cu demnitatea apostolului, unul dintre cei doisprezece care era vrednic de chemarea lui Hristos. Dimpotrivă, putem deduce mai degrabă o anumită prudență pecuniară, totuși

1) κλέπτης original, fără termen, vă permite să traduceți: fur, lacom, iubitor de bani, dar nu hoț în sensul de furt direct.

și având ca bază subconștientă o dragoste înăbușită de bani.
Conform mărturiei concordante a evangheliștilor (Mt. Mr.), a fost după această cină („atunci — τ&τε Mt. 26.14) că Iuda a luat decizia de a merge la marii preoți. Care a fost acea ultimă impresie care l-a condus la trădare? Desigur, aceasta nu a fost o dragoste nesatisfăcută pentru bani, așa cum poate părea citind 10.12.4-6, în afara contextului cu meteorologii (așa o descrie legenda1 2) - o astfel de presupunere ar face din trădare și trădare un episod dintr-o cronică criminală, o mică înșelăciune, și nu prin căderea apostolului, în care a intrat Satana: Satana însuși nu are nimic de-a face cu hoții mici, iar un apostol nu este ales dintre aceștia din urmă, unul dintre cei 12. Acum este necesar să stabilim că plata în bani, 30 de arginți, primite de Iuda, nu joacă deloc un rol decisiv în trădare, este pentru el un accident: nu din cauza banilor L-a trădat pe Hristos, deși el s-a pătat acceptând bani. Acest lucru reiese, în primul rând, din textul evanghelic: în Jo., deși îl numește pe Iuda hoț, nici măcar nu ia bani. În Evanghelistul Luca, plata este dată de înșiși marii preoți („s-au bucurat și au convenit să-i dea bani” 22.5), precum și în Marcu (14.11). În același timp, nu este stabilită suma, a cărei definiție aparține înșiși primilor ierarhi.2) Numai cu Mө. Noi

1) Vezi Solov'ev. Studii istorice și literare. La legendele despre Iuda trădătorul. Problema 1. Harkov. 1895. Pg. 19 sl.

2) „Cu o interpretare unilaterală, raportat ev. M³. Cuvintele lui Iuda, s-ar putea crede că în prim plan trădătorul are bani: „Dă-mi”, și abia atunci: „Îl voi trăda”. Dar aceasta nu mai corespunde lui ζαί έστησαν (și l-au pus ei), adică dependența completă a recompensei bănești de episcopii înșiși și indiferența și pasivitatea totală în raport cu

avem deja o poveste generalizată cu o definiție a sumei: „Și el a zis: ce-mi vei da și eu ți-L voi trăda? i-au oferit treizeci de arginți” (26.15). Dar această sumă, luată din profeția lui Zaharia (11. 12-13), după justa presupunere a prof. Muretova), „are un sens simbolic. Sfântul Zaharia o numește ca o evaluare neînsemnată sclavă a grijii lui Dumnezeu din partea lui Israel, iar în aplicarea Noului Testament înseamnă umilirea Domnului, care a luat forma unui sclav (Filipeni 2.7. ff.). Dacă luăm această sumă la propriu, atunci este extrem de nesemnificativă (după Muretov, cu binecunoscuta ieftinitate a forței de muncă în Palestina, ea se ridică la un salariu de două luni pentru un muncitor, 21 de ruble 70 k. înainte de război). A admite că, de dragul acestei sume, apostolul L-a trădat pe Hristos ar însemna a introduce absurditatea în chiar inima Evangheliei. Este adevărat doar că Iuda s-a aplecat să accepte acești bani: confuzia lui spirituală a dezlănțuit în el patima lăcomiei. „Banii sunt buni”, a spus pentru sine „hoțul”, „materialistul economic”, iar acest eveniment trecător, acest accident, a stat peste tot și a acoperit adevărata tragedie, a dat-o.

la suma din partea tradatorului. Eun cel mai mic indiciu din partea lui de negociere, întrebând. . . În plus, dl. şi Lc. Ei spun direct că scopul lui Iuda a fost să-l „trădeze”, pentru care, drept răsplată și nu fără intenție răutăcioasă, Sinedriul însuși s-a oferit să-i dea bani lui Iuda”. (Muretov, c. op. Dumnezeu. V.1907. IX 55). Dimpotrivă, stilizarea liturgică a imaginii lui Iuda, Kant, știm, reduce totul la iubirea de bani. Judecă și Hrisostom, care în general abordează problema lui Iuda doar moralist. „O, nebunie, mai degrabă eu; o, dragoste de bani! Tot acest rău a fost cauzat de iubirea de bani, rădăcina răului - iubirea de bani, care ne întunecă sufletele și călcă în picioare însăși temeliile naturii, ne lipsește de rațiune și nu ne permite să ne amintim nici de prietenie, nici de rudenie. , sau orice altceva, dar odată orbindu-ne ochii inteligenți, ne face să rătăcim în întuneric.Pentru a-ți fi mai limpede, uite cât de (bună) „această patimă” alungată din sufletul lui Iuda. Convorbirea (cu Hristos), viața (cu El), părtășia, învățătura minunată, toate acestea au trădat dragostea de bani care se strecurase (în Iuda) în uitare. (Despre trădarea lui Iuda, I, Creația, vol. 2, 424).
1) ibid. 57.

o imagine exoterică în ceea ce privește simptomele, și nu în esență: aceasta este atât adevărată în sensul că corespunde realității, cât și falsă, pentru că doar suprafața ei exprimă 30 de bucăți de argint - aceasta este doar o cortină în spatele căreia tragedia titanismului are loc, aceasta este spumă murdară pe creasta valului oceanului.
Deci, ce s-a întâmplat la cina lui Simon Leprosul, care l-a convins în cele din urmă pe Iuda să se angajeze pe calea trădării? Faptul că aici a auzit din nou de la Domnul cuvinte care au ucis în cele din urmă speranța care reînviase după intrarea împărătească. A fost speranța înviată în el că Isus Se va dezvălui ca un rege mesianic și va deschide o împărăție mesianică în care să nu mai existe sărăcie sau sclavie. În schimb, Iuda aude: „Întotdeauna îi ai pe săraci cu tine, dar nu întotdeauna pe Mine, ea M-a pregătit pentru înmormântare”. Aceste cuvinte i-au sunat ca o respingere hotărâtă a aderării mesianice și o persistență de neînțeles în gândul inevitabilității suferinței și morții. Acest Iuda nu mai poate suporta; el este chemat la acțiune. Ce este această acțiune? Aparent, aceasta este încă o tranziție secretă către o tabără ostilă, unde Isus a fost considerat un dușman al poporului, aducând asupra lui noi pericole de la romani (Io. 11:48), și de aceea au decis să-L omoare (Io. 53).) deja după învierea lui Lazăr, mai ales după intrarea Domnului în Ierusalim (Mt. 14:1, Mc. 26:4, Luca 22:1). Uciderea lui Isus a fost hotărâtă și trebuia să fie făcută, așa cum a indicat însuși Domnul: „Fiul Omului merge, după cum este scris despre El” (Mc. 14.21, Mt. 26.24, Lc. 22.22: „după spre destin”). Dar se presupunea că „nu într-o sărbătoare, ca să nu fie mânie printre oameni” (Marcu 14.

2, Mө. 26:3), iar sugestia lui Iuda a făcut posibil să se facă acest lucru în prima zi a Paștilor. Potrivit lui Lk. 22.6, Iuda și-a exprimat acordul ideologic cu ei: a mărturisit (έξωμοδιογησευ glorie, mărturisire), a expus un fel de crez, care, desigur, exprima doar o latură a sufletului său, nedumerirea și îndoielile sale. Care a fost această ispită a lui Iuda, victima căreia a căzut? În Evanghelia după Luca, sub forma unei concluzii generale despre esența trădării lui

Iuda, care este descrisă de alți sinoptici doar istoric, se spune că „Satana a intrat în el” (Lc. 22,3), iar în Evanghelia după Ioan: „Diavolul pus în inima lui Iuda, trădează-L lui Simon Iscarioteanul” (Io. 13, 2). Aceasta arată, în primul rând, că Iuda a devenit instrumentul lui Satan însuși. Poziția sa exterioară, apropierea de Hristos și nu calitățile sale personale îl atrag pe Satana la el, care a încercat mai devreme să facă un alt apostol, Petru, instrumentul său; Pleacă de lângă mine, Satana! Tu ești o ispită pentru Mine.” M^{3}. 16. 23
Nici proprietățile personale ale lui Iuda, ca apostol, nu puteau corespunde unei astfel de infuzii a lui Satana în el, la fel ca proprietățile personale ale posedatului Gadarian, care, după ce a alungat din el legiunea de demoni care au violat și l-a chinuit, nu-i corespundea, voia să fie doar la picioarele lui Iisus mustață (Marcu 5:18, Luca 8:38). În acest sens, „FIUL pierzării” (despre υιός τής ¿πολειας IO. 17.12), apostolul pierdut, nu poate fi adus mai aproape de „omul fărădelegii”, de asemenea „fiul pierzării” (2. Tes. 2.3).), „rezistând și înălțat mai presus de tot ceea ce se numește Dumnezeu și sfințenie, astfel încât în templul lui Dumnezeu șade ca Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu” (2. 11), căci Iuda nu este Antihrist, în el nu există absolut nimic. opoziție față de sfânt, precum și blasfemie împotriva Duhului Sfânt, deși există opoziție față de Hristos. Acest

opoziţia se bazează pe ispita lui pentru El, personală şi religioasă. Aceasta este ispita care își are sursa în personalitatea și perspectiva lui și este ușa prin care Satana a intrat în sufletul său. Căci Iuda nu a fost stăpânit de intrarea lui Satan în el, ci a devenit instrumentul său ascultător, pierzând capacitatea de a deosebi propriul său gând de inspirațiile satanice. Satana însuși, prin Iuda, încearcă din nou să-L distrugă pe Hristos, este bântuit de prezența Lui pe pământ și Îl urmează fără milă. El vrea să-l ispitească din nou pe Noul Adam, pentru că deja îl ispitise pe primul Adam, să-L amăgească să se plece înaintea lui, să-L facă al său sau să-l distrugă. Satana însuși L-a ispitit în pustie de trei ori, cu trei ispite ideologice, care singure erau vrednice de El. Căci El este inaccesibil acelor ispite păcătoase în fața cărora, sub influența demonilor, fiii lui Adam cad neputincioși. Dar Satana L-a oferit să devină regele acestei lumi pentru binele acestei lumi: să elimine pentru totdeauna sărăcia și foamea, să ia puterea și să arate un semn de minuni, să captiveze trupul, sufletul și spiritul omenirii. Și Hristos a respins aceste ispite, pentru că El a venit să facă voia Tatălui care L-a trimis. Atunci DIAVOLUL s-a îndepărtat de El până la vremea - αχ(οι ζαφοΰ (Luca 4.13), și a așteptat acest timp pentru a-și reînnoi ispitele, profitând de orice ocazie. Dar acum se apropie de El, nu mai direct (deși conform unui tradiție bisericească obscure, s-a apropiat de Hristos personal în noaptea Ghetsimani), dar prin oamenii inspirați de el.

diavolul s-a urcat în pustie, întrebând: „dacă ești Fiul lui Dumnezeu”), îl va mustra cu privire la calea Lui de cruce, chemându-L, așadar, pe calea pe care El și prințul acestei lumi a chemat . , iar Hristos îi răspunde cu aceleași cuvinte pe care și către diavol: 3παγ (ότπσω μου) Σατανά depărtează-te de mine Isatan. (Mt. 16.23, -4.10). Dar Petru s-a lăsat trecător ispitei diavolului și a devenit instrumentul lui. Deși în propria sa conștiință, el, ca și ceilalți apostoli, a găsit prea multe ecouri pentru ispitele regatului mesianic,

dar mobilitatea caracterului său, ușurința și viteza trecerilor de la o dispoziție la alta l-au ajutat să ocrezeze gândurile periculoase. Nu a fost așa cu Iuda. Nu avea nici mobilitatea dibăcită, nici sensibilitatea expansivă a lui Peter. Era unic, care era stăpânit de gândire, ca o idee obsesivă, făcându-l un maniac, iar această stare maniacală a lui totul s-a acumulat în el și l-a făcut din ce în ce mai receptiv la inspirațiile diabolice. Ce vor toți apostolii Săi, în esență, de la El, deși sunt timizi și nu îndrăznesc să insiste? Ce vrea întregul popor, epuizat de sărăcie și sclavie? Ce așteaptă el însuși de la mesia său, care a fost crescut în credințele apocalipsei evreiești din timpuri imemoriale și de ce sunt geloși fanoticii, zeloții, reformatorii sociali, revoluționarii sociali, bolșevicii? Ei vor să dea pâine poporului, să-i elibereze de jugul roman, să restabilească tronul lui David și să descopere „raiul pe pământ", împărăția lui Dumnezeu, a cărei apropiere a proclamat-o însuși Învățătorul. Și El poate face totul. Și dacă El nu face asta încă, nu pentru că nu poate, ci pentru că nu știe, din cauza unei erori de neînțeles, în care nimeni nu-L înțelege, nici apostolii.

Dar ei se supun Lui într-un fel de orbire, dar el, Iuda, nu poate și nu vrea să se mai supună acestui lucru. El îl va face să devină El Însuși sau. . . să părăsească viața și să nu stârnească o tulburare periculoasă în rândul oamenilor. Iuda s-a dovedit a fi atent la sugestiile ispititorului, pentru că au găsit un ecou în propriul său suflet. El a fost orbit de utopia care se realizează prin violență împotriva omului, și chiar prin violență împotriva Fiului lui Dumnezeu, dacă El însuși nu vrea să o facă de bunăvoie. Până acum, în Iuda, împreună cu toți apostolii, credința în El și dragostea față de El au biruit peste toate, toată învățătura Lui și pentru el a fost El Însuși, calea și adevărul și viața. Dar acum nu se poate mulțumi cu această concentrare asupra Sine, are nevoie de o faptă, are nevoie să-și salveze poporul și întreaga lume, cu El și prin El, dar, dacă este nevoie, în ciuda Lui, în afară de El. Dacă El devine un obstacol în calea mântuirii lumii, El trebuie îndepărtat. Acele sugestii satanice au răsunat în sufletul lui Iuda, care mai târziu în gura poporului evreu au fost exprimate în strigătele lor: dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară de pe cruce și te vom crede. Totuși, așa cum i-a fost clar pentru Iuda că Mesia trebuie să fie înviat de el dintr-o stare de inactivitate, tot așa s-a împiedicat de a doua posibilitate, moartea Sa: nu a fost niciodată acceptată de inima lui, în care dragostea pentru El nu a fost acceptată. se estompează. Iar acordul lui cu marii preoți, ca „mărturisirea", a fost doar un acord practic temporar, inexplicabil. . .

ULTIMA CINA.

Au mai rămas o zi sau două înainte de sărbătoarea Paștilor din înțelegerea lui Iuda cu marii preoți, după

pe care a început pentru el această dublă viaţă – un apostol şi un trădător. Pe de o parte, „din acel moment a căutat o ocazie convenabilă pentru a-L trăda" (Mt. 26:14, Marcu 14:11) „nu cu poporul # (Luca 22:6), iar pentru numai acesta trebuia să rămână înconjurat de Hristos, printre cei doisprezece. Dar, pe de altă parte, apostolatul său încă trăia în el, hrănindu-se cu dragostea pentru Hristos care devenise acum dureroasă pentru el). În sufletul lui întunecat, de care s-a apropiat

prințul întunericului, o furtună năvăli, era o ardere infernală înaintea iadului însuși. Mai era el apostol cu această taină a lui și cu aceste blestemate bucăți de argint care îi sunau în chivot, sau apostolatul era deja distrus de trădare? Este posibil ca o persoană să judece asta? Dar aceasta a fost judecată de văzătorul de inimi, care l-a chemat la slujirea apostolică, iar judecata Lui a fost de așa natură încât Iuda, trădându-L prigonitorilor de dragul râvnei oarbe pentru El, rămâne încă un apostol în această persecuție. Așa s-a întâmplat și cu prigonitorul Saul, care „chinuia biserica, intrând în case și, târând bărbați și femei, a dat-o la închisoare", în persecuția sa a dat dovadă de râvnă apostolică, motiv pentru care a fost chemat să fie văzător al inima: „Saule, Saul, de ce Mă prigonești? Eu sunt Iisus, pe care îl prigonești, greu îți este să mergi împotriva înțepăturilor" (D. Ap. 7. 4-5). Iuda împreună

1) Este imposibil de explicat urmărirea lui Iuda după Hristos, precum și prezența lui la Cina cea de Taină, doar prin dorința de a urma șederea lui Hristos, pentru a-L trăda mai fidel, și pentru că aceasta, în primul rând, face nu corespund narațiunii Evangheliei. Potrivit Evangheliei după Ioan, Iuda a părăsit Cina cea de Taină înainte de a se termina, așadar, de parcă nu ar fi putut ști unde va pleca Isus de acolo pentru a petrece noaptea. Pe de altă parte, în Io. 18.2 vorbește direct despre locul șederii Domnului: „Și Iuda, trădătorul Lui, cunoștea și acest loc, pentru că Isus se întâlnea adesea cu ucenicii Săi". Fără îndoială, trădătorul în timpul plimbării cu Isus a putut cunoaște toate locurile obișnuite ale șederii Sale și, pe de altă parte, Domnul, alegând locul obișnuit pentru această noapte, nu a vrut să se ascundă deloc.

cu doisprezece este admis la Cina cea de Taină.' unde se instaurează marea taină a Trupului şi a Sângelui. Aici, pentru prima dată, primul sacrament creștin este săvârșit de către Episcopul însuși, după rânduiala lui Melhisedec, prin care apostolii înșiși intră în Biserica Noului Testament, în Trupul lui Hristos și, primind în acest sacrament. puterea tuturor sacramentelor, ele sunt afirmate în apostolatul lor. Printre apostoli a fost și Iuda, și a fost chemat și admis la sfânta masă: indiferent în ce moment al Cina cea de Taină relatăm împărtășirea lui Iuda), în orice caz, Evangheliile nu spun că el, fiind prezent la cina, a fost scoasă de la împărtăşanie. Domnul l-a tratat ca pe un egal cu un apostol, unindu-l în mod tainic cu Sine prin comuniune. Aceasta exprimă cel mai esențial și mai tainic în atitudinea Domnului față de Iuda. Aceasta nu este o respingere sau o ruptură, asemănătoare acelei sentințe formidabile care a răsunat atât de recent asupra conducătorilor poporului evreu și a tuturor celor care îi urmează, ci dragoste plină de compasiune, combinată cu tristețe și grijă. Și, în același timp, Domnul vorbește direct despre

1) A participat Iuda la Euharistia divină? Primii Trei Evangheliști, vorbind despre Cina cea de Taină și despre împărtășirea ucenicilor, nu spun nimic despre îndepărtarea lui Iuda din cină, ceea ce numai Ev. Ioan (13.30), dar pe baza acestor informații nu se poate trage nicio concluzie, deoarece Ioan nu spune nimic despre Euharistie. Unii (Prof. N. N. Glubokovsky) consideră bucata de pâine euharistică dată lui de Hristos înainte de plecarea sa (Io. 13.26). În tradiția antică, vocile sunt împărțite: unele (Hrisostom, Augustin și vechea creștină, precum și iconografia antică rusă) vorbesc afirmativ. „La urma urmei, Iuda a fost și el prezent și a participat la masa sfântă. După cum Hristos și-

a spălat picioarele împreună cu alți ucenici, tot așa a participat la masa sfântă. (Despre trădarea lui Iuda. I Crearea Sfântului Ioan Gură de Aur, vol. 2. 416). Alții vorbesc negativ (Tatian, Sf. Efrem Sirul și Afraat, Decretele Apostolilor, Amonius, Gilarius), Sf. Chiril al Alexandriei vorbește în diverse locuri și pro și contra. mier în general Muretov, c. op. (B.W. 1906, 1); Iată o descriere a sărbătoririi evreiești a Paștelui și, pe baza acesteia, experiența reconstituirii cursului Cinei celei de Taină.

trădare, prin aceasta subliniind, parcă, pentru sine și pentru toți atitudinea Sa față de El. Merită atenție că dacă la Ioan, datorită particularităților acestei Evanghelii, se subliniază încă de la început că Domnul Previzorii, pe tot parcursul întregului povestea Evangheliei, Iuda nu se remarcă în niciun fel față de ceilalți ucenici și abia acum, la Cina cea de Taină, Domnul își arată trădătorul în el. La această cină de rămas bun, înaintea suferinței Sale, care va fi o încercare insuportabilă pentru ucenici, Domnul îi anticipează despre această slăbiciune a lor și despre înfrângerile spirituale care îi așteaptă. El spune tuturor ucenicilor: „Veți fi toți ispitiți de Mine în această noapte” (Mt. 26:31, Mc. 14:27), iar ca răspuns la respingerea Sf. Petru îi spune că în această noapte se va lepăda de El de trei ori (Mt. 26:34, Mc. 14:30, Luca 22:34), iar ignorarea Sf. Petra s-a întins atât de departe încât până și la aceste cuvinte ale Domnului el răspunde cu siguranță: „Chiar dacă aș muri cu Tine, nu Te voi lepăda. Toți ucenicii au spus același lucru” (Mt. 26:35; compară cu Marcu 14:31). În seria acestor cuvinte jale despre slăbiciunea umană, s-a spus și despre trădarea lui Iuda și cum să nu se spună despre aceasta, să se permită trădării să se răsfețe cu secretul ei? Cu cuvântul Său, Domnul expune ulcerul lui Iuda în fața conștiinței sale, dându-i o mână de ajutor în lupta lui spirituală. Potrivit meteorologilor, mărturia Domnului despre trădare a fost o singură dată, în timpul cinei).
1) La M³. iar dl. Această poveste precede stabilirea Tainei Trupului și Sângelui și are loc chiar și în timpul cinei pascale, „când s-au așezat și au mâncat” (Mt. 26:20-28, Mc. 14:18-24). N: bea, bea ev. Luca (22. 19-23) aceasta cade după a doua cină și împărtășirea apostolilor. Împreună cu prof. Muretov

Ioan mai adaugă două la aceasta: la începutul cinei și la sfârșitul ei. Pentru prima dată, spălând picioarele ucenicilor, Domnul îi spune lui Petru: „Ești curat, dar nu toți”, și îndată adaugă evanghelistul, pentru că El cunoștea pe trădătorul Său, de aceea a zis: Nu sunteți curăți cu toții. ” (Io. 13. 10- unsprezece). Sub această formă, această învățătură nu a fost acceptată de ucenici, ea stătea doar în sufletul lui Ioan, pentru care această preștiință i-a fost dezvăluită mai târziu și, desigur, în conștiința lui Iuda, în ceasul când i s-a întâmplat pocăința. Domnul îl numește necurat. Acest lucru indică faptul că Iuda a intrat nu numai pe calea erorii, ci și a păcatului, Satana l-a spurcat cu apropierea sa. Sentimentele inferioare au apărut în Iuda, iar el s-a poluat acceptând bani. Mărturia principală și centrală a trădării, spusă de meteorologii și de John, a avut loc în mijlocul cinei. La Ioan este spusă într-un context mai larg, în legătură cu un discurs despre semnificația spălării picioarelor, care se termină cu cuvintele: „Nu vorbesc despre voi toți: știu pe cine am ales. Dar să se adeverească Scriptura: „Cine mănâncă pâine cu Mine și-a ridicat

călcâiul împotriva mea” (Ps. 40:10). Acum vă spun că înainte să se întâmple (aceasta), pentru ca, când se va întâmpla, să credeți că eu sunt” (10.13.18-19). După această explicație teologică și biblică, tot în stilul Evanghelistului al 4-lea, se spune: „spunând acestea, Iisus s-a tulburat în duh și a mărturisit și a zis: Adevărat, adevărat vă spun că unul dintre voi mă va trăda” (13. 21). Potrivit meteorologilor, după aceste cuvinte (la care „se mai adaugă” pe cel care pune mâna în vas cu mine, va trăda
(S. p. 258) credem că „o aranjare cronologică mai exactă a evenimentelor cinei este dată de Luca, expunând această indicație a Domnului către trădător după potirul euharistic”. În caz contrar, rămâne dificil de explicat prezența lui Iuda în timpul Cinei celei de Taină, întrucât meteorologii nu spun nimic despre îndepărtarea lui.

Eu" Mf. 26. 28, MP. 14. 20 „mergând cu mine” Mp. 14.18 „mâna vânătorului la masă” Lc. 22:21) apostolii „s-au întristat foarte mult și au început să-i spună fiecăruia dintre ei: Nu sunt eu, Doamne?” (Matei 26:22 Marcu 14:19 Luca 22:23). Gândul de trădare în mijlocul lor era atât de departe de ei, încât le-a provocat stânjenire și confuzie. S-au întrebat pe ei înșiși și pe El dacă au comis trădare fără să știe. Nu ne întrebăm uneori același lucru? Ce a putut simți Iuda când a auzit aceste cuvinte? Rușine, jenă, frică, confuzie sau deja primele crize de pocăință? Este să taci, dăruindu-te prin această tăcere, sau să întrebi cu îndrăzneală pe toată lumea? Vrea să se asigure că Învățătorul vorbește cu adevărat despre el și dacă secretul lui este dezvăluit. Și, poate, în același timp, nu se consideră un trădător, ci un adevărat prieten. În orice caz, și el întreabă: „Nu sunt eu rabin? „Isus îi spune:” ai spus „(adică da, tu)” (26.26). El vede că nu a reușit să-și ascundă intenția de Învățător. Acest „ai spus” îi va arde în memorie și îi va arde conștiința când va fi comisă trădarea, dar și acum începe să se simtă ca un animal capturat, năvălind în toate direcțiile. Și aude cuvintele lui Hristos: „Totuși, Fiul Omului merge după cum este scris despre El” („după destin” Luca 22:22), dar „vai de aceia prin care Fiul Omului este trădat: ar fi bine ca acest om să nu se nască” (Mө 26.24 Marcu 14.21, Luca 22.22). Aceste cuvinte exprimă două gânduri. Prima este despre „predestinare”, conform „scripturii”, despre care Domnul i-a învățat pe ucenicii Săi, începând cu Cezareea lui Filip; ea predetermina calea Lui pe Cruce, iar Iuda nu este vinovat de moartea Lui pe Cruce, Domnul îndepărtează astfel de Iuda.

această vinovăție - el este un trădător, dar nu un criminal. În același timp, Domnul este îngrozit și se întristează de soarta lui Iuda, care este sortit unei asemenea suferințe. „Ar fi bine χαλόν ην) ca această persoană să nu se nască.” Desigur, aceasta nu poate însemna pocăința Creatorului și a Domnului că Iuda a fost creat și născut în lume. Această expresie este pur și simplu „o zicală foarte răspândită în literatura evreiască: este bine sau mai bine să nu te naști, să nu vii pe lume”1). Astfel, cuvintele Domnului conțin nu atât condamnare, cât tristețe pentru el, compasiune pentru acea mai mare tristețe care va cădea asupra sufletului unui trădător. Dar nici măcar compasiunea nu poate înlătura judecata dreaptă care este cuprinsă în actul însuși. Cu toate acestea, Domnul nu face nicio mișcare pentru a-l opri sau a contracara trădătorul. El rămâne blând și smerit cu inima, rămâne iubitor și plângând pe apostolul căzut, dar nu-l alungă el însuși.

Toată această imagine a Învățătorului iubitor se ridică în sufletul lui Iuda când Îl trădează. Domnul îi întinde acum o mână de ajutor mântuitoare, astfel încât, când va veni ceasul pocăinței, vălul să cadă din ochii lui. Dar nu a venit încă. Acum Iuda aude discursuri nu tocmai de înțeles despre trupul Său frânt și sângele Său vărsat, despre ultimul Paște înainte de suferință. Toate acestea nu fac decât să confirme acceptarea anterioară a căii greșite din care el, Iuda, a hotărât să-L doboare cu prețul propriului său suflet, cu prețul destinului unei persoane care ar fi bine să nu se nască . Furtuna din sufletul lui se intensifică până la insuportabilitate; vrea să fie aici, lângă El, și vrea să fugă de aici. Și acum vede o mișcare printre cei culcați. Petru îi face un semn lui John, care stă întins

i) Muretov, S. s. 256. Exemple ale acestei expresii din note.

la pieptul lui Iisus, - unde el, Iuda, ar vrea să se culce, se înclină înaintea Învățătorului, și îi spune ceva. Nu este vorba despre el? un gând gelos a fulgerat în Iuda. Dar acum Învățătorul, după ce a înmuiat-o, îi dă o bucată de pâine. Inima lui s-a repezit cu bucurie să întâlnească această ultimă mângâiere, dar în acel moment ochii lui l-au întâlnit pe John și a înțeles ce înseamnă această piesă: unul este un semn de prietenie excepțională, de care își va aminti cu bucurie toată viața și deja va vorbi. cam ca un bătrân, însuși: acesta este „ucenicul pe care l-a iubit Iisus și care la cină, înclinându-se la pieptul Său, a zis: Doamne, cine Te va trăda” (Io. 21:20), iar pentru celălalt milă, ultima, tristă mângâiere. Gelozia a izbucnit din nou în inima lui. El nu vrea compasiune, dar va merge pe drumul lui până la capăt și atunci va deveni clar cine este mai demn de iubirea Lui. „Și după această bucată a intrat Satana în el”. Lupta care se desfășura tot timpul în sufletul lui Iuda a fost înlocuită de hotărâre rece, iar Satana, care, conform Evangheliei după Luca, îi stătea alături încă de la vremea înțelegerii cu marii preoți, a câștigat victoria asupra sufletului său! Nu mai are loc printre cei doisprezece și a devenit insuportabil să stea lângă Învățător, trebuie să plece. Și parcă ca răspuns la aceste gânduri, a auzit vocea Învățătorului: „ceea ce faci, fă-o repede”. Dar niciunul dintre cei culcați nu a înțeles de ce i-a spus aceasta. Și întrucât Iuda avea o cutie, unii au crezut că Isus îi spunea: „cumpără ce ne trebuie de sărbătoare” sau să dăm ceva săracilor. „El, luând o bucată, a ieșit îndată și s-a făcut noapte” (Io. 13:27-28).
Ce faci, fă-o repede; Ce înseamnă cuvintele Domnului, care a rămas

elevi minty? În sufletul întunecat al lui Iuda, care se deschisese deja inspirațiilor înșelătoare ale diavolului, nu au primit ei sensul că Domnul, cunoscându-și hotărârea, îi acceptă planul, încheie cu el o înțelegere deosebită confidențială, el însuși îl împuternicește? a acționa? Deci, el este discipolul ales, față de care are o încredere și o apropiere deosebită? Și oare nu acesta l-a inspirat hotărâre, care altfel se limitează la aroganță și nerușinare, un sărut prietenesc pentru a-l trăda pe Învățător? Nu era el sigur că acesta era doar începutul glorificării Sale și al apariției Lui în lume? Și abia mai târziu, în ceasul pocăinței, Iuda a văzut descântecul diavolesc.
Cuvintele Domnului în raport cu propria Sa cale indică, în primul rând, acea prestabilire a acestei căi, despre care a vorbit El. Iuda, într-adevăr, a fost dat să fie un instrument al slăvirii Sale - nu în felul în care el însuși a înțeles-o, ci în așa fel încât, datorită trădării

sale, Hristos a fost răstignit în ziua de Paști, ca și Paștele Noului Testament, Bonnie cea. miel, ia păcatele lumii, între timp cum, fără ajutorul lui Iuda, preoții cei mai de seamă, deși s-au hotărât să-L ia pe Iisus prin viclenie și să-l omoare, dar „numai că nu într-o sărbătoare, ca să nu fie revoltă. printre oameni” (Mt. 26 5). Iată biruința Binelui și rușinea diavolului, care și-a pregătit propria desființare. Iuda a slujit împlinirii vremurilor și anotimpurilor în cauza mântuirii noastre. Și, mai mult, trimițându-l pe Iuda la cauza sa, Mântuitorul nu și-a împlinit și propria Sa dăruire de sine: „Trebuie să fiu botezat cu botez, și cum voi slăbi până se va face aceasta” (Luca 12:50)? Dar în raport cu Iuda, nu înseamnă aceste cuvinte „împinge-l pe cel care cade” ca să cadă? Dumnezeu împietrește inima și orbește

ochi (Is. 6.9-10, 10.12.38-41, Rom. 9.17-18) ca să nu vadă și să nu audă, ci să meargă pe calea morții, și există o cale și o logică aparte a morții, ca precum și mântuirea. Și acest cuvânt de respingere a lui Dumnezeu nu este deja judecata lui Dumnezeu? Sau, dimpotrivă, este necesar să trecem pe calea ispitei până la capăt pentru a fi eliberat de ea, a scăpa de ea, a izgoni pe Satana care a intrat în ea? Altfel, ea, zăbovind, distruge o persoană, iar pentru cei care cad, să cadă este singura cale de mântuire pentru a se ridica. Care dintre cele două interpretări se aplică lui Iuda? În ochii noștri, doar al doilea, pentru că primul este deplasat în gura Celui Ce a primit pe apostolul Său la Cina cea de Taină, „iubindu-și ființele în lume, le-a iubit până la sfârșit” (Io. 13: 1). Domnul l-a trimis pe Iuda pe calea lui îndurerată, de dragul căreia ar fi mai bine ca un om să nu se nască, pentru a-l îndruma spre pocăință.

Iuda a ieșit de la cină în noapte. El L-a părăsit pe Cel care este Lumina lumii și s-a predat puterii prințului întunericului. Unde putea să meargă de la Lumină, dacă nu în noaptea care îi înconjura sufletul? Și când a ieșit în noapte, a început cina iubirii și s-a revărsat un cuvânt de rămas-bun, mai dulce decât a fost și nu poate fi spus în limbajul omenesc.

„Când a ieșit, Isus a zis: acum Fiul Omului este proslăvit și Dumnezeu a mâncat atârnând în El.” (Io., 13. 31). Iuda nu a auzit făgăduința acestui cuvânt, pentru că a ieșit în întunericul sufletului său și la fiii întunericului. „Fii noaptea”.

SĂRUTUL LUI JUDINO ȘI sfârșitul trădătorului

Trădătorul s-a dus la marii preoți pentru a aranja prinderea Învățătorului. A fost cuprins de un spasm de voință de a-și duce decizia până la capăt.

Este mai bine să nu ne uităm la noii complici, care sunt aceștia conducători legitimi ai poporului, chestiunea trebuie adusă până la capăt, și acolo va deveni clar ce a făcut Iuda, care este dragostea și jertfa lui. Da, desigur, trădarea nu poate fi făcută frumoasă, έργ>ν καλόν, nu-l unge pe Preaiubit, îi dă Lui. . . . sărutându-l pe Judino. În vecii vecilor, în vecii vecilor, acest brand va cădea asupra lui, asemănător cu semnul lui Cain, pe care l-a pus Dumnezeu (Geneza 4:15): cu un sărut trădător, de dragul a 30 de arginți, a trădat pe vrăjmași. a Învățătorului. Mamele își vor spune copiilor despre asta, iar inimile copiilor se vor răci înaintea acestui nume teribil - Iuda trădătorul. Fiecare trădare și trădare de bază va fi marcată cu numele lui. Dar să

vadă nu numai lucrarea lui Iuda, ci să înțeleagă și dragostea lui, care a iubit mai mult decât pe ea însăși. Numai ea dă puterea de a se autodepăși, călcând în picioare tot ce era drag și sfânt, și de a se dezonora în numele iubirii și Iubitului. Este necesar doar să nu gândești, să mergi fără să pierzi timpul. Și „iată, Iuda, unul dintre cei doisprezece, a venit și cu el o mulțime de oameni cu săbii și țăruși de la marii preoți și bătrânii poporului. Iar cel ce L-a trădat le-a dat un semn, zicând: Pe cine sărut Eu, El este, luați-L. Și îndată s-a suit la Isus și a zis: Bucură-te, Rabi. Și l-a sărutat pe κατεφι'λ^σεν." (Mt. 26:47-49). (În general, povestea din Lc. 22.47 și Mc. 14.43-44 converge cu Mt., cu adăugarea lui Mc.: „Luați-L și conduceți cu grijă" 1) άσφλώς). Fără-

1) Acest cuvânt poate căpăta un înțeles diferit în funcție de ceea ce se referă: 1) cu grijă poate însemna: cu grijă, cu respect, fără a provoca rău și violență, deși un astfel de sens poate părea ciudat atunci când este folosit chiar și de dușmanii răi și războinicii nepoliticoși ; 2) cu grijă poate însemna; atent, ferm, cu o aluzie tăcută la toată dificultatea de a-L ține și, poate, ironia triumfătoare a acestei încercări de a o face prin forță exterioară.

este util să slăbești sau să atenuăm oroarea generală umană, întristarea și dezgustul față de sărutul lui Iuda, cu care nu numai că îl trădează pe Învățător, ci și-i rănește inima mai dureros decât toate celelalte răni aduse acestei inimi de ucenici." lăsându-L să alerge" (Mc. 26,56) ca cei care L-au lepădat de trei ori. Cu toate acestea, trebuie să-și dea o socoteală exactă despre asta. Un sărut cu un salut: bucură-te (corespunzător cu: alo) a fost un salut comun între prieteni. Nici măcar nu avea în sine JK sksssti deliberat, ceea ce ar fi atât de contrar josniciei trădării, iar condiția cu soldații era pur și simplu ca ei să-l ia pe cel cu care Iuda îl va saluta 1). Sărutarea lui Iuda pe Hristos cu chinul său insuportabil este un moment cu adâncimea veșniciei: Hristos privește în sufletul ucenicului Său trădător, iar în această privire ucenicul citește soarta și judecata, judecata Iubirii Divine peste limitele iubirii umane. Ce a proclamat Iubirea Divină? La fel ca la Cina cea de Taină, acesta nu a fost un cuvânt de judecată, ci de iubire îndurerată, copt, care vrea să-l salveze pe cel pierit. „Isus i-a zis: prietene, domnule, de ce ai venit?" (Mt. 26:50). Și din nou: „Iuda, îl trădezi pe Fiul Omului cu un sărut?" (Luca 22:48). Domnul îl numește pe Iuda prieten.2) El nu-L desparte de El

1) La aceasta se poate adăuga o altă presupunere. Este spiritual și convingător dezvoltat de Met. Anthony în eseul său scurt Sărutul lui Iuda. Potrivit legii lui Moise, în cazul unei acuzații de crimă religioasă care amenință cu moartea, „mâna martorilor trebuie să fie mai întâi asupra lui (în primul rând) pentru a-l ucide, apoi mâna întregului popor" (Deut. 17). 7) Iuda, făcând ca un astfel de martor, El a trebuit să împlinească această lege, căci fără aceasta Iisus nu ar fi putut-o lua, dar a împlinit-o – desigur, insidios – sub forma unui salut prietenesc.

2) „Εταίρος este, desigur, altul decât φίλος (prieten personal, iubit)" și înseamnă mai degrabă: membru al unei comunități (heteria), comunitate, frate, prieten.

Nici măcar nu-l lipsește de apostolatul său de prietenia lui și, în consecință, îl strigă doar blând: ίταΐ́ρε, ce-i cu tine? ce faci?

Gândește-te din nou, pocăiește-te! Acesta este sensul direct și unic al primelor cuvinte ale Domnului. Domnul nu îl judecă pe trădător, deși El a putut găsi cuvinte de judecată fără milă asupra cărturarilor și fariseilor. Aceste cuvinte exprimă atitudinea Lui față de starea sufletească a lui Iuda, care în ochii Domnului nu este doar o lăcomie scăzută, fără conștiință și un trădător, ci rămâne și un prieten pierdut, un apostol căzut. Împreună cu acel cuvânt, Domnul îi arată lui Iuda că înțelege semnificația sărutului său, nu vrea să lase ucenicului ocazia să creadă că acest sărut este de neînțeles pentru El. Acest lucru este și mai clar exprimat în acel cuvânt al Domnului, unde El vorbește direct despre trădare prin sărutare. Totuși, această idee este combinată aici cu alta, în care El indică direct ispita lui Iuda: Domnul Se numește Fiul Omului, care este numele lui Mesia preluat din profeția lui Daniel (7.13), general acceptată în limbajul apocalipticului acestei epoci. Această expresie capătă un sens și mai mare în contextul general al Evangheliei. În aceeași noapte, Domnul mărturisește solemn despre Sine, ca răspuns la întrebarea marelui preot: „Tu ești Hristosul?” - „De acum înainte, Fiul Omului va ședea de-a dreapta slavei lui Dumnezeu” (Lc. 22.67.69; Mo. 26.63-64 ; Mp. 14.61-62, unde, din cauza conciziei, este mai ales expresiv: întrebarea marelui preot: Binecuvântat? Iisus a spus: Eu sunt și veți vedea pe Fiul Omului stând la dreapta puterii și venind pe nori!)). Iuda le putea auzi

1) miercuri. numirea solemnă a Fiului Omului în discursul despre Judecata de Apoi: „când va veni Fiul Omului

cuvinte, aflându-se în curtea marelui preot, iar într-un asemenea caz, desigur, nu a putut să nu le lege de ceea ce i s-a spus. O conversație tăcută și misterioasă are loc cu Iuda despre ispita lui. Hristos răspunde direct gândurilor lui Iuda despre scopul trădării sale, întrebându-l: te gândești să-l trădezi pe Mesia cu un sărut, pentru ca El să se descopere lumii, după dorința ta! Uite ce se va întâmpla! Parcă prin aceste cuvinte Hristos indică scopul ascuns al trădării lui Iuda, lăsându-l încă o dată nedumerit: fă ceea ce faci până când ți se deschid ochii și tu însuți vezi toată falsitatea căii acceptate.
Acesta este sfârșitul relației Domnului cu Iuda conform Evangheliilor. Pe baza ei, trebuie să tragem concluzia că Iuda, în ciuda trădării sale, nu a fost întors de Domnul și lipsit de apostolatul său, la fel cum toți apostolii nu au fost respinsi de El, lăsându-L pe El, care a fugit (Mt. 26:56).), precum Petru, care s-a lepădat de El. Toți apostolii pe care Satana „a cerut să semene ca grâul” (Luca 22:31) au avut propriile lor ispite în acea noapte, fiecare după propriul său caracter, le-au fost supuși numai din frică și slăbiciune, dar activ, dintr-o voință îndreptată în mod fals. .
Povestea Evangheliei după Ioan despre trădarea lui Iuda (18.1-9) diferă de cele sinoptice: îi lipsesc atât sărutul lui Iuda, cât și cuvintele Domnului către el, dar luarea în sine primește un caracter mesianic, auto- mărturie a Domnului: „Isus, știind tot ce va fi cu El, și a ieșit și le-a zis: Oricine este în slava Lui și toți sfinții îngeri cu El, atunci El va ședea pe tronul slavei Sale. , și toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui.
și atunci Împăratul va spune etc. (Mo. 25:31-34).

căuta? Ei i-au răspuns: Iisus din Nazaret. Isus le-a spus: Eu sunt. Și Iuda, trădătorul Lui, a stat și el cu ei. Și când El a spus: „Eu sunt”, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ” (18:4-5)* Aceeași întrebare a fost repetă iar și iar. Iuda i s-ar fi părut pentru o clipă că scopul trădării sale fusese deja atins, Isus începea să Se descopere ca Mesia în fața dușmanilor Săi. Totuși, El S-a lăsat să fie luat și dus la marele preot.
Povestea despre Iuda a celor trei evangheliști (dl Lk. Jo.) se termină prin trădare, iar ei nu-i ating deloc soarta. Singura excepție este Mf., în care regăsim povestea sfârșitului lui Iuda. Totuși, trădarea este separată de acest capăt noaptea, noaptea cumplită a judecății de către marii preoți, la care Hristos a fost găsit vinovat de moarte. Iuda a fost prezent la toate acestea. La M. 27.3 este exprimat succint: „când a venit dimineața”, „atunci Iuda a văzut pe τοτε έδων că El a fost osândit”. Acest lucru sugerează în mod clar că Iuda a urmat cursul procesului și a fost conștient de rezultatul acestuia. Desigur, el a avut o ocazie mai mare de a fi prezent la proces decât ceilalți ucenici, pentru că era aici acasă prin trădare și nu avea nevoie să se ascundă. Ce a văzut și a auzit, și cum a fost văzut și auzit acest lucru pentru a fi depus în inima lui?
Dacă Iuda voia să vadă un miracol mesianic care să-i cucerească pe toți la Hristos, atunci în schimb a văzut o altă minune, ultima. Era menită să vindece urechea slujitorului marelui preot, care a fost tăiată de Petru (Luca 22:51), iar la aceasta El a adăugat, întorcându-se către Petru:

Sunt eu mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? cum se vor împlini scripturile, că așa trebuie să fie” (Mt. 26:52-4). „Să nu beau eu paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?” (Io. 18.11). Iuda a văzut că Isus își păstrează puterea miraculoasă și, totuși, El nu o folosește deloc pentru propria Sa protecție, dimpotrivă, El stă în fața judecătorilor Săi fără apărare și „smerit înaintea oamenilor” (Isaia 53:3). El poate chema o legiune de îngeri în apărarea Sa și nu cheamă, în împlinirea Scripturii, pe baza căreia evreii – și împreună cu ei Iuda – așteptau un cu totul alt Mesia! Acel lucru de neînțeles și contradictoriu care l-a chinuit pe Iuda în timpul apostolatului și a dus acum la trădare, este acum afirmat în sfârșit în fața morții. Deci Iuda nu a înțeles ceva și a greșit în ceva? Isus a fost condus la Ana (Io. 18:13), iar apoi la Caiafa pentru judecata Sinedriului. Acest proces a constituit o încălcare flagrantă a tuturor legilor existente 1) și a avut toate ca scop pronunțarea pedepsei cu moartea în cel mai scurt timp posibil, cu posibilitatea executării ei în prima zi de Paști. În același timp, Domnul a fost supus insultelor și bătăilor din partea slujitorilor episcopului și calomniilor din partea martorilor mincinoși. Dar El nu li s-a împotrivit și nu le-a ocolit, așa cum a făcut înainte, dimpotrivă, s-a dus cu blândețe să îndeplinească pedeapsa cu moartea. Momentul decisiv al procesului a fost atunci când „marele preot i-a zis: Te conjur prin Dumnezeul cel Viu, spune-ne, tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu? Isus i-a zis: ai spus; Chiar vă spun: de acum înainte veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta puterii și venind
1) O descriere exhaustivă a acestei instanțe fără drept este dată de prof. Muretova

pe norii raiului. Atunci marele preot și-a sfâșiat hainele și a zis: Hulă. . . Iar ei au răspuns ca fiind vinovat de moarte” (Mt. 26:63-66). Desigur, toată solemnitatea întrebării pentru Caiafa a fost doar o înscenare sau o capcană pentru a obține materialul necesar acuzației. Cu toate acestea, cu toată necinstea curții și cu setea de sânge a judecătorilor, nu se poate decât să admită (contrar lui Muratov) că aici s-a dezvăluit deplina ireconciliere între Hristos și iudaism. Hristos S-a proclamat Mesia și Fiul lui Dumnezeu – ce ar putea fi aceasta pentru episcopul Vechiului Testament, oricare ar fi el, în afară de cea mai mare blasfemie și hulă, care, conform legii, este pedepsită cu moartea? Iată granița inexorabilă a Vechiului Testament: fie trebuie să-L crezi pe Hristos că El este Fiul lui Dumnezeu și apoi sfârșitul Vechiului Testament, fie Vechiul Testament este imuabil și atunci aceasta este o blasfemie. Nu au vrut ei să-L ucidă cu pietre chiar înainte, când S-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu, mărturisind că El și Tatăl sunt una (Io. 5.16, 18; 7.19-20; 7.30; 8.59; 10.31-39)? După o asemenea mărturie de sine, cu toate încălcările de procedură, condamnarea la moarte devine inevitabilă: Vechiul Testament, dărăpănat și muribund, se ridică împotriva Noului și prin aceasta se pronunță asupra lui însuși pedeapsa cu moartea. În aceasta din urmă avem nu numai un abuz de putere, o crimă legală, ci și legitima apărare a Vechiului împotriva Noului: summum ius summa ini uria. Mărturisind mesiania Sa în fața ierarhilor Vechiului Testament, Hristos și-a proclamat condamnarea la moarte, care nu a întârziat să vină din partea vrăjmașilor Săi triumfători. . . „Toți preoții cei mai de seamă și bătrânii poporului au avut o întâlnire despre Isus,

.să-l pună la moarte: și, legandu-l, l-au luat și l-au predat domnitorului Pontiu Pilat” (Mt. 27. 1-2) 1), căci fără aprobarea autorităților romane, ei înșiși nu avea dreptul de a pronunța o condamnare la moarte. Înainte de hegemon, l-au acuzat pe Hristos, desigur, nu mai de o crimă religioasă, ci de o crimă politică. - Pentru a fi de înțeles și convingător pentru el, au folosit unealta calomniei și denunțului politic: „am constatat că El ne corupă poporul și interzice să dau tribut Cezarului, numindu-se Hristos Regele” (Luca 23, 2), acesta a fost un pretext formal pentru verdictul. „Și era o inscripție despre vinovăția Lui: Împăratul iudeilor” (Marcu 15:26). „Atunci Iuda, care Îl trădase, a văzut că era osândit” (Mo. 27.3). Ce a experimentat Iuda în acea noapte și ce i-a fost descoperit? Nu încercăm să transmitem chinurile iubirii pe care le-a trăit trădătorul, văzând chinul și reproșul la care a fost supus Învățătorul din adunarea evreilor. Dar în aceste chinuri i s-a descoperit lui Iuda acel adevăr, care în el a fost ascuns, iar incantația lui Satana, a cărei victimă a devenit victimă, a fost risipită. Iuda a auzit din gura lui Isus în fața bisericii Vechiului Testament (deși prezentată sub forma Annei și a lui Caiafa) o mărturisire solemnă că El este Hristosul, Fiul Dumnezeului Viu. Aceasta este aceeași mărturisire care a fost făcută de Sf. Petru în numele tuturor ucenicilor, inclusiv al lui Iuda, și despre care El a spus că însuși Tatăl Ceresc i-a descoperit lui Petru. Și această mărturisire a răsunat tot timpul în jurul Lui, de pe buzele demonicului, de pe buzele samariteanului și a lui Natanael. Dar uneori este

1) Lc. 22.66-23, avem o succesiune de evenimente ușor modificată (mărturisirea lui Hristos nu are loc noaptea, ci dimineața, în adunarea însăși), ceea ce face legătura dintre evenimente mai convexă.

ascunsă dureros în Jude prin găsirea îndoielilor. Nu s-au îndoit de El toți discipolii Lui acum? Dar acum nu mai este loc de îndoială: El este Hristos, Fiul Dumnezeului celui Viu. Da, El este Mesia, și totuși nu un astfel de mesia, despre care, el, Iuda, a avut propria sa idee și, de dragul ei, a mers la trădare. El nu vrea să facă minuni pentru a triumfa asupra dușmanilor Săi, deși El își păstrează puterea miraculoasă. El nu cheamă legiuni de îngeri în apărarea Sa, ci se predă cu blândețe în mâinile vrăjmașilor, după vechea profeție despre neprihănitul suferind, care se ridică involuntar în inimă la spectacolul suferinței Sale: „A fost chinuit, dar a suferit de bunăvoie și nu și-a deschis gura: ca o oaie, a fost dus la măcel și ca un miel înaintea celor ce Îl veghează, a tăcut” (Isaia 53.7). Și toate cuvintele Sale repetate despre viitoarea suferință gratuită pentru răscumpărarea multora, de la Cezareea Filip până la Cina cea de Taină, au devenit clare în adevărul și realitatea lor: „Fiul Omului merge, după cum este scris despre El, dar vai de acesta. persoana pe care El o trădează” (Mo 27.24). Avea Iuda dreptate în ideea lui despre un rege-mesia? Și în fața Domnului suferind, această idee se risipește ca o ispită satanică, ca orbirea. Iuda nu mai înțelege ce se întâmplă cu mintea lui, nu își poate lega gândurile. Dacă Hristos nu Se dezvăluie ca un rege mesianic, chiar și în fața pericolului de moarte, în fața căruia El, Iuda, L-a așezat în mod deliberat, atunci cine este El? un nebun, un Illuminati și totuși un făcător de minuni? Sau este atât de mare și sfântă încât până acum nu a fost încă cuprinsă în conștiința lui Iuda, Eu sunt Sânge Inocent? Prin urmare, s-a înșelat, a căzut în eroare, ceea ce a dus la trădare,

cea mai neagră dintre crimele negre, numele lui pentru veșnicie este „sărutul lui Iuda”. El l-a trădat torturii și morții pe Învățătorul, pe care nu a încetat să-l iubească nici măcar în actul trădării. Și acum Îl vede printre chinuitori și își dă seama că el, Iuda, este responsabil pentru asta. El începe abia acum să-și amintească toată întristarea iubitoare a lui Isus pentru el la Cina cea de Taină și toate cuvintele Lui, cu care El și-a apelat ușor la inima. El înțelege că inima lui i-a fost descoperită lui Isus, și gândurile și intențiile lui, și totuși Învățătorul, fără să se opună, a mers către trădare. Acea voință de sine răzvrătită cu care voia să îndrepte calea Învățătorului, silindu-L să-și împlinească voința, acum s-a topit în el, înlocuită de chinurile insuportabile ale conștiinței, iad pe pământ. Acea gelozie arzătoare care i-a întunecat dragostea pentru Isus și l-a determinat să trădeze a fost simțită de întunericul negru din sufletul său. Dar nu a mai rămas în ea voință de sine sau iubire de sine. Iuda s-a pocăit - μεταμελεθείς (a fost chinuit, bolnav) (Mo. 27. 3), spune laconic singurul martor - Evanghelistul Mө. Dar numai acest cuvânt conține misterul sfârșitului lui Iuda. De ce s-a pocăit Iuda? Doar că l-a vândut pe Hristos pentru 30 de vârfuri de argint, de dragul interesului propriu? Dar trădătorii mărunți pleacă pentru bani, după ce și-au primit recompensa, rolul lor se termină cu asta. În acest sens, ar părea mai firesc ca Jude să plece, făcându-și fapta murdară, dar să nu rămână spectator la ceea ce se întâmpla, iar singurul sentiment pe care l-ar sugera postul este regretul că a luat puțin, ieftinit. . Dar pocăința lui Iuda a fost legată de toată demonizarea lui, în care

piesele de argint sunt doar un detaliu exterior și nesemnificativ, deși strălucitor.

Împreună cu pocăința, Iuda a trezit conștiința ororii a tot ceea ce făcuse. Titanismul, după ce și-a epuizat impulsul și și-a denunțat neputința, s-a întors asupra purtătorului său; gelozia, voința de sine și despotismul iubirii, care erau îndreptate asupra lui Isus, îl împovăau acum cu o forță sufocantă. De aici începe agonia spirituală a lui Iuda. Este descris pe scurt în M[3]. 27.3-4: „Atunci Iuda, care-L trădase, a văzut că era osândit și căiindu-se, a întors cele treizeci de arginți preoților cei mai de seamă și bătrânilor, zicând: Am păcătuit -ημ-αρτον, trădând sânge nevinovat. Iar ei au zis: Ce ne este? convinge-te singur. Şi aruncând argintul în templu, a ieşit.
De ce s-a dus Iuda din nou la preoții cei mai de seamă și la bătrâni, toată josnicia și cruzimea pe care le-a văzut în noaptea aceea? Voia oare să fie eliberat de rușinea pieselor de argint care i-au ars sufletul, dând mărturie despre subteranul său întunecat, despre dragostea slabă de bani, care era capabilă să-i resentize actul? Dar era cu adevărat necesar să le înapoiezi piesele de argint și nu era suficient doar să le arunci departe de tine? Întoarcerea solemnă a pieselor de argint, care era însoțită de mărturisirea: Am păcătuit trădând sânge nevinovat, a fost renunțarea la trădarea mea și condamnarea lui în fața ierarhiei bisericești, în conformitate cu care și-a făcut lucrarea. A fost, în același timp, o condamnare a bisericii Vechiului Testament însăși, care nu și-a recunoscut ceasul, condamnând la moarte Sângele Drept, Nevinovat. Era deja întârziat pentru Iuda, în esență mărturie apostolică a lui Isus în fața bisericii, într-un cuvânt, nu un act personal, ci ecleziastic. Împreună cu această mărturisire, Iuda s-a dat pe sine

în mâinile vrăjmașilor lui Isus, ca ucenic credincios Lui, în același timp când toți apostolii, lăsându-L, au fugit, iar Petru tocmai L-a lepădat (în Evr. Mt., ambele povești stau imediat una după celălalt, sugerând comparație: 26 69-75 și 27. 3-5). Poate că ierarhii și cărturarii îl vor lua și ei, deși eu sunt complicele lor recent, care acum a devenit inutil pentru ei, și îl vor judeca împreună cu Învățătorul, îi vor da să guste moartea împreună cu El (despre care a vorbit atunci Petru). la cină, tocmai acum L-am lepădat)? Trădătorul caută moartea împreună cu cei trădaţi la ei, încearcă acum să se trădeze: nu este cruce pentru el cu El, ca pentru unul dintre tâlhari? Dar episcopii au rămas surzi și reci la cuvintele lui, nu le-a fost interesant să complice procesul principal cu altele secundare. La urma urmei, nici ei nu s-au atins de ceilalți ucenici ai Săi și, fără să știe ei înșiși, au făcut voia Lui („pe cei pe care Mi-ai dat, i-am păzit și niciunul dintre ei nu a pierit, în afară de fiul pierzării, astfel încât Scriptura să se împlinească.” Io. 17. 12, 18. 9) Și ca răspuns la strigătul inimii sale, Iuda a auzit un rece și disprețuitor: „Ce ne este, vezi tu însuți”. Atunci nu trebuia decât să-și arunce piesele de argint în templu a'e τον ναόν, acum goale pentru el, și să plece. Cu acești bani s-a cumpărat pământ pentru înmormântarea rătăcitorilor). Dar ku-
1) Povestirea de la Mf. despre cumpărarea pământului olarului pentru îngroparea rătăcitorilor cu bani (Mt. 27:6-10) este însoțită de o referire la profeția din Ieremia 32:9, care este legată aici de Zah. 11

12 V D. Ap. 1.16-20 avem în vorbire ap. Petru înainte de alegerea celui de-al doisprezecelea apostol, în locul lui Iuda, a stilizat despre retragerea din Mf. vorbesc despre moartea lui. „El a fost numărat cu noi și a primit lotul acestei slujiri, dar a dobândit pământul cu o răsplată nedreaptă, iar când a căzut, i s-a deschis burta, i-a căzut toate interiorul. Și aceasta a fost făcută cunoscută tuturor locuitorilor Ierusalimului, astfel încât

va pleca dacă nu are cum să-l urmeze acum? și poate deveni un martor al morții Sale, în care el însuși este și vinovat, poate să-I supraviețuiască, să accepte viața fără El, o lume pustie? Poate fi salvat de focul arzător al conștiinței, în care va răsuna neîncetat: „Cine L-a trădat” pentru treizeci de sâmburi de argint? Un astfel de drac nu are loc printre cei vii. Și nu a murit înainte de moarte, nu era moartea care începuse deja din acel ceas blestemat când a venit la ei cu propunerea de a-și trăda Învățătorul? Petru putea încă să plângă după tăgăduirea lui: „ieși, plângând cu amar” (Marcu 26, 75), ca ceilalți ucenici care l-au părăsit, „plângând și plângând” (Mr. 16:10). Ei sunt capabili să supraviețuiască morții Lui și vor fi iertați, pentru că au comis păcatul slăbiciunii umane, neputința iubirii. Se vor pocăi de iubire și vor fi întrebați din nou în fața lui Petru: „Simone Ioane, mă iubești?” și ei vor răspunde: „Doamne, știi că te iubesc”, și vor fi iertați. Dar a păcătuit împotriva iubirii însăși, nu în slăbiciune, ci în putere falsă, neagră, în care nu a deosebit iubirea de bani și invidia de iubire. Sărutul lui Iuda a intrat în propria sa inimă ca o înțepătură otrăvitoare. El însuși se recunoaște nevrednic de iertare și se judecă după acea judecată de pe urmă, care i-a fost tăgăduită de marii preoți. Deși în aceasta țara în dialectul lor natal se numește Akeldama, adică „prețul sângelui”. Evident, dobândirea de pământ prin mită nedreaptă, în comparație cu poveștile Evangheliei, nu poate fi înțeleasă decât în sens figurat, adică însuși terenul pe care s-a spânzurat Iuda a fost cumpărat pentru un cimitir pentru bucăți de argint (mai precis , au fost incluse în această sumă , desigur, depășind semnificativ 30 serebrennikov). Mai mult, în discursul lui Petru se spune că Iuda a căzut din partea slujirii și apostoliei sale τόνόπον τάτ: slujirea apostolică) pentru a merge la locul său êuoïvÉv ”(1.26) Această expresie în „locul lui ”este precaută în incertitudinea lui.

rămâne fidel cu sine: a vrut să ia cu forța ceea ce nu a fost dat să fie luat, a căutat prin trădare să-l oblige pe Mesia să accepte împărăția; acum va lua ceea ce nu i se dă, dar ceea ce se recunoaște că merită. Se condamnă la moarte, dacă nu pe cruce, atunci pe un copac, ca un criminal nevrednic de viață. Să rămână aceia, care nu L-au trădat pe Învățător, ci doar L-au schimbat, să trăiască fără El, Iuda nu se va despărți de El, nici măcar în moarte. Iar dacă dimineața Învățătorul se urcă la cruce și la sfârșitul zilei renunță la spiritul Său pe ea, atunci el, Iuda, va coborî în mormânt și mai devreme eroi). Acolo va aștepta întâlnirea cu El și judecata de apoi asupra lui însuși, un apostol-trădător, care nu L-a cunoscut cu dragostea lui, ci l-a purtat prin porțile iadului. „Și a aruncat argintul în biserică, s-a dus și a atârnat acolo” (Mt. 27:5). Iuda
1) Atitudinea obișnuită a interpreților față de sinuciderea lui Iuda este moralizantă. Iată un exemplu din Teofilactul Bunei Vestiri din

Bulgaria, care prezintă și diverse tradiții despre moartea lui Iuda. Partea 1. Ev. din Mo. 362: „Deși Iuda și-a pus un laț la gât și s-a spânzurat de vreun copac, dar copacul s-a aplecat și a rămas în viață, căci Dumnezeu a vrut să-l păzească, să meargă la pocăință sau la pildă și ocară. Și ei spun că a căzut într-o boală de apă și că trupul i s-a umflat atât de mult, încât pe unde a trecut carul în voie, nu a putut să treacă, iar mai târziu, căzând cu fața, s-a rupt sau „s-a lăsat” așa cum spune Luca în Fapte (D. I. 18).)". În soarta lui Iuda, sunt în general imaginabile trei posibilități: prima, aceasta, că ar fi dobândit o casă și un teren pentru piesele sale de argint (deși erau prea puține pentru asta) și ar fi rămas un locuitor prosper. . Acest lucru ar corespunde acelei idei despre el ca un om lacom, care este cea mai comună. A doua posibilitate este că Iuda care se pocăiește ar fi rămas în viață și ar fi putut primi iertare de la cei trădați la ei, Care s-au rugat pe cruce pentru chinuitorii săi și i-a iertat pe apostolii Săi - pentru părăsirea și lepădarea Lui. De ce să te gândești că mila Domnului, care s-a îndurat pe hoțul prevăzător, s-ar fi oprit înainte de trădarea lui Iuda? Totuși, dacă acest lucru este posibil pentru Domnul, atunci a devenit imposibil pentru Iuda să găsească în sine puterea vieții pentru a primi acea iertare, pentru că Iuda s-a ars. El a devenit victima propriei sale tragedii, care are un sfârșit inevitabil, și în ea se află catharsis, pentru că aceasta nu este o luptă creștină, ci încă o tragedie antică din Vechiul Testament, pre-Golgota. Pentru Iuda, așadar, a rămas doar al treilea rezultat, ca singurul posibil.

„SVOS s-a dus la loc>>. είς τον τόπου του „Ziov. (D. A. 1. 27). Steaua purpurie care stătea vizavi de steaua din Betleem s-a stins întunecat. L-a întâlnit Iuda pe Învățătorul în Sheol? A fost sufletul lui întunecat luminat de lumina învierii lui Hristos?

(Urmeaza finalul)

Prot. S. Bulgakov.

DESPRE ÎNVIEREA ÎN CARE

Cu o deosebită satisfacție, editorii The Way publică articolul lui N. O. Lossky chiar în momentul în care acesta a împlinit cea de-a 60-a aniversare și își sărbătorește aniversarea. N. O. Lossky este unul dintre cei mai proeminenți filosofi ruși de la începutul secolului al XX-lea, epoca renașterii noastre filozofice. El este creatorul unei teorii complet originale a intuiționismului și a unui sistem filozofic deosebit. Ca urmare a drumului său filozofic, a ajuns la filosofia creștină și, în felul său, s-a reunit cu principala tradiție a gândirii religioase și filosofice rusești.

Ediție.

„Gândul la învierea din morți mă îngrozește”, a spus odată Repin. - „Te plimbi de-a lungul Nevsky Prospekt și deodată îl întâlnești pe Ioan cel Groaznic! Buna ziua. Unul se înfioră la simplul gând la o astfel de înviere.” *)

Da, desigur, gândul la o astfel de înviere cu casele de piatră ale orașelor și cu bolnavul mintal Ioan, care și-a păstrat puterea de a chinui pe oricine dorește, face să se înfioare; Da, aceasta nu este deloc o înviere, ci pur și simplu o repetare fără sens, transformarea istoriei într-un infinit rău. Creștinul care vorbește cu credință: „Am ceai pentru învierea morților și pentru viața lumii viitoare”, așteaptă

o completare semnificativă a istoriei și speră că în Împărăția lui Dumnezeu fiecare om va atinge o plinătate concretă a vieții. ,
*) V. Posse „Calea vieții mele”, cap. XXVIII, p. 465.

oferind fericirea supremă și realizează până la urmă originalitatea sa individuală pozitivă (și nu negativă), atât spirituală, cât și corporală.
Cu toate acestea, încercările de a înțelege cum este posibil după moartea pământească să păstreze și chiar să completeze existența individuală în aspectul ei nu numai spiritual, ci și trupesc, întâmpină dificultăți extreme. Prin urmare, nu este de mirare că ideile învierii dintre diferiți oameni sunt extrem de diverse; mulți ajung la „opinii evident insuportabile despre înviere sau o neagă complet” (Nair., Lev Tolstoi).
În articolul meu, voi lua în considerare aspectele metafizice ale problemei învierii și voi încerca să arăt că această dogma valoroasă a creștinismului poate fi inclusă în mod consecvent în sistemul unei viziuni asupra lumii dezvoltate filozofic. Dezvoltarea doctrinei învierii necesită legătură cu un întreg sistem de filozofie deoarece presupune o doctrină definită despre materie, suflet și spirit, despre legătura lor între ele, despre Dumnezeu și legătura Sa cu lumea, despre Împărăția lui Dumnezeu. și împărăția ființei noastre. În articolul meu, mă voi baza pe învățăturile despre aceste probleme în spiritul viziunii asupra lumii pe care le dezvolt sub numele de ideal-realism organic concret (personalism) în cărțile The World as an Organic Whole, Free Will, and Value and Fiind. Geanta și Împărăția lui Dumnezeu ca bază a valorilor. Voi sublinia aici pe scurt conceptele de bază ale acestei viziuni asupra lumii, care sunt necesare pentru a considera problema învierii.
În primul rând, este necesar să învățați să vedeți clar diferența profundă dintre eul uman (sufletul unei persoane, pentru a folosi terminologia populară) și manifestările sale, adică sentimentele.

acțiuni, gânduri, dorințe și acțiuni. Sentimentele, gândurile, dorințele și acțiunile au o formă temporară: apar și dispar în timp, pot fi lungi sau scurte, intermitente sau umplând complet o anumită perioadă de timp. Am un cu totul alt caracter de persoană (suflet): nu am formă temporară; nu apare și nu dispare, nu este lung și scurt, nu intermitent și nu continuu în timp; toate aceste forme temporale sunt la fel de imposibil de atribuit lui, pe cât este de neconceput ca sentimentele sau dorințele să fie colorate – galben, albastru, verde. Sentimentele, gândurile, dorințele și acțiunile sunt manifestări ale sinelui; un sentiment, dorință etc., poate apărea doar în cazul în care există un eu care le realizează și le conștientizează ca fiind „mei” (bucuria mea, dorința mea, fapta mea). Eu sunt purtătorul și sursa creatoare a acestora manifestări; Creez conținutul manifestărilor mele împreună cu forma lor temporală, fiind ea însăși deasupra fiecăreia dintre manifestările mele și fiind, de asemenea, liber de timp: sunt supratemporal.
Unele manifestări ale sinelui, de exemplu, respingerea de către mâna unei ramuri dezgustătoare a unei plante, au nu numai o formă temporală, ci și o formă spațială; dar eul însuși nu are o formă spațială, nu este cubic, nu este sferic etc. Eul creează conținutul unor astfel de acțiuni precum respingerea, împreună cu forma lor spațială, asigurând

unitatea infinitului de elemente ale unei astfel de acțiuni. , unul în afara celuilalt. Acest lucru este posibil doar într-un astfel de caz, dacă domin spațiul, dacă sunt super-spațial.
O ființă super-temporală și super-spațială care se manifestă în timp și spațiu

svѣ și fiind purtătorul acestor manifestări, se obișnuiește să se numească o substanță; pentru a sublinia activitatea creatoare a unei asemenea fiinţe şi concreteţea lui, mai bine îi voi numi cuvântul agent substanţial. Conform celor de mai sus, eul uman este un agent substanțial capabil să creeze nu numai manifestări mentale, ci și corporale, materiale (de exemplu, acțiuni repulsive).
Materia (substanța), conform acestei doctrine, nu este o substanță, ci doar un proces, și anume, totalitatea acțiunilor de respingere și atracție, produse de figuri supra-spațiale. Dacă un agent substanțial produce „repulsii în toate direcțiile!” dintr-un anumit punct al spațiului, el își creează un volum impenetrabil, ca și cum ar câștiga o parte din spațiu în posesia sa exclusivă și și-ar crea un corp material.
Dacă eu-ul unei persoane, ca agent substanțial, este sursa creatoare nu numai a vieții sale spirituale, ci și a corporalității sale, atunci este clar că el însuși, mai precis, nu poate fi numit nici cuvântul suflet, nici cuvântul cuvânt materie: Sunt o ființă meta-psiho-fizică (termen de V. Stern, autor al remarcabilei cărți „Person und Sa-che”). Pot fi numit suflet doar pentru a sublinia că, producând manifestările mele trupești, le subordonez propriilor mele manifestări spirituale și astfel le dau caracterul de semnificație, animație, de exemplu, este oportun să resping o ramură putrezită în conformitate cu sentiment de dezgust.
Toate ființele care fac parte din natură; chiar și cei care se află la cel mai de jos stadiu de dezvoltare, au proprietăți, în principalele caracteristici

proprietăți bune i. Cel mai elementar fiind studiat de fizica modernă, electronul este un agent substanțial, producând efectele de repulsie și atracție în raport cu alți electroni și protoni. Certitudinea direcției acestor acțiuni, diferența de natură a acestora în raport cu protoni și electroni, modificarea forței lor în funcție de distanță (atracție față de una și repulsie față de cealaltă) - toate acestea pot fi înțelese doar din ipoteza că aceste acțiuni sunt desfășurate sub îndrumarea, dacă nu mentală, atunci încă psihoide (adică, mai simple decât mentale, dar asemănătoare lor) aspirații, eforturi și experiențe.
Fiecare agent este independent, deoarece are propria sa forță de acțiune ossbey, pe care o poate folosi chiar și pentru a contracara alți agenți; dar în același timp, de cealaltă parte a ființei lor, toți actorii sunt atât de intim lipiți între ei, încât stările unora pot fi subiectul experienței directe sau ale experienței pentru alții, pot fi tocmai subiectul intuiției, simpatiei. , antipatie etc.: această comunicare imediată trebuie permisă pentru că este o condiție a celor mai elementare interacțiuni, chiar de tipul respingerii, și nu o consecință a acestora. Această coeziune a unei anumite părți a tuturor actorilor într-un întreg poate fi numită consubstanțialitatea lor abstractă (parțială). *)

Lumea, formată din figuri care, pe de o parte, sunt independente în manifestările lor, dar, pe de altă parte, sunt parțial consubstanțiale, nu poate fi concepută decât ca crearea unui singur principiu suprauniversal, Dumnezeu. unu
*) Vezi despre asta cărțile mele „The World as an Organic Whole”, etc.

a trăsăturilor consubstanțialității abstracte constă în faptul că figurile își desfășoară acțiunile după principii formale identice, formând o singură lume într-un singur spațiu și timp. Unitatea formală a lumii poate fi folosită de actori pentru a desfășura activități fundamental diferite: ei pot porni liber pe calea unirii iubitoare cu Dumnezeu și unul cu celălalt, creând numai astfel de conținuturi de ființă care au caracter de bunătate absolută, cum ar fi: adevăr, frumusețe, bunătate morală, potrivite pentru a da satisfacție tuturor ființelor; astfel de agenți sunt membri ai Împărăției lui Dumnezeu, Împărăției Duhului. Dar un agent liber se poate angaja și pe calea satisfacerii aspirațiilor exclusive egoiste, restrângând viața altor ființe, intrând în ele și chiar uneori la Dumnezeu într-o relație de rivalitate și dușmănie. Apoi el devine membru al tărâmului nostru de ființă psiho-materială, tărâmul dușmăniei, în care agentul realizează acte de repulsie care formează corpul material.
Un agent care își opune aspirațiile aspirațiilor altor agenți se află într-o stare de izolare față de aceștia și se condamnă să folosească doar propria sa putere creatoare; prin urmare, el este capabil să producă doar acțiunile cele mai simpliste, cum ar fi repulsia. Ieșirea din această sărăcire a vieții se realizează prin evoluție, care aduce la cote tot mai mari de consubstanțialitate concretă: agenții opresc cel puțin parțial confruntarea dintre ei, intrând în uniuni, din ce în ce mai complexe; în aceste uniuni, figurile stadiilor inferioare de dezvoltare, asimilează aspirațiile unei figuri mai dezvoltate, își combină forțele pentru implementare

performanța lor sub îndrumarea sa; devin organe ale unui singur întreg, mai mult sau mai puțin complex; așa apare un atom, apoi o moleculă, un organism unicelular, un organism multicelular, societate etc. Fiecare pas următor este inventarea unui nou tip de ființă, mai înalt, care face posibilă o viață mai plină de sens și mai diversă, mai bogat în activități creative.
În alcătuirea fiecărei astfel de ființe complexe se pot găsi - 1. agentul substanțial principal cu manifestările sale mentale (sau psihoide), materiale etc., 2. agenții substanțiali subordonați lui cu psihici (sau psihoizi), realyp. mi, etc manifestări. Din totalitatea manifestărilor materiale (repulsie și atracție) și acești agenți, se formează corpul fiecărei ființe complexe, corpul unui atom, moleculă, plantă, animal, om, oameni, planetă, de exemplu. Pământul etc. În corpul material al unei ființe complexe trebuie să se distingă două sfere:
1. corpul central, adică corpul format din acțiunile materiale ale agentului principal și
2. corp periferic, constând din acțiuni materiale efectuate eoo b;tsa de către agentul principal și agenți inferiori subordonați, sau mai departe arbitrar de acești agenți inferiori. Cuvintele central și periferic nu înseamnă aici, desigur, poziția spațială a corpurilor.

Oricât de înalt grad de dezvoltare ajunge un agent, dacă el păstrează în ss chiar și o rămășiță nesemnificativă de egoism, adică luptă pentru valori relative care sunt în contradicție cu interesele altor ființe, atunci între el și alți agenți rămâne la cel puțin într-o mică măsură acele sau alte degradări care constrâng viața

sau chiar distrugând o formă sau alta a acesteia. Și chiar și în corpul periferic al unui astfel de agent, adică în conexiunile sale cu agenții săi subordonați, nu există o armonie completă, nici o unitate perfectă: înseși elementele corpului său i se opun parțial sau uneori se supun doar sub influența constrângerii, şi nu deplină unanimitate cu proprii lor.gazdă. Prin urmare, în domeniul ființei psiho-materiale, unde nu există unificarea forțelor pentru creativitatea conciliară și nu există o unitate interioară completă cu Dumnezeu, plinătatea creativității și plinătatea ființei sunt imposibile, realizarea perfectă a individualității agentul este imposibil: cu cât agentul se separă, se izolează mai mult de alte figuri cu egoismul său, cu atât mai slabe și mai monotone sunt manifestările sale, cu atât mai puțin este capabil să-și arate individualitatea.

Separarea și confruntarea dintre ființele din domeniul ființei psiho-materiale, existente chiar și în propriile lor corpuri, duc inevitabil la boli și aduc inevitabil o consecință atât de tristă, dar și binefăcătoare ca moartea.

Moartea în sensul cel mai larg al cuvântului există în tărâmul nostru de a fi în primul rând sub forma uitării, adică sub forma experiențelor noastre căderea în trecut. *)

Mai departe, în sensul biologic al cuvântului, moartea există în domeniul nostru de ființă psiho-materială, ca o ruptură a uniunii dintre agentul principal și agenții inferiori subordonați lui. Este o consecință a acelei vrăjmășii și confruntări, care, cel puțin parțial, se păstrează în relațiile dintre ființe între ele, nu din

*) Vezi despre acest tip de moarte, despre inevitabilitatea și chiar binefacerea lui pentru ființe imperfecte, cartea mea „The World as an Organic Whole”, cap. VII.

care păreau pur și simplu din aspirații exclusiviste egoistice: mai devreme sau mai târziu sunt rupte fie de o forță externă (de exemplu, o lovitură de glonț), fie de o divergență internă a aspirațiilor (de exemplu, când celulele corpului încep să crească anarhic). în cancer sau sarcom). Acest tip de moarte, care ni se pare aproape cel mai teribil rău, este de fapt un rău derivat care apare ca o consecință naturală a răului de bază primar, refuzul agentului din Binele Absolut și intrarea pe calea exclusivității egoiste. . Ca orice rău derivat, moartea nu este doar un fenomen negativ, ci și un bine pozitiv: eliberează agentul de uniunea (corpul) de tip inferior și îi deschide calea pentru a construi un corp superior, sub îndrumarea lui. experiența dobândită de acesta într-o viață anterioară.

Moartea biologică este numai moarte corporală: agentul își pierde corpul, dar el însuși, ca eu extra-temporal și extra-spațial, nu poate fi șters din componența ființei de nicio forță mondială. După ce a pierdut corpul, adică legătura cu unii aliați, este capabil să înceapă să-și creeze un nou corp, adică să dobândească noi aliați.

De remarcat, în plus, că moartea corporală este doar o pierdere parțială a corpului: corpul periferic cade, iar corpul central, adică

acțiunile în spațiu efectuate de agentul central însuși, eul uman însuși (repulsii, atracție, crearea calității senzuale ъ) continuă: corpul central al agentului nu poate fi distrus de nicio forță exterioară, deoarece este manifestarea proprie a agentului. Eticheta persoanelor, în sistemul căreia se poate găsi distincția dintre corpul central și cel periferic, spune: „Sunt mai aproape

zone la opinia că în fiecare corp de oameni, animale, plante și minerale există un miez de substanță”; „ochiul este atât de subțire (subtil) încât rămâne chiar și în cenușa lucrurilor arse și poate fi desenat, deoarece erau, într-un centru invizibil.” „Acest nucleu de substanță în om nu scade sau crește, deși îmbrăcămintea și acoperirea lui sunt într-un flux constant și acum sunt duse, apoi cresc din nou din aer sau hrană. Prin urmare, dacă o persoană este mâncată de alții, nucleul fiecăruia rămâne, cine și cum a fost și, în consecință, substanța unuia nu este niciodată alimentată de substanța altuia. Dacă un membru este despărțit de un om, atunci acest nucleu de substanță este atras la sursa sa și își păstrează mișcarea într-o anumită măsură, ca și cum membrul ar fi prezent. ca să spunem așa, miezul uniunii nu-și părăsește proprietarul. chiar şi în momentul morţii. În acest caz, salvez!, nu numai corpul central, ci și o parte din periferic. Credințele populare, conform cărora sufletul defunctului păstrează o privire trupească, se dovedesc a fi, din acest punct de vedere, cuprinzând miezul adevărului în sb. Leibniz exprimă învăţătura unei părţi a corpului periferic în felul următor: „Nu există niciodată nici o naştere completă, nici o moarte completă, în sens strict, constând în separarea sufletului. Și ceea ce numim nașteri sunt evoluții (dezvoltari) și creșteri, iar ceea ce numim morți sunt circumvoluții.
*) Scrisoare de la Leibniz către ducelui Johann Friedrich 21 mai 1671. Adunată. filozofie op. Leibniz, ed. Gerhardt'a, T. 1., p. 53 p.; de asemenea scrisoare către Arnaud, 1687, vol. I, p. 121. Mai târziu, când Leibniz a elaborat conceptul de monade, el exprimă aceste gânduri într-o formă mai dezvoltată filozofic, vezi Nair., Letter to des Bosses, 16.x .1706 : : "Entelechia corpus suum organiciim mutat seu materiam secundam, at suam propriam materiam primam non mutat, II t" p. 324 p.

niya (învelișuri) și scădere* (Monadologie, § 73).
Eliberarea completă de moartea trupească este posibilă numai pentru un lucrător impregnat de iubire desăvârșită pentru Dumnezeu și pentru toate creaturile Sale. Deci care sunt membrii Împărăției lui Dumnezeu care nu s-au îndepărtat niciodată de Dumnezeu, precum și cei care, după ce au căzut, i-au coborât la nivelul electronului, și poate chiar mai jos, în lungul proces de evoluție normală (adică evoluția, corespunzătoare normelor, poruncilor lui Dumnezeu) și-au depășit exclusivitatea egoistă și au crescut în dragoste atât de mult încât au fost răsplătiți cu harul lui Dumnezeu, ridicându-i la Împărăția Sa. Această evoluție, ca creștere a dragostei, nu poate fi un proces legal, este o serie de libertăți de acte ale agentului; prin urmare, sunt posibile în ea căderi, căderi, căderi în fundături; este posibilă nu numai evoluția normală, ci și satanică, adică creșterea răului *). Membrii Împărăției lui Dumnezeu, fără a intra într-o relație de opoziție față de nimeni, nu efectuează nici un act de respingere în spațiu, prin urmare, nu au un corp material; corpul lor transformat este format numai din manifestări de lumină, sunet, căldură etc., care

nu se exclud unele pe altele, nu sunt izolate egoist, ci sunt capabile de întrepătrundere. Ajunși la o consubstanțialitate concretă, adică după ce și-au asimilat aspirațiile și sarcinile Înțelepciunii Divine, ei în mod colectiv observă Împărăția Frumuseții desăvârșite și a întregului Bine și chiar își creează trupurile în așa fel încât, fiind întrepătrunse, să nu fie în posesia lor unică, dar servesc totul, completându-se reciproc și formând totul individual-
♦) Vezi articolul meu „Ce nu poate fi creat prin evoluție?” "Modern. Zap. ”, 1927, numărul. XXXIII.

întregime, care sunt organele întregii întregi a Împărăției lui Dumnezeu. Unanimitatea liberă și iubitoare a membrilor Împărăției lui Dumnezeu este atât de mare încât toți formează, s-ar putea spune, „Un Trup și Un Duh” (Ap. Paul, K' Efes., 4, 4).
Membrii Împărăției lui Dumnezeu își extind dragostea și către cei care se îndepărtează de Dumnezeu, care formează împărăția existenței psiho-materiale. Fiind implicați în viața lui Dumnezeu, ei au o putere atotcuprinzătoare de atenție, memorie etc. și iau parte la viața întregii lumi, astfel încât întreaga lume, din moment ce bunătatea este păstrată în ea, servește ca un trup pentru ei. Prin urmare, ei, ca și Domnul Isus Hristos, au un corp universal, dar fiecare are un aspect individual.
Într-un anumit sens, se poate susține că Danemarca și fiecare dintre noi membri ai regatului psiho-material avem un corp universal, dar, desigur, legătura noastră cu corpul nostru universal se păstrează doar într-o formă mizerabilă, deteriorată. Această doctrină este dezvoltată în detaliu de Karsavin în a lui. cartea „Despre personalitate”. Karsavin numește corpul biologic al unei persoane individ, iar restul lumii este „corpul extern” al unei persoane. „Tot ceea ce știu, îmi amintesc și chiar îmi imaginez”, spune el, „este corporalitatea mea, deși nu numai a mea, ci și insuportabilă pentru mine. Adevărat, organismul meu biologic este oarecum mai aproape de mine: îl „simt” incomparabil mai mult decât al meu, mă debarasez de el mai ușor și mai liber. Dar această diferență nu trebuie exagerată. „FI, într-o oarecare măsură, modific alteritatea în sine, ca să nu mai vorbim de faptul că cunoașterea mea despre ea este deja modificarea ei. În sfera calităților generale, unde ar fi trebuit să intre toate calitățile mele, întreaga lume rămânând inexistentă

corporalitatea mea devine și a mea. *) Acest lucru este valabil mai ales pentru fostele particule ale corpului nostru biologic: experiența pe care au făcut-o împreună cu mine ca parte a corpului meu biologic le face pentru totdeauna în legătură cu mine.**) „Ei”, spune Karsavin, „au fost și fac parte. a altor organisme și corpuri, dar ele nu încetează într-un fel să fie trupul meu” (p. 129). Prin legătura noastră intimă cu fostele particule ale corpului și cu întreaga lume, Karsavin explică fenomenele de exteriorizare a sensibilității, senzații localizate în membrii amputate, psihometrie etc. (130). De aici, ajunge la ideea că pentru noi „nu este indiferentă metoda de înmormântare”. „Materialistul este al naibii de convins de eroarea părerilor sale atunci când corpul lui este incinerat cu cea mai recentă tehnologie într-un crematoriu nesfânt”. Potrivit lui Karsavin, diferența dintre o persoană cu vicii și o persoană perfectă (adică între un muncitor care s-a îndepărtat de Boia și un membru al Împărăției lui Dumnezeu) este că primul are un

corp individual și exterior, în timp ce în cel de-al doilea întregul corp exterior se ridică la nivelul corpului ei individual (p. 134). Doctrina corpului universal al agentului poate deveni de înțeles, cred eu, numai în legătură cu recunoașterea supra-spatialității și supra-temporalității agentului substantiv. Sf. Grigore de Nyssago: sufletul nu este extins, spune el, și de aceea „firea spirituală nu are nicio dificultate în a fi cu fiecare dintre elementele cu care a intrat cândva în conjugare.

♦) Karsavin, Despre personalitate. Kovko, 1S29, p. 128.

♦♦) Vezi articolul meu „Modern Vitalism” în pamfletul Matter and Life, Berlin, 1S23.

când se dizolvă, fără a se diviza în părți prin opoziția elementelor”; „natura spirituală și neextinsă nu tolerează consecințele distanței”. Prietenia și cunoașterea cu fostele părți ale corpului se păstrează pentru totdeauna în suflet. *)

Corpul universal al unui membru al Împărăției lui Dumnezeu este nemuritor. Aspectul său ceresc, condiționat de unitatea trupurilor transfigurate, nu poate fi distrus de forțele interne ale Împărăției lui Dumnezeu, așa că; la dragostea membrilor prietenului lui fata de un prieten este neps colobima. Și pentru forțele exterioare ale regatului psiho-material, pentru vrăjmășie, ură, pentru împingeri și presiuni, este inaccesibil: un membru al Împărăției lui Dumnezeu nu răspunde vrăjmașiei cu vrăjmășie și nu produce nicio repulsie, prin urmare, planul de a-l împinge rămâne o încercare neputincioasă, explozia mașinii infernale în sobru din St. Săptămânile în Sophia ar fi trecut prin trupul lui fără rezistență, de parcă ar fi fost un vid.

Dar acel aspect al corpului universal, care este condiționat de legătura cu regnul psiho-material, nu este rupt de un membru al Împărăției lui Dumnezeu: în acestea (zonele corpului său pot apărea dezintegrari profunde și rupturi de părți). unele în relație cu altele pot să apară morți trupești ale figurilor pământești, dar lucrătorul Împărăției lui Dumnezeu nu le lasă cu privirea și, oricât de mare ar fi lupta dintre ele, el rămâne unit cu toate; el este ca o mamă, ai cărei copii se ceartă între ei, și ea rămâne în unitate cu toți.

În Împărăția lui Dumnezeu, moartea a fost, de asemenea, biruită în sensul larg al cuvântului,

♦) Sfântul Grigorie de Nyssa <Despre suflet și despre Înviere, Creator. in rusa traducere, Partea a IV-a, p. 229, 230; „.000 aranjament al omului, partea I, 188.

caracteristică domeniului existenţei psiho-materiale. Un membru al Împărăției lui Dumnezeu, fiind în strânsă legătură cu întreaga lume, valorează mai mult decât rupturile ei, de aceea, în memoria sa, învierea întregului trecut are loc în întregime și, în consecință, cu conștiința și cu ea. valoare pozitivă absolută. *) Această restabilire a continuității comunicării este o înviere și mai profundă decât refacerea trupului și nemurirea lui.

Comuniunea trupurilor membrilor Împărăției lui Dumnezeu este întrepătrunderea lor perfectă. În existența pământească, cea mai mare profunzime de întrepătrundere se realizează în relațiile sexuale; ca orice legătură de unanimitate, duce la o creștere a puterii creatoare a muncitorilor. Cu toate acestea, actul sexual este o legătură a actorilor în unitatea organică a familiei, adesea însoțită de o

separare mai răutăcioasă sau mai puțin parțială de restul lumii. Mai mult, poate chiar să capete caracterul unei forme de comunicare unilaterală între două persoane, care nu duce la creșterea familiei; apoi devine o perversiune sau desfrânare care rupe totalitatea agenților, le scade puterea creatoare pozitivă și nu-i include într-o totalitate superioară. Nu există nici o umbră a acestor neajunsuri în întrepătrunderea trupească a membrilor Împărăției lui Dumnezeu; prin urmare, echivalarea acestuia cu actul sexual ar fi o blasfemie. Este exhaustivitatea și totalitatea întrepătrunderii care indică puritatea perfectă a libertății atotcuprinzătoare de orice fel de dependențe excepționale, spre convergența ei doar către valorile absolute care dau satisfacție tuturor ființelor care le percep; într-o asemenea dragoste și într-o asemenea comuniune se ajunge la cea mai mare profunzime.
*) Vezi „Lumea ca întreg organic” despre timpul pozitiv, cap. VII.

bina fericirii fără a aburi conștiința și a o îngusta; este exact opusul oricărei desfrânări; este proaspătă și pură, ca un sărut nevinovat al unui copil.
Membrii Împărăției lui Dumnezeu, pe lângă trupul lor transfigurat, au și o legătură cu corporalitatea ființelor care s-au îndepărtat de Dumnezeu; comuniunea lor cu corporalitatea pământească poate fi înțeleasă greșit, pe baza a ceea ce găsim în anumite tipuri de panteism. Astfel, ne putem imagina o ființă care, având controlul asupra întregului tărâm al ființei psiho-materiale, ar participa la toate experiențele senzuale ale acestui tărâm ca cu propriul său corp. Puterea titanică a plăcerilor și suferințelor pământești ale unei astfel de ființe este direct opusă idealului de puritate al Împărăției lui Dumnezeu; senzualitatea pământească, ca tot ceea ce se bazează pe unilateralitatea egoistă, nu intră în componența Împărăției lui Dumnezeu și nu o recunoaște ca un rău asociat inevitabil cu acesta. De fapt, cereștile introduc în zona corporalității lor împărăția inferioară a lumii prin iubirea lor pentru toate creaturile, dar o astfel de iubire se leagă direct de Împărăția lui Dumnezeu doar o bucată de rahat, realizată în existența pământească, având caracterul unei transformări măcar parțiale, iar tot ceea ce imperfect pământesc rămâne doar un obiect b viziune și grijă, dar nu empatie.
Corpul universal al unui membru al Împărăției lui Dumnezeu, fiind atotcuprinzător, nu poate avea forme limitate biologice cunoscute nouă; nu poate avea un aspect tineresc perfect, ca Bl. Augustin (în „Civitas Dei”), cu păstrarea tuturor organelor, deși fără folosirea lor (fără nevoi pământești), după cum crede Tertulian („De resurrectione carnis”, cap. 60 și 62), cu refacerea părului. și cuie, precum Sf. Toma Aquin

(Teologii sume, supliment la partea a treia, Qu. 80, art. 2).
Libertatea față de aceste forme limitate pare să fie afirmată de Sf. Grigori Nyssky. El spune că învierea este restaurarea omului în forma sa originară („Despre feciorie”, cap. XII), realizarea „formei” sale primare (είδος) „în neputință, slavă, cinste și putere”, *) realizarea naturii umane ca si asemanare cu Dumnezeu. Trupul transfigurat este liber de toate acele neajunsuri și imperfecțiuni care au fost rezultatul păcatului. Interpretând cu îndrăzneală povestea biblică ca fiind alegorică, Sf. Grigore de Nyssa susține că cuvintele: „Și Domnul Dumnezeu a făcut lui Adam și soției sale haine de piele și le-a îmbrăcat” (Gen. 3, 21), nu înseamnă deloc haine din pielea animalelor

ucise, ci indică faptul că corpul uman însuși după cădere s-a schimbat, a devenit corpul unui animal și al unui muritor. (Ohio catehetica, cap. 8). Copilăria, bătrânețea, boala, funcțiile sexuale, alimentația, excreția, moartea sunt asociate cu această animalitate. În trupul înviat nu există organe de animale (piei de animale) și nici activități și stări asociate acestora (De an. et res., pp. 148-157). Ce fel de corp este acesta, în care nu există organe ale vieții animale? „Nu va fi nicio greutate în ea”, spune St. Grigore de Nyssa, „și restul calităților sale, culoarea, aspectul conturului se vor schimba în ceva mai divin”. Despre aspectul acestui corp, acum nu ne putem forma nici măcar un concept pentru noi înșine, deoarece caracterul său perfect „depășește vederea, auzul și gândirea”. Și nu e de mirare: la urma urmei, în această schimbare la față, „toți vom deveni un singur trup al lui Hristos”

♦) Migne, Patrologia gracce, 46, Despre suflet și înviere, p. 157

Doctrina corpului universal este dezvoltată destul de clar de John Scott Erugson. Duhul lui Dumnezeu, spune el, stă deasupra tuturor? locul, timpul și tot ce este; în același mod, trupul transfigurat al lui Hristos „depășește toate locurile, vremurile și în general dincolo de orice contur” (omnia loca et tempora, et universa liter omnem circonscriptionem excedere). Referindu-ne la învățăturile Sf. Grigorie Teologul, Sf. Ambrozie și Sf. Maximus (Mărturisitorul), el spune că „corpurile nemuritoare și purtătoare de spirit nu se limitează la nicio formă corporală, nicio calitate și cantități datorită unității lor inexprimabile cu spirite nelimitate și datorită simplității lipsite de discretie”. T; care sunt trupurile îngerilor; aceleași trupuri vor fi dăruite cu har de către oameni după înviere. *)

Purtătorul corpului universal atotcuprinzător, care se află deasupra limitărilor, este disponibil, împreună cu acesta, tuturor formelor parțiale, limitate transfigurate, în conformitate cu nevoile de comunicare cu omul și lumea în general. Astfel, Hristos apare după înviere ucenicilor într-un trup privat, limitat; deci au aparut ingerii si se arata oamenilor nu fantastice, ci ve-raciter (de fapt, adica cu adevarat), spune Eriu-gena (V, 38).

Într-adevăr, se poate stabili un principiu general: ființele care sunt mai presus de orice limitări sunt libere să se supună oricăror restricții, cu excepția celor asociate cu răul. În același timp, este chiar posibil să se realizeze astfel de acțiuni, care de la sine își pierd sensul în corpul transfigurat. Deci, după înviere, Hristos a luat mâncare „nu din cauza foametei”, spune Sf. Ioan Damaschinul, „și în centru

♦) I. Eriugcna. De divisione naturae, nor. V, cap. 38.

lyah al mântuirii, pentru a confirma adevărul învierii sale. *)

Corpul universal al unui membru al Împărăției lui Dumnezeu este profund diferit de corpul biologic care îi aparține în existența pământească. Prin urmare, apare o îndoială dacă crearea unui astfel de trup poate fi numită înviere în trup: conceptul de înviere cere identitatea dintre trupul pierdut și cel restaurat, așa cum recunosc și subliniază toți Părinții Bisericii, în ciuda dificultăților care decurg din această cerință având în vedere faptul că în timpul biologic în viața omului particulele corpului sunt în mod constant înlocuite una de alta; de altfel, una și aceeași particulă poate aparține mai întâi corpului unei

persoane, apoi corpului altuia ca urmare a antropofagiei (Fericitul Augustin „De Civita te Dei”, cartea XXII, cap. 12) sau în procesul de o circulație complexă a substanțelor (Lev Tolstoi în „Critica teologiei dogmatice” vorbește despre corpul străbunicului, ale cărui particule intră în compoziția traiului și prin laptele de vacă care a mâncat iarba pătrund în țesuturi. al strănepotului); în sfârșit, o dificultate deosebită constă în faptul că corpul unui copil, al unui tânăr, al unui adult și al unui bătrân sunt puternic diferite unul de celălalt și ar fi arbitrar să se aleagă unul dintre ei, ca acela către care trupul înviat. este identic.
O soluție exactă și strict definită acestor nedumeriri, păstrând în același timp conceptul de identitate, este dată, oricât de neașteptată ar părea, tocmai de doctrina corpului universal. Recunoscând teoria dinamistă a materiei, conform căreia tot spațiu-timp în fizicitate (volum impenetrabil, culoare, sunete etc.) este un proces, se poate vorbi de identitatea corpurilor aparținând unor perioade diferite de timp doar prin în
*) O expunere exactă a credinței ortodoxe, cartea a IV-a, cap.

gândește-te la momentele ideale non-temporale ale corpurilor, în primul rând identitatea figurilor substanțiale din compoziția lor și apoi identitatea ideii lor, óSoça lor. Chiar și Tertiullian spune că în corpul înviat substanțele sunt aceleași, dar proprietățile lor sunt diferite.
Corpul universal al unui membru al Regatului Bezhiya conține toate figurile substanțiale ale lumii întregi, prin urmare, și pe cei care au făcut parte din acesta când era copil, tânăr, adult, bătrân. Corpul său este sinteza tuturor acestor corpuri într-o formă perfectă transfigurată. *) Chiar și faptul că una și aceeași particulă, mai precis, una și aceeași cifră substanțială a fost mai întâi în corpul străbunicului și apoi în corpul strănepotului, nu interferează cu nimic: aceasta figura substanțială este inclusă în corpul universal al străbunicului și strănepotului în moduri diferite și, în același timp, nu în mod exclusiv egoist, deoarece corpurile cereștilor sunt întrepătrunse. Astfel, nu trebuie să ne mulțumim cu o soluție incompletă a întrebării, care a fost dată, de exemplu, de apologetul Athenador, spunând că o particulă nu se unește substanțial cu fiecare corp, sau pe care Bl. Augustin, care susține că o parte a corpului mâncată de cei flămând va fi returnată primului său proprietar, iar particulele pierdute în timpul înfometării vor fi returnate celui de-al doilea, sau materia lipsă va fi înlocuită de Creatorul Atotputernic (Cartea XXII, cap. 20). Un susținător al doctrinei corpului universal al membrilor Împărăției lui Dumnezeu poate afirma cu siguranță identitatea trupului pământesc și a celui înviat, care constă în faptul că tot ceea ce substanțial, care aparținea trupului pământesc diminuat, intră în integralitatea trupului ceresc; desigur, această identitate este parțială (identitatea
♦) Vezi despre sinteza corpurilor în cartea lui Florensky - Sensul idealismului, p. 56 pp.

lago și părți, deoarece există o parte în întreg), pentru că totul pământesc este doar o fracțiune din ceresc.
Dacă fiecare membru al Împărăției lui Dumnezeu are un trup universal și, mai mult, conform învățăturii Sf. Grigore de Nyssago, „Vom deveni

cu toții un singur trup al lui Hristos”, atunci acest lucru poate duce la ideea că cerești nu au corpuri individuale diferite unul de celălalt și că, poate, chiar își pierd ființa personală individuală. În realitate însă, St. Grigore de Nyssa apără ideea opusă: el afirmă că în Împărăția lui Dumnezeu se păstrează și se realizează pe deplin în trup adevăratul suflet individual al fiecărei persoane (vol. 46, p. 157, Despre suflet și despre înviere).). Eriugena a exprimat perfect această idee, văzând sfârșitul istoriei în faptul că „întreaga creație se va uni cu Creatorul și va fi una în El și cu El”, „totuși, fără moarte sau amestec de esențe și substanțe” (cartea a V-a, 20). În trupul cerescilor, caracterul lor individual se poate exprima prin faptul că fiecare dintre ei este un aspect individual al trupului lui Hristos, pătrunzând în felul său în întregul trup al lui Hristos.
Afirmarea într-o formă sau alta a vieții eterne a personalității individuale și a corpului ei este o trăsătură necesară și foarte valoroasă a viziunii creștine asupra lumii; este legat de doctrina că lumea este creația Dumnezeului atotputernic și atotbun, de unde rezultă că elementele primordiale ale lumii – și personalitățile individuale aparțin numărului lor – sunt absolut valoroase și destinate vieții veșnice. articolul conține una dintre posibilele încercări de a înțelege această dogmă a creștinismului și de a o include în compoziția unei anumite viziuni filozofice asupra lumii.
Apropo, sistemul dezvoltat aici nr

Conceptele pot fi folosite pentru a arăta inconsecvența învățăturilor naturaliste despre nemurirea corporală, care se presupune că poate fi realizată pe baza cunoștințelor științifice foarte dezvoltate prin prevenirea tuturor bolilor și îmbunătățirea igienă a condițiilor de viață. *) Diferența fundamentală dintre aceste învățături și cele creștine poate fi exprimată în următoarele două teze. Creștinismul vorbește despre eternitatea corpului transfigurat, care, prin însuși conceptul său, este de așa natură încât este imposibil în lume să găsești sau chiar să concepi o forță capabilă să-l distrugă. Dimpotrivă, naturalistul are în vedere un corp care nu este transfigurat, conţinând în sine actori, cel puţin parţial, într-o relaţie de excludere reciprocă egoistă în raport cu celălalt şi cu lumea. Un astfel de corp rămâne susceptibil de distrugere și numai că nu se strică efectiv, atâta timp cât omul reușește să prevadă și să evite toate pericolele. Cu toate acestea, un eveniment excepțional poate avea loc întotdeauna; un astfel de corp poate fi, de exemplu, pulverizat de căderea unui meteor sau ars de o proeminență solară grandioasă și atunci nicio metodă de laborator și igienă disponibilă unui naturalist nu va colecta particulele sale împreună pentru a restabili viața aceleiași persoane. .
În al doilea rând, și acesta este cel mai important lucru, un corp care nu a fost transformat este un corp care este în mod necesar legat de rău, de lupta pentru existență, îndreptată, dacă nu împotriva altor oameni, atunci totuși împotriva naturii. Prin urmare, păstrarea sa eternă, dacă ar fi realizabilă, ar fi perpetuarea răului și a formelor inferioare de ființă. Intrarea pe această cale în locul creșterii creștine
*) Vezi articolul dr. Liperovsky despre aceste învățături <■ Întrebări despre viață și moarte în știință și religie. Buletinul mișcării creștine studențești din Rusia, 1930 ian. si apr.

în dragoste, care duce la unitatea universală în Dumnezeu, există o ispită diavolească.
Încercarea mea de a dezvolta în concepte doctrina învierii în trup este incompletă: se referă doar la soarta acelor persoane care sunt demne să devină membri ai Împărăției lui Dumnezeu. Între timp, Scriptura vorbește despre două tipuri de înviere: „Cei ce au făcut binele vor ieși la învierea vieții, iar cei ce au făcut rău în învierea judecății” (Evr. 5:29). Părinții Bisericii, care au scris despre această problemă, spun că cel care a păcătuit în trup trebuie să primească, împreună cu chiar acest trup, și răsplata pentru rău. Dezvoltând sistemul metafizic în spiritul personalismului, nu se poate să nu recunoască valoarea acestei considerații și se poate încerca să înțeleagă cum poate fi implementat. Cu toate acestea, nu este deloc necesar să ne înțelegem cum acest tip de înviere scăzut este posibil ca soarta finală, veșnică, a păcătosului. Cuvintele despre chinul etern al păcătosului pot fi înțelese ca o amenințare, ca un indiciu al unei triste ocazii care nu va deveni realitate pentru nimeni dacă toate ființele, mai devreme sau mai târziu, se retrag irevocabil de rău. Atunci se poate spera la o apocatastază universală, adică. mântuirea universală. Într-o formă necondamnată de Biserică, acest gând a fost exprimat de Sf. Grigore de Nyssa. În tratatul „Despre constituirea omului” (cap. 21), Sf. Grigore pleacă de la ideea că binele este capabil de o dezvoltare nelimitată, în timp ce răul este „limitat de limitele necesare”; prin urmare, ființele care s-au îmbarcat pe calea răului, ajungând la fazele sale extreme și negăsind odihnă nicăieri, mai devreme sau mai târziu se vor lepăda de rău și se vor întoarce la bine, *) astfel încât Dumnezeu să fie „tot în toate” (I. Cor. ., 15, 28).
*) Vezi detalii despre această învățătură în cartea M. F. Oksiuk „Eshatologia Sf. Grigore de Nyssago” (Kiev, 1914), p. 499-649. – Aceeași știință este menționată de Eriugena în „De divisione naturae”.

Discuția asupra chestiunii chinului etern în orice adunare mare provoacă de obicei dezacorduri pasionale și duce la două extreme care se ciocnesc brusc una cu cealaltă. Unii oameni insistă oarecum sadic asupra certitudinii și necesității chinului etern, nefondându-și suficient opinia cu argumente logice. Alții, dimpotrivă, nefiind conștienți de ideea de păcat, sau chiar respingând-o și reducând răul doar la gradul de incompletitudine a existenței pământești, dezvăluie o inimă blândă seducătoare și un optimism care se limitează la îngăduința răului: ei susțin că eternitatea chinului este inacceptabilă, deoarece revoltă simțul moral cu cruzimea sa și sunt convinși de faptul că procesul evolutiv ridică în mod legal și necesar toate ființele la tărâmul ființei perfecte.
Aparent, ambele opinii extreme sunt departe de adevăr, deoarece nu țin cont de libertatea actorilor și de natura imanentă a beatitudinii cerești și a chinului iad. De fapt, bunătatea iubirii pentru Dumnezeu și pentru toate creaturile, în general bunătatea iubirii pentru valorile absolute, nu poate fi decât un act liber al agentului, și nu un produs legal necesar al evoluției. Libertatea acestui act presupune posibilitatea aceleiași libere alegeri a modului opus de comportament și anume distanța de Dumnezeu și, de exemplu, mândria care nu tolerează superioritatea nimănui asupra ei înșiși. Prima cale în sine, în virtutea esenței sale, conține în mod imanent cea mai mare satisfacție interioară și perfecțiune a legăturilor cu lumea, eliberând pe cineva

de suferința fizică și de moarte. A doua cale în sine, în virtutea esenței sale, conține în mod imanent o scindare internă cu sine, chin interior, precum și imperfecțiunea legăturilor cu lumea,

însoţită de suferinţă fizică şi moarte.
Mândria unei creaturi care s-a îndepărtat de Dumnezeu și L-a urât poate fi atât de încăpățânată încât pentru El gândul la atitudinea binevoitoare a lui Dumnezeu față de el, gândul la iertarea lui Dumnezeu este limita supremă a chinului. *) Diavolul însuşi nu vrea iertare, spune Leibniz**).îndreptăţit moral. Dar, pe de altă parte, datorită acestor condiții, rămâne întotdeauna posibil ca o ființă rea să se îndrepte în mod liber către bunătate, pocăință profundă și să se îmbarce pe calea slujirii dezinteresate față de el. În căința arzătoare, din care un moment este egal cu veșnicia în intensitatea ei, păcătosul poate plăti imediat totul „până la ultimul codrant” (Mf. 5, 26) și i se acordă iertarea. Este firesc să credem în această posibilitate de apocatastază și să sperăm în ea pentru noi, ortodocșii, care ascultăm la fiecare Utrenie pascală din predica Sf. Cuvintele pline de har ale lui Ioan Gură de Aur: „Cine întârzie la ceasul al nouălea, să vină, fără nicio îndoială, fără teamă de nimic. Cine a ajuns la ceasul al unsprezecelea, să nu se plictisească de întârziere: Domnul este iubitor și îl primește pe ultimul drept. cel dintâi: el dă odihnă celor care vin la ceasul al unsprezecelea, la fel ca b și care face din ceasul întâi”.
N. Lossky.
♦) Vezi articolul meu „Despre natura lui Satan (după Dostoievski)” din colecția „F. M. Dostoievski, ed. A. Dolinina, vol. I, p. 67, Sankt Petersburg. 1922.
'♦♦) Leibniz, Contessio philosophi.

DESPRE BLOC*)
"... Uită-te la mine. Stau printre incendii, Adorat de limbile focului Lumii de Subteran."
Raportul a apărut întâmplător și nu a fost notat. Câțiva dintre cunoscuții mei după seara în memoria lui Blok, aranjată în luna ianuarie a acestui an. Uniunea Scriitorilor și Marea Dramă. Teatrul cu ocazia aniversării a 5-a de la moartea poetului, nemulțumiți de suprafața relatărilor despre el și de inexpresivitatea recitării de către actor a poeziei sale – de altfel – alese fără succes, mi-au cerut să fac o „introducere”. la opera poetului”, cel puţin sub formă de note la lectura poeziei sale.
În această formă a fost improvizat mesajul meu. Este poate cel mai convenabil să oficializez improvizația în tezele care exprimă premisele abordării mele față de Blok.
Teza, însă, presupune inevitabil o motivație defectuoasă și un stil apodictic.
1. Blok - un poet rus cu adevărat mare, de amploarea și stilul lui Lermontov - reprezintă valoarea stabilită (și acum abandonată) a culturii ruse.
2. Formula propriu-zisă, adică singura însemnătate a acestei valori, poate fi găsită numai prin introducerea fenomenului studiat (opera poetului) într-un sistem strict monist, competent să evalueze cultura însăși.

Modernitatea rusă, prin imperativitatea marxismului, împinge cu forța (asta e binele lui) nevoia de a alege un sistem monist de viziune asupra lumii, în cadrul căruia

*) Acest manuscris este un raport aparținând unui preot decedat din Petrograd, înmânat redactorilor Căii din Rusia. Ediție.

care trebuie să „pună la locul ei” valorile acumulate ale culturii. Totul în lume este clar, pentru că este uniform.

Acum este imediat palpabil că lumea este divizată de un principiu religios: antiteza marxismului este doar creștinismul (adică, ortodoxia), religia omului-Dumnezeu este religia lui Dumnezeu-bărbăție. Timpul nostru a scos la iveală natura disputei: Tertium non datur... Fie — fie. Dar pentru non-marxiştii consecvenţi, non datur şi secundum.

3. Filosofia Ortodoxiei este luată ca un sistem monist, competent să evalueze cultura însăși și fenomenele sale individuale.

4. Dependenţa genetică a culturii de cult obligă să se caute originile temelor de cultură în temele de cult, adică în cult.

În ea sunt toate începuturile și sfârșiturile, un set exhaustiv de teme umane universale în puritatea și distincția lor.

Cultura, desprinzându-se de cult, le variază în mod condamnat, deformându-le în mod osândit. Așa că femeia de serviciu, rămasă singură, repetă, ca ale ei, frazele și gesturile amantei. Creativitatea unei culturi care s-a desprins de cult este, în esență, o parodie. Parodia presupune o schimbare de semn cu aceleași subiecte.

5. Cunoașterea - definiția a ceva per genus proximus et differentiam specific.

Tema cultului Differentia specific este privilegiul literaturii - că genul proximum pentru ea este direcția distorsiunii uneia sau alteia teme parodiate.

De aici și prezumția metodologică în raport cu literatura: singurul studiu adevărat al singurului său material este exprimarea acestuia „în termeni” ai temei cultului.

Tot aici este semnificativ criteriul „valorii”, „semnificației” unui fenomen literar: ceea ce este semnificativ în ceea ce privește temele unui cult: gradul de „valoare” corespunde ușurinței corelării unui fenomen literar cu noumenul de cult, ușurința de a discerne în materie profunzimea literară a uneia religioase.

Această valoare, desigur, este relativă, decurgând din relația dintre două zone și, prin urmare, nu este încă o valoare în cadrul fiecăreia dintre ele. Este necesar să se țină cont de schimbarea semnului, adică de nepotrivirea dintre parodie și parodiat.

Dar toată valoarea este de natură relativă. Este evident că criteriul valorii fenomenelor literare în cadrul însăşi

literatura, ca sistem închis, nu poate exista. Conceptul de valoare presupune... intrarea într-un alt sistem, sistemul generis proximi.

6. Semnificația poeziei lui Blok în sensul indicat este incontestabilă, căci misticismul său este incontestabil autentic. Premisele mistice ale simbolismului nu pot fi înțelese și apreciate decât în ceea ce privește premisele adevăratei religie, i.e. Ortodoxie. Orice abordare neortodoxă a poeziei lui Blok ar trebui considerată insuficientă pentru a o înțelege, iar abordările pozitiviste ale simbolismului, fără credință în implicarea simbolului realității pe care o simbolizează, ar trebui considerate ofensatoare, precum „totul

este scris despre un om” a lui Smerdiakov. minciună." Blok sau un mare poet, pentru că vorbește despre adevărata realitate, sau – dacă această realitate nu există – un simulator „doar un scriitor la modă”, fără viitor, ca orice modă.
Dar chiar și „cuvintele hule ale creatorului” este deja un poet semnificativ, - căci cuvintele hule sunt un neadevăr spus despre Adevăr; „Serios blasfemie” obligă pe cineva să se implice în adâncuri, presupune să fie înrădăcinat în adâncurile Satanei.
7. Misticismul lui Blok este autentic, dar – în terminologia Ortodoxiei – este uneori „farmec”, alteori viziuni demonice evidente. Viziunile lui sunt autentice, dar sunt viziuni din sărăcie, nu din plinătate.
În distincția demonismului din Blok, „progresul apare chiar și împotriva lui Lermontov”.
8. Una dintre temele principale ale lui Blok - despre viziunea Frumoasei Doamne - urcând în ceea ce privește temele literare la romantismul lui Pușkin „A trăit un cavaler sărac în lume” și la „Trei întâlniri” a lui Solovyov (totuși, surse care fuzionează în sursa lor), iar din punct de vedere al cultului - cultului medieval catolic al Maicii Domnului, - reprezintă o denaturare (parodie) a adevăratei percepții a „Cinstitului Heruvim”, în viziuni fiind un sfânt. (Este de remarcat: - aceasta este tema hagiologiei ruse: Sf. Serghie, Serafim - „alesul este iubit de Maica Domnului”).
Cultul - și anume acesta - sursa hema lui Blok este absolut neîndoielnic: în același timp, Blok are o inscripție pe caietul de poezii despre Frumoasa Doamnă cu epigraf:
„A avut o viziune de neînțeles pentru minte” -
- și un proiect de a scrie un eseu de candidat despre icoanele miraculoase ale Maicii Domnului („Scrisorile lui Blok” Memoriile lui S. Solovyov, p. 12).

Terminologia poezilor sale din acest ciclu o parodiază cu siguranță pe cea bisericească.
„A târât obscen după Maica Domnului”.
■ Această secțiune principală a operei sale reprezintă cea mai distinctă parodie din ficțiunea rusă a cântecului al 9-lea al canonului matinal, slăvindu-l pe „Cinstitul Heruvim”, la fel cum cosmismul lui Lermontov parodiază motivul psalmilor polieleici simbolizând în cercul liturgic zilnic ѣ, - reproducind în general de la sine șase zile - act creator al zilei a 4-a - crearea luminilor sub bucuria îngerilor).
De remarcat pentru Blok este apropierea de cărți: Ante Lucem și Poezii despre Frumoasa Doamnă. - Oda a IX-a din Utrenie - „O vom înălța pe Maica Domnului și Maica Luminii în cânt” - precede marea doxologie care întâlnește zorii.
9'. Mai sus este menționată reductibilitatea reciprocă a temelor lui Pușkin „A trăit un cavaler sărac în lume” și „Trei viziuni” de V. Solovyov. Prima este o definiție din cultul Maicii Domnului, a doua se întoarce la filozofarea despre Sofia.
De acut interes este dezvoltarea problemei relației filozofiei despre Sofia cu doctrina dogmatic-teologică a Personalității Maicii Domnului. Problema așteaptă investigație: fără a prejudeca concluziile, pare totuși posibil să luăm ca premisă unitatea profundă a subiectelor. Fragmente de filozofii sofice, care se încadrează în cursurile inferioare ale fluxurilor „culturii” - la romantici în formula „eternă feminitate”, cu o asociere de asemănări, ridică gândul durerii, unde se

roagă Maicii Domnului-. Prisno-Dtva. Argumentul decisiv pentru legitimitatea reunirii temelor Sfiei și Mariei este dat de Biserică, care a stabilit citirea unor pasaje despre Înțelepciune (Proverbe 9:1-11) care sunt „pozitive pentru lege” pentru orice sofist ca tocmai paroemia. la sărbătorile Maicii Domnului (și la Buna Vestire – Proverbele 8:22- treizeci).

Un simbol din Vechiul Testament, prin natura oricărui simbol, trebuie gândit și împărtășit din realitatea simbolizată, la fel cum un modus ia parte din substanță.

Doctrina precreștină a Sophiei nu este oare descoperirea unuia dintre modurile de substanță, în care teologia Noului Testament dezvăluie alte moduri; Sophia nu este punctul culminant al presimtirilor Vechiului Testament despre „Cei mai onorabil heruvimi”.

10. O trăsătură caracteristică temei Frumoasei Doamne a lui Blok este variabilitatea feței ei, întâlnirile cu ea nu numai în templu, ci și „în cârciumi, în alei, colibe”, reîncarnarea Ei, Sfânta, într-un desfrânată. „Maeștri ai universului. Frumusețe nespusă, „Virgin, Dawn, Kupina - într-o fată de restaurant - dezvăluie în Blok sistemul de gânduri Khlyst,

permițând posibilitatea și chiar impunând întruparea Maicii Domnului în orice femeie.

Versurile celui mai rafinat poet rus și conjecturile celei mai grosolane secte ruse au intrat în contact în adâncul lor. Atât „cultura”, cât și „necivilizația” – desprinsă de cult – au denaturat-o în același mod, înlocuind lauda de cult a Doamnei cu blasfemie obscenă împotriva Ei.

Blasfemia împotriva Maicii Domnului este un semn esențial al demonismului lui Blok. Literal, aceasta este de la Gavriliada.

11. Prezentarea următoare se reduce la documentarea tezelor din versurile lui Blok și la notițe asupra unora dintre ele.

Folosit 3 prime volume ed. Alkonost Berlin 1923; preluat din volumul al IV-lea „Doisprezece”. Note la aceste poezii în teza a XII-a.

12. Poezia „Cei doisprezece” este limita și desăvârșirea demonismului lui Blok (atât metafizic, deasupra lui: i se arată înlocuirea ultimă, - și cronologic, de unul singur în propria sa, deși condamnată, lucrare: nu a scris nimic. altfel).

Elementul întunericului, dezvăluit în această poezie, este numit prin cuvintele inițiale: „seara neagră”. În ceea ce privește subiectul poemului literar, acesta se întoarce la Pușkin: viziunea demonică într-o furtună de zăpadă („Demonii”).

Caracterul parodic al poemului este direct evident: aici este lupta cu biserica, simbolizată de numărul - 12. Doisprezece Garzi Roșii, al căror conducător era „Iisus Hristos”, parodiază apostolii chiar și cu numele lor: Vanka - „un student , este și el iubit”, Andryukha - primul numit și Petrukha - suprem. Sub semnul tăgăduirii sunt preotul („Acolo afară și cel cu părul lung...) și catapeteasma („Din ce ai salvat catapeteasma de aur”) - adică aia și aia, fără cine și ce liturghia nu se poate face. Semnificația acestei ultime blasfemii va deveni clară prin dezvăluirea semnificației iconostasului într-o lucrare a pr. P. Florensky (Declarație conform procesului verbal, deși aproape textual, deci fără verificare).

Templul este calea către Dumnezeu. Serviciile divine se desfășoară de-a lungul celei de-a patra coordonate de profunzime – durerea. Templu - scara lui Iacov: pridvor - templu - altar - tron - antimine - strachină

- Sfânta Taină - Hristos - Părinte. Altarul este un spațiu nelumesc. Cerul de pământ - altarul din templu trebuie despărțit de martori vizibili ai Invizibilului - fețele sfinților. Ei – ca niște viziuni – apar la granița vizibilului și a invizibilului: se află la limita a două lumi – „îngeri în carne”. Iconostasul este linia dintre vizibil și invizibil: hagiophaniya și angelophaniya. Catapeteasma, - datorita orbirii vederii spirituale -

lătrat în culori ceea ce ar fi trebuit să vedem înaintea tronului lui Dumnezeu este imaginea vie a martorilor. Catapeteasma este o cârja spirituală pentru cei pe jumătate orbi, șchiopi și schilodi. Distrugerea pictogramelor înseamnă a tape ferestre. Un altar fără iconostas ar fi separat de templu printr-un perete gol, iar eo ipso ar înceta să mai fie un altar.
O pictogramă este o linie care înconjoară o viziune. Icoana este o fereastră către acea lume. O fereastră este o fereastră - numai dacă există lumină în spatele ei.Atunci este lumină însăși și, în afară de lumină, ca inactivă, este moartă și nu este o fereastră. Dacă un simbol este realitate, atunci este inseparabil de el, altfel nu este un simbol, ci doar material sensibil.
O icoană este energia harului lui Dumnezeu, iar dacă nu există o astfel de atingere, este doar o tablă. Icoana trebuie fie subestimată, fie supraestimată, dar nu înghețată în înțelegerea ei, doar ca „simbol - un memento”.
Simbolist bloc, nu am putut înțelege asta. Subestimarea lui este în mod deliberat o blasfemie.
Există o negare clară a negărilor de botez în poem. Repetarea repetată și nu întotdeauna motivată intern din poezie: „Libertate, libertate. Eh, eh, fără cruce, „este motivat de paralelismul celor trei timpi în rangul de a anunța dacă l-ai blestemat pe Satana”. - Am renunțat și „Te combini cu Hristos”. – Mă potrivesc. În acest sens, poemul este o repetare a „Al Doilea Botez”, o negare a tăgăduirii botezului, un refuz al dobândirilor de botez: o cruce („Eh, eh; fără cruce”) și un nume „... și ei mergeți fără numele sfântului toți cei doisprezece în depărtare").
În poem, „diavolii” vorbesc distinct și fără ezitare:
Eh, eh, pierde-te.
Inima mi-a sărit o bătaie în piept.
Eh, eh, păcat. Va fi mai ușor pentru suflet. Eh, eh, împrospătează-te, culcă-te cu tine. Eh, eh, nu e păcat să te distrezi. Încuiați etajele – astăzi vor fi jafuri.
- a fost doar o traducere în limba lui Smerdyakov a „totul este permis” al lui Ivan-Kara-Mazov, exprimat mai devreme:
„Dacă sclipesc ochii îndrăzneți, nu le respingi strălucirea.

Păcate, vinovăție și o noapte pasională Soptind prețuitul „Amin”.
Natura viziunii fermecătoare, parodia feței este arătată la sfârșitul poeziei „Isus” (observăm distrugerea numelui mântuitor) dovedește extrem de convingător starea de frică, dor și anxietate fără cauza „demnă” de astfel de o viziune. Acest „Iisus Hristos” apare ca o rezoluție a unei frici monstruoase, a cărei creștere este exprimată printr-un strigăt de nouă ori la fantomă și împușcături, întâlnite cu un râs lung de viscol. Frica, angoasa și anxietatea sunt un semn esențial al viziunii demonice, indicat de literatura hagiografică. La

întrebarea, după ce semne se poate recunoaște prezența îngerilor buni și a demonilor care au luat forma de îngeri, - Ven. Antonie cel Mare a răspuns: „Înfățișarea sfinților îngeri este netulburată. Ele apar în tăcere și blândețe, motiv pentru care bucuria, bucuria și îndrăzneala apar imediat în suflet... Invazia și viziunea spiritelor rele este revoltătoare, cu zgomot, voci și strigăte, ca o invazie de tâlhari. Din tot ce este în suflet provine: frica, confuzia, frica de moarte...
De aceea, dacă, când vezi pe cineva care s-a arătat, intri în frică, dar frica ta este îndată distrusă, iar în locul ei a apărut în sufletul tău o bucurie de nespus, atunci nu-ți pierde speranța și te rogi; și dacă a cărui apariție este însoțită de confuzie, zgomot exterior, splendoare lumească, atunci să știi că aceasta este o invazie a îngerilor răi.
Blok i-a spus (lui Ciukovski) că, după ce a scris „Cei doisprezece” timp de câteva zile la rând, a auzit un zgomot neîncetat, nu chiar un bubuit, dar după aceea a rămas tăcut.
Chukovsky mărturisește că Blok „a vorbit mereu despre poeziile sale ca și cum ar reflecta voința altcuiva, pe care nu s-a putut abține să se supună, de parcă nu ar fi fost doar poezie, ci „o revelație de sus. Adesea a găsit profeții în ele.
Și despre sfârșitul celor doisprezece, când Gumilyov a observat că locul în care apare Hristos i se părea lipit artificial, Blok a spus: „Nici mie nu-mi place sfârșitul celor doisprezece”. Mi-ar plăcea ca acest sfârșit să fie diferit. Când am terminat, eu însumi am fost surprins: de ce Hristos. Dar cu cât mă uitam mai mult, cu atât îl vedeam mai clar pe Hristos. Și apoi a notat la el: din păcate, Hristos.
Combinația nefirească a ultimelor cuvinte clarifică natura viziunii.
Citim o paralelă cu el în literatura hagiografică în viața Sf. Isaac din Peșteri (14 februarie).
Avem în Rus', - „o dată la începutul serii

călugărul, obosit după rugăciune, stinsă lumânarea, s-a aşezat în locul lui. Deodată, peștera s-a luminat de o lumină mare ca soarele și doi demoni s-au apropiat de călugăr sub forma unor tineri frumoși: fețele lor străluceau ca soarele; i-au spus sfântului: „Isaac, noi suntem îngeri și iată că Hristos vine la tine cu puteri cerești”.
Ridicându-se, Isaac a văzut mulți demoni, cu fețele lor strălucind ca soarele; dar unul dintre ei strălucea mai strălucitor decât toți și de pe chipul lui emanau raze; atunci demonii i-au spus și lui Isaac: Isaac, iată-L pe Hristos, cădește-te înaintea Lui și te închini Lui. Neînțelegând viclenia demonică și uitând să se însemne pe sine cu semnul crucii, călugărul s-a închinat în fața acelui demon, parcă în fața lui Hristos. Imediat demonii au ridicat un strigăt mare, exclamând: „Isaac, acum ești al nostru”. Și l-au făcut să danseze până s-a epuizat...
K MUZ (1912).
Există în melodiile cele mai lăuntrice ale tău vestea fatală a morții.
Există un blestem al legămintelor sacre, există o profanare a fericirii.
Și o forță atât de atractivă
Ce sunt gata să repet după zvon Ca și cum ai doborât îngerii.
Seducătoare cu frumusețea ei...
Și când râzi de credință.
Deasupra ta se aprinde brusc
Acela slab, purpuriu-gri

Și odată am văzut un cerc.
Rău, este bine? „Nu sunteți cu toții de aici.
Ei spun cu înțelepciune despre tine:
Pentru alții, ești atât o muză, cât și un miracol. Pentru mine, ești chin și iad.
Demonismul acestei auto-recomandări este extrem de clar. Dar însuși Blok înțelesese deplina semnificație a mărturisirilor sale?
Iată materialul ortodox pentru clarificarea lui, (la strofa a 3-a).
Din viața Rev. O. n. Maxim Konsokalvit. Despre rugăciunea inteligentă. Filocalia V. 475-476.
Cuvintele Rev. Maxim, adresată Sf. Grigore din Sinai.

„Când un duh rău de farmec se apropie de o persoană, îi tulbură mintea și îl face sălbatic, îi întărește și îi întunecă inima, se îmbracă cu frică și frică și mândrie, perversează ochii, tulbură creierul, face să tremure întregul corp, arată fantomatică în fața ochilor, lumina nu strălucește și pură, ci roșiatică, face mintea înnebunită și stăpânită și face gura să rostească cuvinte răzvrătite și blasfemiante.
În unele dintre scrierile lor, slăviții noștri părinți au arătat semnele unei iluminări nefermecatoare și fermecătoare, precum a făcut fericitul Pavel din Latria, când a spus ucenicului său care l-a întrebat despre aceasta: „Lumina puterii vrăjmașului este aprinsă, fumează și este ca un foc senzual.”
(Sf. Callist și Ignatie. Îndrumări către cei tăcuți.. Cap. 63, Bunătatea. V, 382).
„De la novice, diavoli moralizatori și activi li se apropie sunete clare sau obscure. Iar pentru contemplativ, el produce unele fantezii, uneori colorând aerul în asemănarea luminii, iar alteori producând un fel de formațiuni de foc pentru a seduce cumva pe ascetul lui Hristos cu asemenea ispite.
„Dim, violet-gri” - această colorare este caracteristică multor poeme ale lui Blok.
Dublu (1909).
A fost odată ca niciodată în ceața de octombrie
Am rătăcit, amintindu-mi melodia.
(O, un moment de sărutări de nevânzare. O, mângâieri de fecioare necumparate) Și acum, în ceața de nepătruns, se ridica o melodie uitată.
Și am început să visez la tinerețe,
Și tu, parcă în viață, și tu...
Și am devenit un vis care să fiu dus de vânt, ploaie, întuneric...
(Deci visează tinerii timpurii,
Și tu, te vei întoarce).
Dintr-o dată văd - din noaptea ceață, Un tânăr bătrân se clătina până la mine (e ciudat, Nu l-am visat în vis).
Din noaptea ceață
Și el vine direct la mine.)

Și șoptește: "M-am săturat să mă clătin, Respir într-o ceață umedă. Reflectându-mă în oglinzile altora Și sărut femeile altora"... Și a început să mi se pară ciudat Că l-aș întâlni din nou...
Deodată a zâmbit insolent: „Și nu e nimeni lângă mine...”
Cunosc această imagine tristă,

Și undeva l-am văzut... Poate m-am întâlnit pe o suprafață ca o oglindă.
© poemul său și un alt „Săracul meu, prietenul meu îndepărtat (1912) strămoși literari ai „Omul străin” al lui Yesenin.
Cântecul iadului. (1909).
În ceasul acesta în țara fericită petrecem noaptea, Numai aici înșelăciunea noastră pământească este neputincioasă,
Și mă uit, încântat de presimțire, Adânc în oglindă prin ceața dimineții. Un tânăr iese din pânza întunericului să mă întâlnească.
Strângeți tabăra;
Un trandafir ofilit înflorește în butoniera unui frac Buze palide pe chipul unui mort;
Pe deget - un semn al unei căsătorii misterioase Strălucește un inel ascuțit de ametist;
Și mă uit cu o emoție de neînțeles
În trăsăturile feței sale decolorate
Și întreb cu o voce ușor inteligibilă:
- "Spune-mi de ce ar trebui să lâncești și să te plimbi în cercuri care nu se întorc." Trăsăturile subțiri au intrat în confuzie, Gura arsă înghite aer cu lăcomie, Și o voce vorbește din gol:
„ Învățați, sunt trădat de chinul fără milă Pentru că sunt pe un pământ nefericit Sub jugul greu al patimii fără bucurie. De îndată ce orașul nostru este ascuns în întuneric, Tomim cu un val de melodie nebună,
Cu sigiliul crimei pe frunte,

Ca un leu palid, umilit. Caut uitarea în bucuriile vinului...
Iar ceasul pedepsei mâniei a lovit:
Din adâncul unui vis fără precedent, Stropit, orbit, strălucea În fața mea - o soție minunată.
Seara sunet al unui pahar fragil,
Într-o ceață beată, întâlnindu-mă o clipă Cu singurul care disprețuia mângâierile, am înțeles prima exultare.
Mi-am înecat ochii în ochii ei.
Am scos pentru prima dată un strigăt pasional. Deci acest moment a venit, neașteptat de rapid.
Și întunericul era surd. Și o ceață lungă de seară. Și meteorii au devenit ciudați pe cer.
Și era acest ametist în sânge.
Și am băut sânge de pe umerii parfumați
Și băutura era înfundată și rășinoasă...
La tezele 8 și 10. Una dintre cele mai ciudate în ceea ce privește expunerea finală a „secretului”, subconștientului - poeziile lui Blok. Într-adevăr, este groaznic să citești o astfel de mărturisire a unui suflet posedat.
Îmi petrec viața
Nebunul meu, surdul: Azi triumf sobru, Și mâine plâng și cânt.
Dar dacă moartea va veni.
Dar dacă la spatele meu Acela - Care a acoperit oglinda cu o mână imensă - stă...
O lumină din oglindă îți fulgerează în ochi. Și îngrozit, închizând ochii,
Mă voi retrage în acea regiune a nopții Din care nu există întoarcere.
(la teza 7).

„Noapte, stradă, felinar, farmacie, oraș fără sens și plictisitor.
Trăiește cel puțin încă un sfert de secol — Totul va fi așa. Nu există ieșire.
96
Biblioteca „Runivers”
Dacă mori, o iei de la capăt
Și totul se va repeta ca pe vremuri: Noapte, valuri de gheață ale canalului, Farmacie, stradă, lampă.
Poezia exprimă suferința care însoțește gândul de circulație eternă.
Ideea pentru Blok vine de la Eclesiastul („Nu este nimic nou sub soare”, I, 9) prin Nietzsche și Dostoievski „Da, pământul actual, poate că el însuși s-a repetat de un miliard de ori... „la urma urmei, aceasta dezvoltare poate fi deja repetat la nesfârșit, toate într-o singură apariție la linie ... plictisitor indecent. (Fr. Karam. Chort).
Dar sentimentul lui Blok asupra acestei emoții, inevitabil în umanitate, este absolut direct.
Cum crește anxietatea... (1913).
Cum crește anxietatea spre noapte.
Liniște, rece, întuneric.
Conștiința chinuiește, viața e ocupată.
Nu există urină pentru a privi luna printr-o fereastră geroasă.
Ceva se întâmplă în lume.Dimineața mi-e frică să deschid foaia de ziar.
Cineva vrea să apară, cineva rătăcește. se gândi Ile, poate. Un oaspete nedormit, o podea scârțâitoare, Ah, nu contează pentru mine.
O sa ma imprietenesc din nou cu vioara tavernei, monotona si melodioasa.
Voi bea din nou vin.
Totuși, suficientă forță pentru a trage până la capăt. Cu un zâmbet fals sobru În spatele căruia se află frica de mormânt. Anxietatea unui mort.
la teza 7.
Sentimentul de „cineva” rătăcitor prin lume se repetă în „Răzbunare” cu mai multe (dacă nu este clar încă...) specificație:
97
Biblioteca „Runivers”
7
„Secolul al XX-lea... Încă fără fund,
Chiar mai groaznic decât viața este întunericul.
(Și mai neagră și mai mare este Umbra aripii lui Lucifer).
Literal, aceasta și următoarele („Viața prietenului meu”) se întorc la „Când ziua zgomotoasă tace pentru un muritor” a lui Pușkin. Dar pentru a clarifica adevărata natură a anxietății, fricii, dorului și neliniștei despre care vorbește Blok, iată câteva paralele. Nu este nevoie să te retragi în „Filokalie” — să spună contemporanul lui Blok: „Multe și variate sunt căile prin care diavolul pătrunde în suflet și îl îndepărtează de Dumnezeu, se sprijină pe el cu toată ființa — sumbră, urâtă, ucigătoare. ... Când diavolul este în inima noastră, atunci extraordinarul, ucigător, greutate și foc în piept și inimă; Sufletul uman este stânjenit, totul îl irită, simte dezgust pentru fiecare faptă bună... Majoritatea oamenilor poartă în mod voluntar povara satanică în inimă, sunt atât de obișnuiți cu ea încât adesea nu o simt și chiar o sporesc. pe nesimţite. Uneori, totuși, dușmanul rău își înmulțește greutatea în ei de zece ori și atunci ei devin teribil de descurajați, slabi de inimă, mormăiesc și hulesc numele lui Dumnezeu. Mijloacele obișnuite de a alunga melancolia oamenilor din această epocă sunt serile, cărțile, dansurile, teatrele. Dar aceste

remedii măresc oboseala și languirea inimii și mai mult după aceea. Dacă, din fericire, se întorc către Dumnezeu, atunci greutatea lor le va cădea din inimă și vor vedea clar că înainte de cea mai mare greutate se întindea asupra inimii lor, deși adesea nu o simțeau... „dacă observați uneori întuneric extrem. în mintea și inima voastră, durere, dor, strângere și necredință... atunci știți că în voi este o forță ostilă lui Hristos - una diabolică. Această putere, întunecată și ucigașă, s-a strecurat în inima noastră printr-un păcat al inimii, adesea nu ne permite să-l chemăm pe Hristos și pe sfinți, ascunde necredința în spatele întunericului...”
(O. John Kronsht. „Viața mea în Hristos”, vol. 90, 136. 138).
Diavolul vorbeste.
Păcătuiește în timp ce ești îngrijorat
Păcatele tale nevinovate, În timp ce frumusețea este evocată de versurile Tăi păcătoase.
Ochii îndrăzneți vor scântei - Nu le respingi scânteia,

Păcate, vinovăție și noapte pasională
Şoptind preţuitul „Amin”.
Pentru mângâiere, pentru distracție Bea vin spumant, Atâta timp cât vinul îți place, Atâta timp cât nu este împovărător.
Nu contează – farmecul Va trece, iar într-un ceas nebun Tu, în pocăință frenetică, blestemă mintea bieților de noi.
Și vei începe să cazi - dar în mulțime Suntem toți, ca îngerii, curați, Te vom prinde ca să nu te poticni cu călcâiul de o piatră.
Diavolii lui Blok, cu o franchețe uimitoare, într-un mod modern „asigură acceptarea” ispitelor lor – parodie. (Șoptesc prețuiții „amin”, kek îngeri, o parodie a ps. 90, 11). Dar predarea este un nonsens. – Păcate, vinovăție și patimi ale nopții, adică răul – nu se poate șopti „amin”, deoarece păcatul nu participă la adevărata ființă și nu poate fi afirmat prin amenem. (· Păcatul este pericolul pierderii ființei, inexistența din cauza păcatului... căci răul nu există. Dionysus Areop. „O, ierarh bisericesc).
<Amin” peste vin o singură dată („și ariciul în cupa asta...”) și apoi când ontologic nu mai este vin.
Demon.
Vino, urmează-mă - ascultător
Și slujitorul meu credincios.
Voi zbura cu încredere cu tine pe creasta sclipitoare a muntelui. Te voi purta peste abis, tachinandu-o cu nefondul. Oroarea ta va fi inutilă Numai inspirație pentru mine. Voi apăra de ploaia de praf eteric Și de vârtej Cu toată puterea mușchilor și umbra aripilor Și, ridicându-mă, nu voi scăpa.
Și pe munți, într-un alb sclipitor Pe-o poiană fără pată Cu trup dumnezeiesc frumos

Te voi arde ciudat. Știi cât de mică Minciuna aceea omenească, Acea lăcomie pământească tristă Pe care o numești pasiune sălbatică.
Când seara devine mai liniștită Și vrăjită de mine
Dacă vrei să zbori mai sus decât pustiul de foc al cerului, - Da, te voi lua cu mine Și te voi ridica acolo, Unde pământul pare ca o stea, Pământul pare ca o stea. Și, amorțit de surpriză, vei vedea lumi noi - viziuni incredibile despre Crearea jocului meu. Tremurând de frică și de neputință Apoi șopti „lasă drumul” Și întinzându-mi aripile în

liniște, îți voi zâmbi: „zboară”. Și sub zâmbetul divin Distrugând din mers Vei zbura ca o piatră tremurândă. În golul strălucitor...
O variantă a motivelor Demonului lui Lermontov, apropiată de dicționarul și sintaxa ritmică originale. detalii (cf. strofa 5 cu Lermont. „Știi cât de puțin”.
„Sau nu știi ce este dragostea de moment a oamenilor. Emoția sângelui este tânără. Dar zilele curg și sângele se răcește.
Dar elevul l-a depășit pe profesor. Versetul nu este absolut absolut în forma și puritatea limbajului.
Când, intrând în lumea vastă, cauți în zadar Unitatea;
Când privești într-un colț întunecat Și aștepți moartea din întuneric;
Când ești supărat sau bolnav De suferință sau arzător de pasiune,
Crede-mă: atunci mai ești liber să fii mândru de fericirea ta.
100
Biblioteca „Runivers”
Când nu respiri nici plictiseală, nici dragoste, nici frică. Când visele sunt pătate Nu cu sânge tânăr și lent; - Atunci ești jefuit și gol: Moartea este imposibilă fără slăbiciune. Și viața, neștiind exterminarea, Deci - doar încetinește ritmul.
Sto și următoarele sunt dovezi teribile ale vidului sufletului, moartea pe viață, atingerea inexistenței, dezintegrarea personalității.
Ziua de primăvară a trecut fără muncă
La geamul nespălat;
S-a plictisit după zid și a cântat Ca o pasăre captivă, soție.
Am adunat încet memorii și fapte fără pasiune;
Și a devenit clar fără milă: Viața a făcut zgomot și a plecat.
Gândurile și disputele vor reveni, Dar va fi plictisitor și întunecat;
De ce să coboare draperiile de la ferestre.
Ziua s-a ars în suflet cu mult timp în urmă.
... Iar pentru om i-a căzut cererea principală a ecteniei rugătoare: „Pentru ziua a tot ce este desăvârșit, sfânt, pașnic și fără păcat, cerem Domnului”...
Ectenia este schema întregii vieți omenești. Este volumul a tot ceea ce se desfășoară pe fundalul unei zile de viață... Și iată – se stinge fundalul – „Ziua s-a ars în suflet cu mult timp în urmă”.
BINECUVÂNTARE IE.
Din copilărie - viziuni și vise.
ceață mângâietoare umbriană.
Trandafirii fulgeră pe garduri, clopotele subțiri cântă.
Prieteni dragi sunt prea jucăuși, Privirea lor deschisă este prea îndrăzneață Doar ea singură în cercul etern Își țese și își țese modelul de mătase.
toi
Biblioteca „Runivers”
Robkiya este chinuită de speranțele ei. Visele irealizabile sunt visele. Și deodată - haine roșii Tremurau pe pereții aurii.
Toată fața ei aplecată peste mătăsuri, Dar peste tot, prin aurul genelor ei, E un vârtej cu aripi de multe culori, Sau un înger prostrat...
Înger cu chip întunecat, cu o ramură îndrăzneață Roagă-te: <Bună ziua. Ești plin de frumusețe.” Și ea tremură în fața veștilor groaznice. Două coase grele îi căzură de pe umeri.
El cântă și șoptește - mai aproape, mai aproape, Deja deasupra ei aripile zgomotoase ale cortului. Și își înclină privirea întunecată, încețoșată, neputincioasă...

Tremurând, fără să creadă: „Eu-eu, eu-eu”. Și își acoperă pieptul cu mâna... Dar distanțele de foc se înnegrează - Nu pleca, nu te ridica și nu respira...
Și apoi cercul luminos al feței s-a luminat de durere necunoscută... Și deasupra lor - simbol al voinței de sine - vulturul perugian gheare vițel. Numai artistul, ascuns în spatele unei perdele, - El prevede chinul pătimaș al crucii Și repetă: - Profani, proculite. Hic amoris locus sacer est!
Această „blasfemie împotriva Duhului Sfânt” este un lăstaș evident al trunchiului lui Pușkin, o repetare a Gavriliadei, care e însăși un fragment vulgarizat al ereziei nestoriene.
Blasfemia împotriva „mântuirii lucrurilor noastre principale” este limita oricărui demonism și dovada autenticității acestuia din urmă. Aici, în negarea „încă de la începutul timpurilor sacramentul apariţiei” – este negarea tuturor sacramentelor, mai ales a sacramentului lui Ttla şi a Sângelui lui Hristos, negarea liturghiei. Figurat vorbind, Blok se rupe la tron („pentru Crearea tronului creează un pat”) prin Ușile Regale, zdrobește centrul iconostasului (Anunț). Este de remarcat faptul că în poem, care înseamnă imaginea catolică, toate simbolurile ortodocșilor

porți împărătești: Buna Vestire, așadar, atât un înger, cât și un vultur (adică cap de vultur la trupul înaripat de leu, gheare un vițel). Motivul luptei împotriva iconostasului în Blok și în cei Doisprezece
„De la ce te-a salvat Iconostaza de Aur?”
PRIN FUMUL CRU
Prin fumul întunecat de la margine la margine Lumină Crimson
Chemând, chemând către un paradis nemaiauzit, Dar nu există paradis.
Despre ce sunt clopotele în această ceață nebună, roșu-gri,
Ceea ce spun ei cu credință necruțătoare. Vezi întunericul - tot întunericul.
Și cu cât se ceartă mai tare cu ceața vieții de zi cu zi, Acest sunet inactiv,
Pare a fi de fier, netrezindu-mi visul mort.
Iritare remarcabilă împotriva sunetului bisericii, adică pătrunderea fizică a bisericii în sferele „prințului văzduhului”.
Iar spectrul poemului este remarcabil: roșu-gri. mier. deasupra – culoarea viziunii demonice.
Răspândește-te pe tot cerul Un nor de foc vine.
Pictez Madona în celula mea,
Scriu – gândul îmi crește.
Aici i-am desenat chipul tandru, Aici, sub tufă, mâna a înflorit, Aici strălucesc de frumusețe albă ca zăpada Două aripi cerești, două luminoase... Reflecțiile înflăcărate sunt mai strălucitoare Pe pânza mea aspră... Un gând necruțător se ascunde. mai fierbinte Îmbrățișând, lipindu-se de mine...
Acestea și următoarele două sunt, parcă, o scuză pentru premoniție: te anticipez. Anii trec - Toate sub forma unuia Te prevăd.

Întregul orizont este în flăcări și insuportabil de limpede...
... Dar mă tem: îți vei schimba înfățișarea.
Coincidența completă a feței „Ei” (în versetul 2) și a chipului „demonului dimineții” arată că înlocuirea a avut loc.

Există un demon al dimineții. El, cu părul auriu și fericit.
Ca cerul, un chiton albastru curgător, Totul este sidef.
Dar, precum azurul strălucește prin întunericul nopții, Așa acest chip strălucește uneori îngrozitor, Și aurul buclelor - roșu-roșu, Și glasul - bubuitul furtunilor uitate.
Este de remarcat faptul că în rugăciunea lui Hrisostom pentru fiecare oră a zilei, dacă o începi de la ora 1 după socoteala bisericească, adică de la ora 7. dimineața, - petiția „Doamne, acoperă-mă de niște oameni, și zei, și patimi și de tot felul de alte lucruri diferite" cade la ora $ dimineața.
Și în Klyuev (ca în Gogol în „Starosvetskie pomishchi") întâlnim viziunea demonului de la amiază:
Umerii se încălzesc pe adâncimi. Prin pofta în lenea fusel Recunoaștem Praga umană.
Aleargă ca o căprioară în tundra. Loam se înroșește în râpă Și urme de copite minuscule - mlaștină, tremurând moale.
IUBESC CATEDRELE ÎNALTE
Îmi plac catedralele înalte
Umilește-ți sufletul, vizitează. Intră în horele mohorâte, Dispare în mulțimea cântărilor.
Mi-e frică de sufletul meu cu două fețe
Pf Îmi îngrop cu grijă chipul, diavolesc și sălbatic, În această armură sacră.

În rugăciunea mea superstițioasă caut ocrotire de la Hristos, Dar de sub masca ipocriziei Buze false râd.
Și în liniște cu fața schimbată
În lumânările pâlpâitoare de moarte trezesc amintirea celor cu două fețe În inimile oamenilor care se roagă.
Aici s-au cutremurat, corurile au tăcut. În confuzie s-au repezit să fugă.
Iubesc catedralele înalte, mă smeresc să vizitez.
Motivul parodiei, care stă la baza creativității, este expus aici de poetul însuși.
"Ce altceva avem nevoie de martori. Acum auzim blasfemia lui."
Era târziu și seara purpurie, Steaua premergătoare răsărise.
Un glas nou a plâns peste abis - Fecioara a născut Pruncul.
La o voce subțire și întinsă Ca un țipăit lung de fus, Un bătrân important s-a dus în confuzie, Și regele, și băiatul și soția.
Și a fost un semn și o minune:
Într-o tăcere imperturbabilă Iuda a apărut printre mulțimi Într-o mască rece, pe un cal.
Domnii, plini de grijă, au trimis un mesaj până la toate, Iar solii au văzut un zâmbet pe buzele lui Iscariotean.
„Dar de sub o mască ipocrită, buzele mincinoase râd", se spunea mai sus. Deci – Iuda zâmbitor – autoportret.
„Te-ai dus la câmp fără întoarcere" (Sâmbăta Sfântă - se aude în aceasta - marea poezie de sâmbătă un fel de răsturnare a motivului - Nu plânge pentru Mene Mama, văzând în mormânt "-.. "Fata a cântat în corul bisericii".

Sensul poeziei mi se pare o blasfemie subtilă: un copil care participă la Taine, adică un privitor secret, singur știe că rugăciunea este

inutilă și că, în consecință, oricine crede că va fi bucurie este o autoînșelare mizerabilă. .
Iată o paralelă cu Tyutchevsky:
<Și nu există nici un Creator în creație, Și nu are sens în rugăciune.
„Al doilea botez” (Viscolul mi-a deschis ușa).
Poezia vorbește de la sine. Acesta este ceva asemănător cu experiența lui Iulian Apostatul cu botezul, o încercare de „a spăla apele botezului”.
Aici este negarea fontului și jurămintele cu el. În mod remarcabil, al treilea botez va fi moartea.
Soarele de trei ori nordic,
A ocolit lumea subordonată.
De trei ori fiorduri nordice
Ei cunoșteau gheața liniștită a nopților.
De trei ori Red Heralds
Au chemat la un ospăţ sângeros.
Inima mi s-a deschis întunericul înzăpezit al ochilor ei. Zbură departe, turmă sfântă, spre vechea ușă a paradisului pe moarte.
Ai grijă la fiarele rele
Pentru ca îngerii înșiși
Nu mă ridica cu aripile
Nu mă copleși cu laude
Nu mă străpunge cu cadouri
Și cu Împărtășania noastră.
Ngt exodul din viscol
Și este distractiv pentru mine să mor.
A început în charo: acest cerc
Și-a acoperit viscolul cu argint... Mă privește liniștit
Ochi negri.
Și zguduit de viscolele din Stâncă,
Mă ridic, sunând
Sunt pierdut în viscol...
Și pe paturi înzăpezite
Dormiți regi și eroi

a zilei trecute
În pace argintie-zăpadă -
O, al tău, străine, sacrificii de zăpadă.
Și uită-te îmbietor la mine:
„Înviază din morți”.
Nu este singurul poem al lui Blok în care el însuși este conștient de lipsa de speranță a obsesiei sale.
Un viscol bate pe străzi. Se clătină, se clătinește. Cineva îmi dă o mână și cineva zâmbește.
vin și plec.
Și am încremenit într-un vag tremur: De îndată ce trec granița - Și voi fi într-o bâlbâială de jet.
Conduce - și văd: adâncimea, Comprimată de granit întunecat. Ea curge, ea cântă, Ea sună, blestemat.
Și șoptește - nu pleca
(Și voința este distrusă):
— Acceptă: știind cum să mori, Sufletul este înnobilat.
El este condus (așa cum este clar exprimat prin natura datei, comparați terminologia lui N. O. Lossky „al meu” și „dată mie”), demonul

sinuciderii, care i-a apărut adesea în mineri. (Această poezie poate fi comparată cu Demonul sinuciderii lui Bryusov).
Diavolul nu este doar spiritul inexistenței, ci și spiritul autodistrugerii. Neavând mijloacele de a se distruge până la capăt, duhul întunericului îi cere lui Dumnezeu să se distrugă... „Și vor arde în focul mâniei lor pentru totdeauna, tânjind după moarte și neființă. Dar ei nu vor primi moartea... ”(Zosima în „Fratele Karam.”).
Neprimind anihilarea „personalității sale noumenale”, diavolul își realizează „tendința spre inexistență” transformând sinuciderea în personalitatea sa socială, distrugând credința oamenilor în existența lor și împingându-i pe cei obsedați la sinucidere. Deznădejdea este unul dintre păcatele de moarte. Este o cale directă către inexistență. O ființă care a căzut în deznădejde caută de obicei să se sinucidă prin intermediul

Iuda către Yesenin) și ar fi gata să facă acest act dezgustător asupra lui însuși în fiecare zi, dacă ar putea spera să ajungă în acest fel la plinătatea inexistenței. De aici și pofta de moarte pentru Blok. Dar nu sinuciderea aici - inutilă - înțelege el, ci cea mai groaznică - moartea a doua - anihilarea metafizică absolută. Iată ce înseamnă cuvintele: „Moartea va fi al treilea botez”.
Creștinii – „în moartea Lui (Iisus Hristos) – suntem botezați”. Blok vrea să fie botezat în moartea sa.
Parodia profundă este evidentă.
(Ceva în această notă din articolul lui Lossky: „Despre natura lui Satan (după Dostoievski). Colecție editată de Dolinin).
preot din Petrograd-

ÎN PROTECȚIE A. BLOC *)
Articolul preotului din Petrograd, care a murit deja, despre A. Blok nu poate fi numit un proces teologic nepoliticos al poetului. Nu este scrisă în stilul seminarului. Autorul este o persoană cultă și subtilă. În acest articol există un mare adevăr religios nu numai despre Blok, ci poate despre toată poezia rusă de la începutul secolului al XX-lea. Și, în același timp, există o mare nedreptate și nemilosire în procesul lui Blok. Un poet adevărat are alte căi de justificare decât asceza și ascensiunea spirituală. Articolul despre Blok pune în esență sub semnul întrebării însuși dreptul la existența poetului și a poeziei din punct de vedere religios. S-a putut arăta că aproape toți poeții lumii, cei mai mari și mai neîndoielnici, erau într-o stare de „farmec”, nu li s-a dat o contemplare clară și pură a lui Dumnezeu și a lumii ființelor inteligente, contemplațiile lor erau aproape. mereu întunecat de seducția cosmică. Dacă se face excepție pentru Dante, nu va fi pentru Beatrice, ci pentru iad, la care a trimis atât de mulți. Aceasta este cea mai mare și mai dureroasă problemă a poeziei: ea participă doar într-o foarte mică măsură la Logos, participă la Cosmos. În poezia lui Blok, elementul liric și-a găsit expresia cea mai pură și cea mai perfectă. Renașterea poetică rusă de la începutul secolului al XX-lea a conținut otrăvuri mortale și a inclus elemente de corupție ontologică (spun ontologică, nu morală). Dar trebuie să existe o discuție complet separată despre Blok. A. Blok este unul dintre cei mai mari poeți lirici. Prin ea se poate studia natura elementului liric. Când a trebuit să vorbesc cu Blok, am fost mereu uimit de nearticulația

discursului și a gândirii lui. Era aproape imposibil să-l înțelegi. Îi înțeleg versurile, dar nu le-am putut înțelege.
♦) „Dchevnik” de A. Blok, înduioșător în veridicitatea, simplitatea și modestia, îmi confirmă pe deplin caracterizarea.

ce a spus el. Pentru a înțelege, era necesar să fie în starea în care se afla el însuși în acel moment. Logosul era complet absent din cuvintele sale. Blok nu cunoștea nicio altă cale de a depăși și de a lumina haosul spiritual în afară de poezia lirică. În discursul său colocvial, acea frumoasă depășire a haosului care a avut loc în versurile sale nu avusese încă loc și, prin urmare, discursul lui era lipsit de legătură, sens, formă, erau niște frânturi de experiențe spirituale încă tulburi. Blok nu a putut transforma haosul psihico-cosmic nici intelectual, prin gândire și cunoaștere, nici religios, prin credință, nici mistic, prin contemplarea luminii divine, nici moral prin discriminare și evaluare morală, l-a realizat exclusiv prin poezie lirică. A fost un vers fără speranță. Mereu mi s-a părut că Blsk nu are deloc minte, era cel mai lipsit de intelectualitate dintre poeții ruși. Asta nu înseamnă că Blok avea o minte de o calitate foarte proastă și de proastă calitate, așa cum o fac proștii, nu, pur și simplu era dincolo de intelectualitate și nu era supus judecății din punctul de vedere al categoriilor intelectuale. Pentru filozofia Sfântului Toma d'Aquino, care vede în intelect partea cea mai nobilă a omului. legând-o cu adevărata ființă, Blok ar fi dificil. El putea fi deasupra minții, dar nu era minte în el, începutul Logosului îi era străin, locuia exclusiv în Cosmos, în sufletul lumii. Iar propriul său suflet era complet lipsit de apărare, nu era blindat de nimic, complet dezarmat. El este foarte diferit de Pușkin și Tyutchev, care erau neobișnuit de deștepți și cunoșteau alte căi de ascensiune în afară de cele lirice. Blok este, de asemenea, foarte diferit de alți poeți de la începutul secolului al XX-lea, de exemplu, de Vyacheslav Ivanov, care nu are un geniu poetic egal cu Blokovsky, dar a cărui operă este apariția minții, a intelectualității rafinate. Soarta tragică și suferintă a lui Blok este soarta unui suflet liric lipsit de apărare, gol, care este capabil să opune doar poeziei undelor cosmice întunecate. Dar mai spune despre ea:
„Pentru alții, ești atât o muză, cât și un miracol.
Pentru mine ești chin și iad.
Blok aparținea unei epoci și unui mediu care idealiza lipsa de apărare și era gata să vadă în ea o stare superioară. Este caracteristic pentru versurile lui Blok că nu are o sferă îngustă, ca unii poeți minori, dimpotrivă, este o lirică universală atotcuprinzătoare. Versurile acestea

legat nu numai de experiențele iubirii, ci și de soarta Rusiei și de căutarea lui Dumnezeu și a Împărăției lui Dumnezeu. Întreaga lume și totul în lume devine materialul realizării lirice și există doar un răspuns liric la toate. Soarta lui Blok pune o problemă metafizică foarte profundă. Blok avea individualitatea genială a unui poet, dar nu avea personalitate. Personalitatea este deja o apărare, poate rezista Cosmosului, face distincții și dezarmează seducțiile. Personalitatea participă la Logos; nu poate exista doar în Cosmos. Cosmosul în sine nu creează personalitate, el creează doar individualitate. Personalitatea creează doar Logosul. Dar Blok a fost complet cufundat în elementul

Cosmosului, a văzut totul în el și prin el. Prin urmare, neavând o personalitate înrădăcinată în Lsgss, vede doar fețele noroioase ale lui Kssmos. Era un romantic în sensul că în el spiritul era complet cufundat în elementul suflet-cosmic și captivat de acesta. Nu cunoștea libertatea. Mai puțin de toate, se poate spune despre Blok că a avut un început demonic, dar era lipsit de apărare împotriva începuturilor demonice. Oricât de ciudat ar părea, era în el un fel de moralism înfricoșător, deloc bărbătesc. De exemplu, din punct de vedere moral, îi era frică de un început demonic în Vyach. Ivanov. Putea fi captivat și sedus de înșelăciunile răului, dar nu voia răul și se temea de rău. Urâțenia și inexistența îi apăreau adesea în imagini înșelătoare ale frumuseții, dar voia să vadă față în față frumusețea Cosmosului. Motivele Frumoasei Doamne sunt legate de aceasta.Este remarcabil că Blok s-a încăpățânat întotdeauna să reziste tuturor învățăturilor și teoriilor dogmatice, dogmaticii pragmatismului și cantității, dogmaticii lui Merezhkovsky, dogmaticii lui R. Steiner și numeroșilor dogmatici ai lui V. Ivanov. Conceptul său de onestitate includea rezistența la dogmă. Dar era lipsit de apărare în fața ispitelor și înșelăciunilor vieții cosmice. Blok a idealizat lipsa de apărare. Blok a avut un dor mare pentru o transformare cosmică în frumusețe. A fost un moment în care, în revoluția bolșevică, a încercat să vadă începutul unei transformări cosmice și pe Frumoasa Doamnă. Apoi s-a îndepărtat cu groază de urâțenia ei. Nu avea darul de a distinge spirite, dar poezia lui avea un dar pretetic pasiv, știa ce se va întâmpla cu cosmosul, dar nu știa ce vine din Logos. A fost lipsit de masculinitatea spirituală, sufletul îi tremura veșnic de vârtejele cosmice, dus în viscol înzăpezit. Și A. Bely se învârte cu vârtejuri cosmice. Dar A. Bely nu este o natură exclusiv lirică, el întotdeauna argumentează, gândește, construiește teorii, ocultă
W

sau filozofic, iubește schemele, plin de interese intelectuale, este un fenomen mixt, mai puțin pur și mai puțin sacrificial decât Blok.
Este posibil să pronunți o judecată religioasă asupra lui Blok și cum va fi această judecată? Posibilitatea unui proces religios al unui poet este o problemă foarte complexă. Este foarte ușor să condamni toți poeții și toată poezia. Vl. Solovyov a încercat să facă acest lucru în privința lui Pușkin și fără succes. El și-a însușit prerogativele judecății lui Dumnezeu. În esență, aici se pune și se hotărăște problema semnificației nu numai a creativității poetice și artistice, ci și a întregii creativități umane. Creativitatea nu are nimic de-a face cu sfințenia. Creativitatea este legată de păcat. El, ca și Erosul lui Platon, este un copil al doi părinți - sărăcia și bogăția; inferioritate, lipsă, anxietate, dor și exces de forță, generozitate, dăruire de sine. Creatorul este diferit de cel care contemplă lumina divină și găsește odihnă în Dumnezeu. Aceasta este o altă cale, o altă chemare, un alt dar. Natura actului creator este căsătoria, în ea o persoană nu este singură, se întâlnește și interacționează cu altul, cu Dumnezeu, cu lumea și cu diavolul, cu îngerii, oamenii și demonii. În această întâlnire creativă de căsătorie, o persoană poate fi activă și pasivă, masculină și feminină, începutul Logosului și începutul Cosmosului pot predomina în el. Dar ceva este întotdeauna depășit din libertatea originară, pre-lumească a omului, în transfigurarea lumii, în pregătirea notelor din cer și pământ nou. Creativitatea este necesară nu pentru mântuirea sufletului omenesc, ci pentru pregătirea Împărăției lui Dumnezeu, pentru plinătatea Lui. Eforturile și

rătăcirile foarte creative ale omului sunt importante pentru pregătirea și transformarea lumii, pentru noul cer și noul pământ. Imaginația și viziunea creatoare a poetului vor intra în lumea transfigurată, imaginile sale vor intra ca o serie specială de realitate. Sufletul Rusiei și poporul rus era și el lipsit de apărare, ca și sufletul lui Blok, Logosul nu a preluat controlul Cosmosului în acest suflet. Va fi Rusia în noul cer și noul pământ la fel cum a văzut-o Blok și a cântat despre ea în poeziile sale uimitoare? Viziunea poetului despre lumea demonică, demonică, servește la dezvăluirea lumii. Ce cale tristă a trecut creativitatea rusă de la Pușkin la Blok, de la prima noastră renaștere poetică a erei Alexandru la a doua renaștere poetică de la începutul secolului al XX-lea? Pușkin a cunoscut multe necazuri și necazuri, dar a cunoscut și bucuria creatoare, ușurința cerească. Blok cunoaște doar durerea.

tristețe, dor și iad. Dar este posibil să arunci cu piatra în el pentru asta? El aparține și Rusiei eterne, transformate, Rusiei noului cer și a noului pământ, la fel ca Pușkin. Ea este pregătită nu numai de sfinți, asceți, care au fost curățiți, care au văzut lumina divină, ci și de cei care au târât, chinui, ademeniți și căzuți, dar străduindu-se la înălțime, la o viață transfigurată în frumusețe.
Nikolai Berdiaev.
8

ESTETIC ŞI SENSUL TEOLOGICO-LITURGIC AL CLOPOTELUI.
Vinos hoso Mortuos piango Sabbatem pango
Fulguro frango
Spiritul iubitor de întuneric a fost la lucru în revoluția rusă, încă de la concepția ei. Acum, cu o ură deosebită, a căzut asupra clopoteilor și a sunetului de clopote. Este greu de găsit un fenomen mai simbolic decât această provocare către cer. În limbajul filozofic, s-ar putea boteza obsesia revoluționarilor drept psihologismul suprem: un cap inflamat, nebun, delir și o inimă rece, crudă, surdă. Această stare este exact opusul spiritualității, care se caracterizează printr-un cap rece și limpede și o inimă iubitoare și caldă. În acest sens, sunetul clopotelor este un simbol al spiritualității bisericești. Metalul rece, turnat după regulile artei, tăind straturile de aer cu vibrațiile sale, răsună în inima omului cu voci înalte, clare, sobre - îl încălzește spiritual.
Vibrațiile sunetului clopoțelului creează în lumea spirituală și matriliniară aceleași imagini ca și lumina soarelui care pătrunde în straturile eterului și strălucirea lumânărilor și a candelabrelor.
Cu toate acestea, ideea principală pură a sunetului clopotelor a fost supusă unor interpretări improprii și chiar distorsiuni în istoria artei bisericești.
Există două stiluri de sunet de clopoțel. Primul este că acordat exact la scara temperată modernă, clopotele dau un model melodic.

oarecare temă gata făcută, iar ritmul soneriei corespunde în mod firesc acestei teme, jucând fie un rol compus, fie unul subordonat. Același lucru va trebui spus și despre timbrul specific al clopotului. Uneori, tiparul melodic constă în repetarea unei figuri simple sau a unui interval (de cele mai multe ori o treime minoră sau o triadă majoră).

Dar atât această figură, cât și intervalul sunt în limitele scalei temperate, iar ritmul aici, la fel ca în primul caz, joacă fie un rol compus, fie unul subordonat. Acesta este un tip vest-european: a fost introdus în Rusia de un talentat, dar complet lipsit de simțul stilului rusesc, pr. Aris starkh Israelev (născut în 1817). Viciul principal al stilului occidental este că le încredințează clopotelor o sarcină care nu le corespunde, care este incomparabil mai bună și mai oportună de încredințat vocilor umane și instrumentelor orchestrale. O figură melodică, sau chiar o melodie întreagă pe un clopot, nu poate avea sens decât în grotescul baroc - pe care îl observăm, de exemplu, în interpretarea melodiei lor prin clopoței sau carillone. Melodia cântată cu seriozitate pe clopote (și chiar cu scop liturgic) dă impresia a ceva extrem de nepotrivit, mort, fals, artificial și exagerat. Impresia de aici este analogă cu cea produsă de tehnicile pictorial-perspectivă în pictura icoanelor sau, chiar mai rău, de o păpușă în mișcare sau un automat (aproximativ la fel ca și când ar plănui, de exemplu, să transmită mișcare sau să introducă venerarea în cinematografie). cu o lucrare sculpturală a bisericilor catolice).
Al doilea stil de sunet de clopoțel este că timbrul, ritmul și tempo-ul ies în prim-plan. În ceea ce privește materialul sonor în sine, rolul său aici se dovedește a fi destul de special. Melodia, în sensul propriu al cuvântului (- tema după intervalele scalei diatonice sau cromatice) se retrage în fundal sau dispare complet. În consecință, dispare și armonia în sensul special al cuvântului - ca urmare a îmbinării teme-melodii (originea armoniei, după cum se știe, se datorează combinațiilor simultane de voci în mișcare în lucrări polifonice - polifonice; și în teoria compoziției moderne, o înțelegere largă și profundă a armoniilor iy este dată doar din geneza ei polifonică). În „al doilea stil”, în locul melodiilor și armoniilor în sensul propriu, apare un timbru specific clopotului, care sună ritmic. Timbre, după cum știți, se datorează tonurilor. În clopote, ambele tonuri sună extrem de tare și, ca urmare, creează nu numai timbrul corespunzător, ci și armonii disonante caracteristice. Greutate variată

iar dimensiunea și alți factori din setul de clopote dau diferite combinații de tonuri, menținând în același timp tonurile dominante. Aceasta determină și unitatea concepției artistice, care străbate toată muzica acestui set de clopote. Această muzică poate fi numită muzică ritm-harmonic sau ritm-timbre. Apropo, să observăm că unitatea este dată de o masă puternică a tactului unui clopot mare care sună rar în momentele puternice; joacă un rol asemănător cu cel al unei pedale sau al unui punct de orgă (mai ales dacă un anumit ton sună clar, care, totuși, nu trebuie exagerat. Clopoțelul ar trebui să fie întotdeauna, ca să spunem așa, un ton dezacordat. Ar trebui să existe și se datorează acestei tulburări, așa-numita „.beat” – provocând vibrații impresionante și zgomote de sunet). Toate acestea sunt îmbunătățite și animate de ritm și dinamică (forță) și agogie (viteză, tempo).
În astfel de condiții, clopotele joacă un rol complet independent. Sarcina lor muzicală și metafizică este redusă la animație maximă în tipul potrivit de materie inertă, anorganică de cea mai înaltă, al cărei tip este fără îndoială metal. În sunetul clopotelor, ea începe să trăiască în felul ei, dar pe bune. Aici, în imaginea vibratoare acustic-muzicală, ideea platoniciană a materiei anorganice este dezvăluită maxim. Acest sunet „adevărat” al clopotului nu are nimic de-a face cu manechinul cântând cariloane. Iar figura plină de viață,

uneori chiar parcă dansatoare a sunetului clopotului, plină de o solemnitate deosebită, importantă (tocmai datorită îmbinării unui ritm de dans plin de viață cu un zgomot puternic) este răspunsul materiei anorganice la chemarea divină. Ea ia parte la slujirea lui Dumnezeu cu vibrații fizice și agitație a aerului, organizate de zgomotul armonic al timbrelor ritmice. Acesta este sofisma sonor al materiei.
Clopotele sunt, de asemenea, capabili să ofere alte stări opuse, dar nu prin cântând „melodii triste”, ci printr-un sunet rar, singuratic, de clopote mici, sau mai buni decât medii, combinația lor periodică la momente slabe de tact.
Logica teologică a textelor liturgice și a cântării armonioase după moduri bisericești, însoțite de zgomotul de clopot al timbrelor ritmice, oferă o imagine asupra adevăratei ierarhii a valorilor. Preoția este duhul, poporul, corul este sufletul, clopotul este trupul. Și dacă „melodiile” cântate de clopotele „acordate” seamănă cu papagalii care pronunță prost cuvinte umane de neînțeles pentru ei, atunci clopoțelul ritmic-timbre

zgomotul poate fi asemănat cu zgomotul și ciripitul păsărilor într-un limbaj al păsărilor, dar și de înțeles pentru păsări și oameni, limbajul lor caracteristic. În mod simbolic, putem spune că zgomotul armonic al clopotului ritmic-harmonic este de înțeles chiar și de către clopotele în sine, deși ultima esență a „minții clopotelor”, la fel ca zgomotul și mișcarea materiei anorganice în general, este înțeleasă de Domnul. singur și sfinții Lui care rămân în El. În orice caz, omul de aici nu fură sufletele materiei, ci cooperează cu ea pe o bază ruptă.
Sunetul clopotului cu timbru ritmic și cu tonuri ritmice în toată bogăția, splendoarea și splendoarea regală este cunoscut doar de Rusia ortodoxă. Merită menționat aici și remarcabilul maestru virtuos al acestei sonerii, Alexandru Vasilevici Smagin (născut în 1843). Tehnica de turnare a clopotelor a atins o înălțime extraordinară și în Rusia, a cărei amploare, fără comparație, lasă în urmă nu numai Europa, ci întreaga lume. Prima mențiune despre clopote în cronicile rusești datează din 1066. În 1533, la Moscova a fost turnat un anunț de clopot de 1000 de lire. În același timp, a apărut un clopot virtuos. În 1689, la Rostov, a fost turnat clopotul „Sysa”, cântărind 2000 de lire sterline. Puțin mai devreme, sub țarul Alexei Mihailovici, în 1654, un clopot a fost turnat într-un somn de 8.000 de lire; dar a fost ridicat la clopotnita abia in 1668. Bernhardt Tanner remarcă meritul artistic și grandiozitatea acestuia. În urma incendiului și a crăpăturilor, clopotele din 1731 „rămăseseră mute”. În 1734, la materialul acestui clopot a fost adăugată o nouă cantitate de metal, iar prin priceperea maestrului Ivan Feodorovich Motorin, clopotul a fost turnat în greutate de 12.327 de lire 19 de lire. Acesta este faimosul clopot al țarului - cel mai mare din lume.
Gustul pentru sunetul clopotelor, bogăția compozițiilor de clopot (modele de sunet) și înțelegerea semnificației limbii pe care o vorbește clopotul corespunde pe deplin înălțimii, profunzimii și frumuseții liturghiei ortodox-ruse, în care sunetul clopotului. , alături de cântarea znamenny, constituie un moment esenţial.
Aici este imposibil să nu menționăm puritatea și lipsa de pasiune a sunetului clopotului cu toată strălucirea, vioicitatea și expresivitatea lui. Spiritualitatea sa pură și claritatea imaculată, privind în chiar inima, i-au trezit ura specială față de demonul mărunt impur, slab-pasionat, rațional-emoțional al revoluției. Ambele

revoluții - în Occident, așa-zise. Marea Revoluție Franceză și în țara noastră, începută de domnia lui Petru I și finalizată de bolșevici, a fost și este însoțită de un marș deschis către clopote și

deosebit de remarcabil – cu aceleaşi scopuri practice – turnându-le în tunuri pentru apărarea „patriei revoluţionare” şi în folosul, parcă, al industriei.
Aceasta este una dintre variantele primirii lui Iuda Iscarioteanul, care s-a îndurat de lumea turnată pe picioarele Domnului Isus, care venea să moară - dar nu din dragoste pentru cei săraci, ci pentru că „era un hoț” (Ioan.12,6) Tați au fost și au rămas rebeli și revoluționari – încoronați și neîncoronați. Fiara-stat uraste glasul curat, angelic al clopotului, care anunta „patria cereasca dorita”, „cetatea lui Dumnezeu”. Dar „viețile epocii viitoare” cu atât mai pline de speranță ar trebui să iubească această limbă cu atât mai mult.
V. N. Ilyin.
Paris.
februarie 1930

PRINȚUL S. N. TRUBETSKOY (1862-1905)
În istoria gândirii ruse, carte. S.N. Trubetskoy a intrat în primul rând ca un istoric inspirat al filosofiei. În special prima sa carte, Metafizica în Grecia antică, va rămâne pentru totdeauna un exemplu de studiu cu adevărat filozofic în istoria filosofiei. Trubetskoy a devenit istoric pentru că era filozof. Filosofia s-a desfășurat pentru el ca istoria. El a simțit puternic caracterul ecumenic și conciliar al gândirii filozofice; și credea că numai în experiența și isprava cumulativă a tuturor timpurilor și generațiilor intră gândirea umană și numai așa poate intra în mintea adevărului. În primul rând, a respins individualismul în cunoaștere. El a considerat principiul protestant, absolutismul principiului personal, principiul cunoaşterii solitare, drept cel mai mare păcat al noii filosofii europene. Prin urmare, concluziile fie sceptice, fie pesimiste sunt inevitabile... Trubetskoi a cerut să filosofeze în elementul istoriei. Și a arătat că așa filosofează întotdeauna o persoană. Aceasta nu înseamnă că el este legat de tradiție, acesta este un sentiment de solidaritate universală sau de responsabilitate reciprocă în aspirațiile și sarcinile filozofice; și este determinată de conștiința responsabilității, conștiința sfințeniei și măreției lucrării filozofice. Toată lumea filosofează pentru toată lumea și pentru toată lumea, căutând și înțelegând adevărul care este același pentru toată lumea... Trubetskoy a tratat trecutul filosofic critic și liber, dar întotdeauna cu o atenție simpatică, încercând să înțeleagă fiecare învățătură și chiar eroare din problemele sale, din cele reale, chiar dacă întrebările spiritului nerezolvate. Nu putea trăi într-o lume a iluziei; nu ar putea trăi dacă s-ar dovedi că întregul trecut era în întuneric fără speranță. Nu s-ar considera îndreptățit să filosofeze dacă istoria filosofiei ar fi lipsită de sens. Astfel i s-a înaintat sarcina de a justifica istoria filozofică. El a putut să arate asta în fiecare

filozofia are propriul ei adevăr, adesea nerecunoscut de purtător, adesea mutilat de el, adesea o bucată de adevăr desfigurată, dar întotdeauna sau aproape întotdeauna există adevărul căutării...

Trubetskoi credea în noblețea minții umane, în divinul imaginea în om; și de aceea nu a putut niciodată să admită că gândirea umană caută și dorește în mod conștient sau deliberat minciuna, autoînșelăciune... În această privință, era aproape un optimist naiv. Acest optimism l-a orbit adesea, l-a împiedicat să-și simtă tragedia severă în istoria filozofiei... Aici se deschide limita perspectivei istorice.
Trubetskoy nu a construit un sistem filozofic. Activitatea sa filozofică a fost întreruptă prea devreme. Dar toată viața a fost profesor, aproape un predicator de filozofie. În dezvoltarea sa filozofică, Trubetskoy a ieșit din idealismul german, din misticismul german. În acest sens, cel mai mult seamănă cu Vlad. Solovyov, cu care era atât de apropiat. Din idealismul german s-a întors în lumea antică. A fost a doua și cea mai mare dragoste a lui. Pentru el era o lume strălucitoare a gândirii vesele și triumfătoare, suficient de puternică și tânără pentru a învinge îndoielile și temerile. Dar cel mai important, pentru el a fost o cale istorică către Hristos. El a văzut în filosofia antică acea „pregătire a Evangheliei” pe care scriitorii bisericești antice au văzut-o și au recunoscut-o în ea, care îl considerau pe Platon și chiar pe Heraclit „a lor”... În filosofia elenă, Trubetskoy a văzut mișcarea gândirii umane naturale către Revelație, un fel de profeție naturală, premoniție și presimțire. El a subliniat întotdeauna că adevărul elenismului a fost consacrat și perceput de către Christism,-a vrut să derive sincerul din filozofie... Cu toate acestea, creștinismul este un științific al lui Dumnezeu-colelii și, prin urmare, pentru creștin, posibilitatea opresiunii umane. este exclus, ca atare. Întruparea Cuvântului mărturisește puritatea naturii umane, capacitatea ei de puritate. Cel mai înalt într-o persoană este mintea sa, - Trubetskoy a găsit confirmarea acestui lucru de la părinții Bisericii. Acest lucru cel mai înalt în aspirațiile sale naturale este, de asemenea, sfințit în Întruparea Cuvântului. Nu este întâmplător că adevărul creștin a fost exprimat în limbaj a înțelepciunii elene. Elenismul a fost neputincios să dezvăluie adevărul, căci Adevărul este divin. Dar putea să o accepte și să o recunoască, pentru că a aspirat la ea. Înțelepciunea a putut fi dezvăluită numai, iar Cuvântul s-a făcut trup... Dar el a fost revelat înțelepților, din dragoste pentru înțelepciune, filozofie, tânjit după ea... A fost în creștinism, ca religie a Cuvântului, că Trubetskoy a văzut ultima justificare și sfințire a filozofiei. Se poate spune că a fost și a aspirat să fie filosof pentru că era creștin.

Poate că s-a înșelat în multe privințe și în elenism nu a simțit suficient ispitele sale otrăvitoare, nu doar limitările... Este foarte caracteristic că Trubetskoy, aparent, a fost cel mai puțin atras de cei mai mari gânditori ai lumii antice. Nu întâmplător nu a scris nici despre Platon, nici despre Aristotel. Și în cursul său despre istoria filosofiei, capitolele despre ele nu sunt printre cele mai bune. El era interesat de începuturi și sfârșituri: ascensiunea gândirii din religiozitate sau din mit și rezultatul înțelepciunii elene. Acest lucru este foarte revelator. Antichitatea pentru Trubetskoy a fost doar un preludiu, o introducere, primul act. A încercat să se elibereze de constructivismul istoric al lui Hegel, a evitat să reducă mișcările filosofice la formule lipsite de ambiguitate. Și totuși, pentru el, antichitatea s-a transformat într-un moment al formării universale a gândirii. Era un mare adevăr în asta. În conștiința rusă, Trubetskoy a ridicat pentru prima dată și cu multă gravitate problema elenismului ca

problemă creștină. Dar întrebarea nu a fost pusă de el foarte clar, nici suficient de clar. De asemenea, este caracteristic faptul că Troubetzkoy nu a simțit tragedia antichității – problema aceea pe care Nietzsche o dezvăluise atât de dureros în articolele sale timpurii despre filosofia greacă, Troubetzkoy nu a observat cumva. Pentru el, această tragedie elenă și raționalismul deosebit, unic și foarte încăpățânat al spiritului antic, au rămas străine. Prin urmare, el a simplificat cumva problema întâlnirii dintre Evanghelie și filozofie. În această privință, el nu a putut depăși, dacă nu influența, în orice caz, starea de spirit a protestantismului liberal german. Toate acestea nu diminuează meritele lui Trubetskoy ca istoric al gândirii. În timp, el a ridicat o întrebare importantă și a reușit să-și arate toată ascuțimea vitală și religioasă. Și, cel mai important, a studiat istoria filozofiei cu conștiința că îndeplinește o sarcină religioasă, că slujește Biserica... Desigur, Trubetskoy era prea elenist. Dar el era un grec care L-a recunoscut și L-a acceptat pe Hristos. A rămas înțelept. El a fost înțelept în această vârstă, dar chiar în această înțelepciune a compus eforturi; să compun un cântec laudativ al Înțelepciunii întrupate a lui Dumnezeu.
Carte. Trubetskoy aparține generației plecate de gânditori ruși, prea calmi și mulțumiți. Prin dispoziţia sa mentală, el era un bătrân liberal rus, care într-adevăr a acceptat multe motive de slavofilism, dar a rămas un occidentalizator. Acest lucru l-a împiedicat pe Trubetskoi să înțeleagă pe deplin acuitatea crizei rusești care îl tulburase întotdeauna.El nu a pus problema crizei culturii. Parcă nu înțelegea toată profunzimea acelor contradicții din viața rusă, care la vremea lui tocmai erau expuse.

Cărțile sale, și mai ales articolele sale de opinie, par acum depășite. Dar dragostea filozofică, erosul filosofic, nu a devenit învechită în ei și nu va deveni învechită - iubire și atracție către adevăr. Nici voința lui fermă față de biserica gândirii, vieții și modului de viață nu va deveni învechită în ele. Și despre carte. S. N. Trubetskoy nu va fi șters ca unul care a căutat și a găsit și a chemat pe alții să caute și să găsească adevărul rațiunii în Hristos, Înțelepciunea întrupată și Cuvânt.
1930.XI. 7.   George V. Florovsky

новыя книги
Jean Riviere. Modernismul în Biserică. Studiul istoriei religioase contemporane. - Paris. Letouzey și Ané. 1929; 8, p. XXIX 589.
Au rămas prea multe nespuse în cartea lui Riviera. Autorul se limitează la istoria externă. El povestește cum a început criza și cum a izbucnit - o criză mai degrabă a conștiinței bisericești-sociale decât a gândirii teologice. Și în această poveste există multe trăsături cotidiene și psihologice curioase. Mai presus de toate, Rivière vorbește despre cărți, despre autorii de cărți. În istoria controverselor și a disputelor literare, cartea sa introduce cu adevărat. Dar nu există o sinteză istorică în cartea sa. Sensul istoric-bisericesc al modernismului rămâne nedescoperit. Și mai presus de toate, Rivière vorbește prea puțin și prea fluent despre cauzele și originile modernismului. El repetă definiția enciclicii papale: curiozitate, mândrie, ignoranță... Vorbind despre influențe protestante, despre otrăvirea științei protestante: notează mișcări

inovatoare separate în catolicismul secolului al XIX-lea... Toate acestea nu pot fi înlocuite cu istorice. analiza genetică... În portretizarea lui Rivière, nu se simte că modernismul s-a născut din probleme religioase, că a fost o experiență în rezolvarea unor probleme reale... Nu este greu de înțeles de ce Rivière vorbește cu deplină franchețe doar despre apostații supremi; amintește doar de moderniștii reîntors sau retractați, cumva de altfel. În orice caz, perspectiva istorică este denaturată de aceasta... Și principalul lucru rămâne de neînțeles: dacă modernismul a fost o mișcare conștient distructivă, de ce s-a bucurat atât de multă vreme de simpatia clerului și a mirenilor evlavioși; de ce atât preoția, cât și oamenii bisericii nu au vrut cu atâta încăpățânare condamnarea moderniștilor... Lasă-l

a fost doar neînțelegere și autoînșelare; în orice caz, este necesar să se arate temeliile interne și motivele acestei greșeli conștiincioase... În cele din urmă, criza s-a rezolvat nu din interior, ci din exterior, prin hotărârea autoritară a Sfântului Scaun, în fața căreia biserică și opinia publică s-a înclinat, dar cu greu s-a schimbat cu adevărat... Aici se deschide o nouă dificultate: Riviere nu înțelege de ce lupta împotriva modernismului s-a manifestat atât de des în acțiuni grosolane și ignorante; de ce, de fapt, s-a transformat adesea într-un obscurantism incontestabil și s-a înseninat cu o pasiune nemiloasă; de ce lichidarea modernismului s-a dovedit a fi, măcar pentru o vreme, o captivitate a conștiinței și gândirii teologice... Rivière nu ascunde faptele. Dar încearcă să explice severitatea și duritatea măsurilor punitive prin împrejurările vremii, beneficiul cauzei... Încearcă să restrângă și să limiteze semnificația și sensul decretului: Lamentabili și enciclica: Pascendi. De remarcat că opinia sa nu este general acceptată... În orice caz, meritul canonic al acestor acte rămâne neclar. Cu atât mai rău dacă sunt supuse revizuirii și abrogarii. Aceasta introduce o incertitudine tulburătoare. Asta înseamnă că criza nu este complet rezolvată. Se deschide o oportunitate neliniștită - de a argumenta dacă decizia dată a Sfântului Scaun este un act invariabil de învățătură infailibilă ex cathedra... Decizia înainte de timp, în orice caz, este prezentată prin „consimțământul ecleziastic” (consensus ecclesiae) și ... opinia teologilor" (opinio theologorum). Acuitatea întrebării se dezvăluie nu în planul canonic, nici în plan disciplinar. Problema conștiinței religioase se dovedește a fi dureros de acută: supunerea la autotititate nu închide posibilitatea de a avea opinii interzise despre sine, deoarece rămâne în esență neclar în ce sens sunt interzise: din falsitate incontestabilă sau doar din intempestiv și din afara de motive de evlavie sau ordine exterioară. Aceasta introduce un subiectivism periculos în viața bisericii și în conștiința credincioasă... Riviere nu atinge cu greu aceste întrebări inevitabile și dureroase. Există prea multe omisiuni în cartea lui. De fapt, rămâne neclar ce este modernismul. Definițiile lui Rivière, care repetă actele papale, nu depășesc frazele abstracte, lipsite de viață și prea clericale. Întrebarea este: este cu adevărat posibil să afirmăm că Loisy și baronul Gügel aparțin aceleiași mișcări, aproape aceleiași conspirații... În legătură cu catolicismul german, întrebarea este pusă deosebit de ascuțit. Sub un nume comun, ceva destul de eterogen este unit. Aici este necesară o distincție strictă. Este nevoie de o istorie a ideilor moderniste. Numai ea va dezvălui sensul modernismului. Și adevărata depășire a ispitelor

este posibil doar prin rezolvarea în esență a acelor neînțelegeri care fac posibilă o eroare conștiincioasă în aceste sau alte întrebări... Să nu se deschidă cale în modernism, asta trebuie arătat. Dar chiar și istoria ispitei trebuie descoperită de la ultimele sale origini. Riviere nu a făcut asta în cartea sa. Se scrie nu despre conștiința bisericească, ci despre dispute umane... Și în concluzie despre două curiozități absurde. De două ori Riviere menționează Rusia și de ambele ori fără succes. El vorbește despre modernism în Rusia și numește: Merezhkovsky, Gr. Trubetskoy și Rozanov, héritiers plus ou moins directs de Tolstoï! și le atribuie dorința de a înlocui dogma cu sentimentul și viața (p. 47)... Totuși, aici pr. A. Palmieri. El însuși este de vină pentru a doua greșeală: îl ia pe M. Zezkhovsky drept ortodox, evident pentru că articolul său a fost publicat în Moscow Weekly (p. 451).
Георгій В. Флоровскій. 1930.XI.7.
Orient si Occident. Reviste de teologie și sociologie. 4 broșură. Spiritul rus în lupta pentru existența sa: și protestantismul. Hinrichs Veri. Lpz. 1930
Această problemă este de mare interes în ceea ce privește familiarizarea Occidentului cu tendințele filozofice, teologice și sociologice rusești care au apărut în urma revoluției, adică experiența sa tragică. Noi, rușii, am încetat deja să fim uimiți de lipsa de înțelegere a „problemei ruse” pe care Occidentul o dezvăluie la fiecare pas; suntem mai surprinși când ne întâlnim cu înțelegere, sau chiar cu dorința de a ne înțelege.
Primul loc în acest număr aparține articolului lui G. G. Kuhlman „Wo steht Gott în Rusia?” Este vorba despre una dintre cele mai esențiale neînțelegeri: neînțelegerea Ortodoxiei, neînțelegerea soartei tragice a Bisericii Ortodoxe. Kuhlman dă un răspuns demn și profund acelor atacuri îndreptate împotriva Ortodoxiei de către anumite cercuri protestante germane care au apărut din barthianism. În aceste atacuri îndreptate împotriva Bisericii persecutate, există o anumită întunecare esențială, sau perversiune a conștiinței morale, care este caracteristică Europei de după război. Această întunecare, așa cum se manifestă în Germania modernă, este descrisă cu mare forță în ultima carte, a 44-a.

„Note moderne”. Este descris și în articolul lui Kuhlman.
Der grundsâtzliche Protestantismus pune următoarea întrebare: în Rusia statul luptă împotriva Bisericii și încă nu se știe de ce parte este Dumnezeu – dacă este de partea persecutorilor sau a celor persecutați. În „Modern Notes” este reprezentat un strălucit salon german. Cineva vorbește despre cum au fost împușcați tolstoienii; cei prezenți se exprimă în sensul că Dumnezeu, adevărul și dreptatea sunt de partea celor care împușcă, și nu de cei împușcați. Trăgătorii sunt adevărații eroi!
Poate că acesta este snobismul bolșevic, sau închinarea la fapte, închinarea puterii, a cuceritorului? Dar un astfel de sentiment este de neînțeles atunci când vine din cercurile pro-Testan. De la cei care au fost cândva apărători ai libertății de conștiință, care și-au întors protestul împotriva Inchiziției, ne-am putea aștepta la o mai bună înțelegere a situației etice. Trebuie să admitem pe deplin că Biserica Catolică este incapabilă să pronunțe o astfel de judecată. Cu toate

dezacordurile ei cu Ortodoxia, ea nu se va îndoi de „unde este Dumnezeu în Rusia” – fie în Biserica Ortodoxă, fie în GPU. Desigur, nici majoritatea protestanților nu vor fi de acord cu opiniile date, așa cum s-a relevat în protestele împotriva persecuției; dar aici este tocmai clar ce înseamnă absența Bisericii și neînțelegerea catolicității: duce la judecăți iresponsabile ale indivizilor și grupurilor, pe care Biserica nu le-a mai putut recunoaște creștini.

Kulman oferă explicații detaliate despre principiul catolicității în Ortodoxie, principiul libertății și smereniei. De asemenea, arată măreția dramei religioase a Rusiei, ciocnirea a două religii: creștină și comunistă. Divină și demonică. Permiteți-mi să adaug la considerațiile sale că noi, ortodocșii, am putea trece la ofensiva împotriva barthianismului. Poziția sa principală: „ Goti ist Gott und der Mensch ist der Mensch" duce la separarea extremă a lui Dumnezeu de om și la umilirea omului, pe care Dumnezeu nu o dorește deloc. În cel mai bun caz, este o religie precreștină, din Vechiul Testament. Aceasta este o dialectică proastă, incapabilă de a gândi prin ideea de Dumnezeu-bărbăție, o dialectică fără Logos. Ea trebuie să fie complet confuză de cuvintele lui Hristos: toți sunteți zei și fii ai Celui Prea Înalt. O astfel de umilire a unei persoane („praf și cenușă”) duce la o înțelegere greșită a asemănării cu Dumnezeu, îndumnezeire, libertate și catolicitate. Barthianismul este o religie sumbră care se teme de om, de lume, de istorie, de creativitate; ea „își stropește cenusa pe cap” și, cu o monotonie enervantă, „își rupe hainele”. Dar un gest tragic nu înseamnă o înțelegere a tragediei reale.

Cel care zace în ţărână nu trebuie să i se repete că este „praf şi cenuşă”; Hristos îi spune: Voi sunteți cu toții dumnezei și fii ai Celui Prea Înalt!

Articolul lui N. A. Berdyaev despre Est și Vest, scris după noi oda cărții lui Massis, „la Defense de lOccident”, pune o problemă care este la modă în Occident, precum și în cercurile rusești, problemă pusă de eurasiatici. Cu mare dragoste pentru Occident și, în special, pentru cultura franceză, Berdyaev stabilește echilibrul corect între forțele ideologice ale Orientului și Occidentului. Acest articol arată în ce măsură noi, rușii, nu suntem provinciali, în ce măsură gândim mereu „la scară globală”.

Dimpotrivă, cartea lui Massis arată în ce măsură francezii, în virtutea autosuficienței, pot fi provinciali. A crede că Orientul începe dincolo de Rin și a considera cultura Occidentului doar cultura latină, ignorând complet cultura germană și anglo-saxonă, este cel mai mare provincialism.

Foarte interesantă este respingerea pe care Fritz Lieb i-o face admiratorului și traducătorului german al lui Massis, Moenius, care a mers până acolo încât a renunțat la cultura germană. Un articol de G. V. Florovsky arată „fundurile romantismului” folosind exemplele lui Herzen și Leontiev. Romantismul este inspirat din patosul naturalismului și al eroismului: duce la nihilism. Pe această cale trece și Dostoievski, dar el dă adevărata cale de ieșire.

Jurnalul oferă, de asemenea, un articol valoros al lui Reisner și o traducere a lui Tantalus de Vyacheslav Ivanov, precum și o cronică foarte interesantă despre Rusia și relațiile sale cu India și China.

B. Vysheslavtsev.

R. V. N o u 1 e Învățătura lui Karl Barth. Au Exposition.

Br.tisch Stud. Chr. movem. Presa. Londra 1930.

Cel mai remarcabil fenomen din protestantismul modern este, fără îndoială, așa-numitul „Bartianism” - o mișcare teologică condusă de K. Barth și reprezentată de o serie de figuri marcante (Brunker, Go-garten etc.). După minunata carte a lui K. Barth „Romen-

briei” această tendință a ocupat imediat primul loc în teologia protestantă modernă – și în fiecare an interesul față de ea crește. Jurnalul fondat de Barth și prietenii săi (Zwischen den Zeiten) prezintă, de asemenea, un interes excepțional, având în vedere faptul că sistemul barthian se dezvoltă tot timpul. Ar fi greu de spus acum cât de departe va ajunge barthianismul în reacția sa împotriva așa-zisului. protestantismul liberal. Se apropie din ce în ce mai mult atât de catolicism, cât și de ortodoxie, deși rămâne fidel ideii de bază a Reformei. Deosebit de interesantă este schița lui K. Barth „Der Begriff der Kirche”, care descrie cu o claritate și o claritate extremă poziția lui Barth în raport cu catolicismul.
Este foarte greu să-l citești pe K. Barth - discursul său pasional, condensat, transformându-se adesea într-o predică, nu permite o curgere rapidă, dar necesită o atenție deosebită și o obișnuire atentă. Colaboratorii lui Barth scriu oarecum mai ușor, dar stăpânirea barthianismului încă nu este ușoară. Important este apariția cărților care oferă o expunere și o analiză a sistemului barthian.
Cartea al cărei titlu este scris mai sus încearcă să ofere cititorului englez ocazia de a se familiariza cu sistemul lui Barth. Într-o oarecare măsură, reușește acest lucru - dar trebuie să recunoaștem că nu este suficient. Poate dacă în loc de lung (279 p.) Nouie ar fi scris un mic studiu, și-a concentrat prezentarea - ar fi mai bine, dar acum avem un barthianism „lichefiat”, lipsit de acea putere de foc care este inerentă acestei teologii „dialectice”. . Marea greșeală a lui Nowie este că expune nu despre K. Barth, ci despre „barthianism”, adică folosește tot timpul alți autori (în special Brynker'om). Cu toată apropierea lor de bază de Barth, adepții săi sunt în multe privințe diferiți de el, iar caracterizarea barthianismului „în general” cade într-o schematizare și simplificare inevitabile. O altă greșeală este că Nowie încearcă să ofere o expunere „sistematică” a barthianismului – ceea ce barthianii înșiși nu reușesc să o facă. Cel mai important lucru dintre toate este să pătrundem nu în „sistemul” acestei teologii, ci în cadrul ei inițial, în lumea ei spirituală interioară – fără aceasta este imposibil de înțeles. Cu toate acestea, cartea Nowie are o anumită semnificație în literatura săracă despre Barth.
Pentru un cititor rus care nu citește în limbi străine sau care nu are acces la cărți și reviste străine, ar fi necesar să aibă mai multe schițe dedicate barthianismului. Este imposibil să urmărești această schimbare profundă a protestantismului fără emoție, care îi deschide drumuri complet noi. Nu este doar predare

mai ales pentru noi ortodocșii, dar într-o oarecare măsură necesar, pentru a nu rămâne martori indiferenți ai cotiturii spirituale care are loc în creștinismul occidental din zilele noastre.
V. V. Zenkovsky.
Iinpr. de Navarre, 5, rue des Gobeiins, Paris-

Biblioteca „Runivers”